Vejledning om tilsagn til miljø- og økologiordninger samt miljøvenlige jordbrugs-foranstaltninger (for tilsagn givet 1995-2014)

Februar 2015

Vejledning om tilsagn til miljø- og økologiordninger og miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (for tilsagn givet 1995-2014)

Denne vejledning indeholder reglerne for tilsagn under tilskudsordningerne Pleje af græs- og naturarealer, Miljøbetinget tilskud, Omlægningstilskud, Opretholdelse af ændret afvanding, Fastholdelse af vådområder og Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger. Disse tilsagn er givet i 2014 eller tidligere.
Denne vejledning er udarbejdet af NaturErhvervstyrelsen i 2015

Bidragyder: Center for Landbrug

Fotograf: Karin Møller-Olsen

© Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 3395 8000
Fax: 3395 8080
E-mail: mail@naturerhverv.dk
Hjemmeside: naturerhverv.dk

ISBN: 978-87-7120-626-5

Indholdsfortegnelse

1 Introduktion 6
1.1 Hvem kan få tilskud 7
1.2 Nyt siden sidst 8
2 Pleje af græs- og naturarealer (tilsagnstype 52, 56 og 57) 9
2.1 Formål 9
2.2 Hvad kan du få i tilskud? 9
2.2.1 Naturperler 9
2.2.2 Særlig fuglevenlig drift 9
2.3 Forpligtelser 10
2.3.1 Forpligtelse til afgræsning 10
2.3.2 Forpligtelse til slæt med mulighed for afgræsning 10
2.3.3 Særlig fuglevenlig drift 11
2.4 Krav til plantedække 11
2.4.1 Definition af tæt plantedække ved ”tæt lavt plantedække” 12
2.4.2 Definition af lavt plantedække ved ”tæt lavt plantedække” 12
2.4.3 Forpligtelse til fast græsningstryk (1,5 storkreatur pr. ha) 12
2.4.4 Krav til areal med fast græsningstryk 14
2.4.5 Ansøgning om nedsættelse af græsningstryk 15
2.4.6 Definition af lavt plantedække ved forpligtelse til slæt med mulighed for afgræsning 15
2.5 Betingelser der skal være opfyldt i alle 5 tilsagnsår 15
2.6 Kombination med andre ordninger 16
2.7 Andre aktiviteter på tilsagnsarealerne 16
2.8 Underretningspligt 16
2.8.1 Dispensation 16
2.8.2 Oversvømmede arealer 17
2.9 Omdannelser 17
2.10 Sammenligning med MVJ-tilsagn og andre plejegræsordninger 17
2.10.1 Sammenligning med MVJ-tilsagn 17
2.10.2 Præcisering af kravet om jordbrugsmæssig udnyttelse i eksisterende MVJ-tilsagn18
2.10.3 Plejetilsagn med start 2010 eller senere 18
3 Miljøbetinget tilskud til juletræer og pyntegrønt (tilsagnstype 26) 19
3.1 Formål 19
3.2 Hvad får du i tilskud? 19
3.3 Betingelser der skal være opfyldt i alle tilsagnsår 19
3.3.1 Ejer eller forpagter driver arealet 19
3.3.2 Indsendelse af årlig udbetalingsanmodning (indberetning) i Fællesskemaet 19
3.3.3 Begrænset kvælstofgødskning 20
3.3.4 Gødningskvoteberegning og gødningsregnskab 20
3.3.5 Ingen sprøjtemidler 21
3.3.6 Tilsagnsarealer i skov 21
3.4 Kombination med andre tilskud 22
3.5 Betingelser for udbetaling 22
3.5.1 Krav til landbrugsmæssig produktion eller drift med juletræer/pyntegrønt på tilsagnsarealer 23
3.5.2 Permanente afgrøder 23
3.5.3 Sommerbrak 24
3.5.4 Grøngødning 25

3.5.5 Træer og buske ... 25
3.6 Indberetning af tilsagnsarealer ... 25
3.6.1 Tilsagnsarealer der overgår til anden anvendelse ... 25
3.7 Tilladte aktiviteter på tilsagnsarealer ... 26
3.8 Afgrødekoder ... 26
3.9 Underretningspligt ... 27
3.10 Dispensation ... 28
3.11 Fra økolog til konventionel ... 28
4 Omlægningstilskud til økologisk jordbrug (tilsagnstype 35) ... 29
4.1 Formål ... 29
4.2 Hvad får du i tilskud ... 29
4.3 Betingelser for OM-tilsagn ... 29
4.3.1 Økologisk autorisation ... 29
4.3.2 Tilplantet med juletræer eller landbrugsmæssig udnyttelse i 1. tilsagnsår ... 29
4.3.3 Mindstemål for arealer ... 30
4.3.4 Ejer eller forpagter driver arealet efter den økologiske produktionsmetode ... 30
4.3.5 Indsendelse af årlig udbetalingsanmodning (indberetning) i Fællesskemaet ... 30
4.3.6 OM-tilsagn og andre tilskudsordninger ... 30
4.4 Tilsagnsarealer i skov ... 31
4.5 Betingelser for udbetaling ... 31
4.5.1 Sommerbrak ... 33
4.5.2 Grøngødning ... 33
4.5.3 Træer og buske ... 34
4.6 Indberetning af tilsagnsarealer (alle OM-tilsagn) ... 34
4.6.1 Tilsagnsarealer der overgår til anden anvendelse ... 34
4.7 Tilladte aktiviteter på tilsagnsarealer ... 35
4.8 Afgrødekoder (alle OM-tilsagn) ... 35
4.9 Underretningspligt ... 36
4.10 Dispensation ... 36
5 Opretholdelse af ændret afvanding (tilsagnstype 54) ... 37
5.1 Formål ... 37
5.2 Tilskuddets størrelse ... 37
5.3 Betingelser for tilsagn ... 37
5.3.1 Afvandingsforhold ... 37
5.3.2 Afpudsning ... 37
5.3.3 Plantedække ... 37
5.3.4 Gødning ... 37
5.3.5 Plantebeskyttelsesmidler ... 37
5.3.6 Beliggenhed og markstørrelse ... 38
5.3.7 Afgrødekoder ... 38
5.4 Betingelser ved tilsagnsperiodens begyndelse og i tilsagnsperioden ... 38
5.5 Dispensation fra randzoner ... 38
5.6 Kombination med andre tilskud ... 39
5.6.1 Grundbetaling ... 39
5.7 Afgrødekoder ... 39
6 Fastholdelse og pleje af vådområder og fastholdelse af naturlige vandstandsforhold (Tilsagnstype 50, 51 og 55) ... 40

6.1 Formål ... 40
6.2 Betingelser for tilsagn ... 40
6.3 Hvad får du i tilskud ... 40
6.4 Dispensation fra 9 meter randzoner ... 41
6.5 Plantedække ... 42
6.6 Andre betingelser ... 42
6.6.1 Ingen dyrkning ... 42
6.6.2 Ingen gødskning eller jordforbedringsmidler ... 42
6.6.3 Ingen plantebeskyttelsesmidler ... 42
6.6.4 Ingen tilskudsfodring ... 43
6.7 Kombinationsmuligheder med andre ordninger ... 43
6.7.1 Kombination med grundbetalingsordningen ... 43
6.7.2 Kombination med tilskud til miljøvenligt jordbrug ... 43
6.8 Omdannelse af tilsagn ... 43
6.9 Harmoniregler ... 43
6.9.1 Bedrifter med mere end 1,7 DE pr. ha før ansøgning om tilsagn ... 44
6.9.2 Bedrifter med mindre end 1,7 DE pr. ha før ansøgning om tilsagn ... 44
6.9.3 Bedrifter, der overtager arealer med tilsagn ... 44
6.10 Dispensation ... 44
7 Tilskud til braklagte randzoner langs vandløb og søer (tilsagnstype 41) . 46
7.1 Formål ... 46
7.2 Hvad kan du få i tilskud ... 46
7.3 Hvilke arealer kan få tilsagn ... 46
7.4 Betingelser ved tilsagnsperiodens begyndelse ... 46
7.4.1 Beliggenhed ... 46
7.4.2 Forudgående udnyttelse ... 46
7.5 Betingelser der skal være opfyldt i hele tilsagnsperioden 47
7.5.1 Ejer eller forpagter driver arealet ... 47
7.5.2 Indsendelse af den årlige betalingsanmodning ... 47
7.5.3 Ingen skov ... 47
7.5.4 Ingen jordbrugsproduktion ... 47
7.5.5 Ingen plantebeskyttelsesmidler ... 47
7.5.6 Ingen gødskning ... 47
7.5.7 Øvrigt ... 47
7.6 Plantedække og pleje ... 47
7.7 Andre aktiviteter ... 48
7.8 Underretningspligt ... 48
7.9 Dispensation ... 48
7.10 Kombination med andre tilskud ... 48
7.10.1 Grundbetalingsordningen ... 48
8 Generelle betingelser for miljø- og økologiordninger ... 49
8.1 Udbetaling af tilskud ... 49
8.1.1 Indtegning af marker ... 49
8.1.2 Anmodning om udbetaling ... 50
8.1.3 Reduktion af tilskud ved forsinket anmodning om udbetaling ... 51
8.1.4 Indberetning af alle marker ... 51
8.1.5 Bortfald af tilsagn ... 51
8.1.6 Loft på tilskuddet ... 51

8.1.7 Hvornår udbetales tilskuddet ... 52
8.1.8 Udbetalingskonto ... 52
8.1.9 Nyt CVR-nummer ... 52
8.1.10 Oplysninger til SKAT ... 52
8.2 Kombination med grundbetaling (art. 32-undtagelsen, tidligere art. 34) ... 53
8.3 Revision af tilsagn for arealer med nye randzoner eller beskyttelseszoner omkring drikkevandsboringer ... 54
8.4 Producentskifte ... 54
8.4.1 Frist for indsendelse af erklæring om producentskifte ... 54
8.4.2 Overdragelse mindre end 8 uger før ansøgningsfrist for grundbetaling ... 55
8.4.3 Dispensation ... 55
8.4.4 Hvornår indtræder den nye erhverver i tilsagnet ... 55
8.4.5 Når erhverver ikke ønsker at indtræde i tilsagn ... 55
8.5 Regler for gødningskvoteberegning og gødningsregnskab 56
8.6 Omdannelse af tilsagn ... 57
8.7 Ekspropriation ... 57
8.8 Jordfordeling ... 58
8.9 Endelig ophør med jordbrugsvirksomhed ... 58
8.10 Op- og nedskrivning af marker ... 59
8.11 Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud ... 59
8.11.1 Force majeure ... 59
8.12 Udelukkelse og straf ... 60
8.13 Særlig beskyttet natur og dyrearter ... 60
8.14 Genopdyrkning ... 61
8.14.1 Undtagelse fra § 3-beskyttelse ... 61
8.14.2 Permanent græs ... 61
8.15 Ophørsklausul ... 62
8.16 Revisionsklausul ... 62
8.17 Myndighedernes brug af oplysninger ... 62
8.17.1 Brug af data i ansøgningsskemaet ... 62
8.17.2 Opbevaring af kontroloplysninger ... 63
8.17.3 Den registreredes rettigheder ... 63
8.17.4 Anvendelse af oplysninger fra Fællesskemaet og offentliggørelse af data ... 63
8.18 Muligheder for at klage ... 63
9 Kontrol, overtrædelser og nedsættelser ... 64
9.1 Kontrol af støttebetingelser ... 64
9.2 Administrativ kontrol ... 65
9.3 Kontrol på bedriften ... 65
9.4 Kontrolresultatet ... 66
9.5 Nedsættelse af udbetaling for tilsagn med begyndelse før 2007 66
9.5.1 Forsætlighed og udelukkelser ... 66
9.6 Overtrædelser af arealafvigelser for tilsagn med start fra 2007 eller senere 67
9.6.1 Arealafvigelser ... 68
9.7 Overtrædelse af tilsagnsbetingelser for tilsagn med start fra 2007 eller senere 68
9.7.1 Beregning af sanktionen ... 69
9.7.2 Gentagelse af overtrædelse ... 73

9.7.3 Suspension 74
9.8 Krydsoverensstemmelse 74
10 Retsgrundlag 75
Bilag 1. Forenelighedstabel 78
Bilag 3 Sanktionsoversigt for Pleje af græs- og naturarealer 80
Bilag 4 Sanktionsoversigt for Omlægningstilskud til økologisk jordbrug 83
Bilag 5 Sanktionspraksis for Miljøbetinget tilskud for juletræer og pyntegrønt 85
Bilag 6 Sanktionspraksis for Opretholdelse af ændret afvanding 89
Bilag 7 Sanktionspraksis for Fastholdelse af vådområder mv. 91
Bilag 8 Sanktionsbilag for Braklagte randzoner 93
Bilag 9 Oversigt over relevante afgrødekoder, der kan bruges på 5- og 20-årige ordninger. 95

1 Introduktion

Denne vejledning beskriver reglerne for de 5- og 20-årige miljø- og økologiordninger, som du kunne søge tilsagn til i perioden 1995 -2014. Vejledningen beskriver generelle og nye regler. Ordningerne er en del af Landdistriktsprogrammet, og ordningerne skal fremme det overordnede formål om at skabe varierede landskaber med rig natur, mere økologi og rent miljø.

Miljøordningerne omfatter

- Pleje af græs- og naturarealer (tilsagnstype 52, 56 og 57)
- Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ) (tilsagnstype 4, 5, 7, 8, 9, 13 og 16)
- Braklagte randzoner (tilsagnstype 41)
- Fastholdelse og pleje af vådområder (tilsagnstype 50 og 51)
- Fastholdelse af vådområder (tilsagnstype 55)
- Opretholdelse af ændret afvanding (tilsagnstype 54)

Økologiordningerne omfatter

- Miljøbetinget tilskud (MB) (tilsagnstype 26)
- Omlægning til økologisk jordbrug (OM) (tilsagnstype 35)

Du bør læse om reglerne for den eller de ordninger, som du har et tilsagn til samt kapitel 7 og 8 om hhv. generelle betingelser for ordningerne samt kontrol og sanktion. Hvis du har flere tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer med forskellige startdatoer, bør du også læse bilag 2, hvor forskellen mellem tilsagn givet i perioden 2010-14 er beskrevet.

Hvis du har et gammelt MVJ-tilsagn, kan der være specifikke regler for netop dit tilsagn, som vil fremgå af dit tilsagnsbrev.

På vores hjemmeside kan du læse de tidligere vejledninger, som NaturErhvervstyrelsen har udarbejdet (link). Du skal dog være opmærksom på, at der i denne vejledning kan være nogle præciseringer af regler, som også gælder for eksisterende tilsagn.

Hvis der sker ændringer i ordningerne, bliver det annonceret i NaturErhvervstyrelsens nyhedsbreve og på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside: www.naturerhverv.dk. Du vil løbende blive holdt ajour med ændringer, hvis du abonnerer på nyhedsbrevene. Bliv abonnent her.

I 2015 kan du ikke søge nye tilsagn til Omlægningstilskud til økologisk jordbrug eller Miljøbetinget tilskud, men du kan fortsat få udbetalt tilskud fra eksisterende tilsagn. Du kan søge om nye tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer, som er beskrevet i Vejledning om Pleje af græs- og naturarealer. Du har også mulighed for at søge om tilsagn til Fastholdelse af vådområder og Ændret afvanding. Du kan finde vejledningerne her: (Link) og (link).

Økologiske landmænd kan fra 2015 søge nye tilsagn til Økologisk Arealtilskud, læs mere i vejledningen for ordningen Økologisk Arealtilskud.

Opbygning af vejledningen

Vejledningen er opbygget således, så kapitel 2-6 beskriver ordningerne:

- Kapitel 2: Tilsagn om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer

- Kapitel 3: Tilsagn om Miljøbetinget tilskud til juletræer og pyntegrønt (MB)
- Kapitel 4: Tilsagn om tilskud til Omlægning til økologisk jordbrug (OM).
- Kapitel 5: Tilsagn om tilskud til Opretholdelse af ændret afvanding
- Kapitel 6: Tilsagn om tilskud til Fastholdelse af vådområder og Fastholdelse af naturlige vandstandsforhold, samt Fastholdelse og pleje af vådområder.
- Kapitel 7: Braklagte randzoner langs vandløb og søer

Kapitel 8-10 beskriver generelle regler, der gælder på tværs af eksisterende tilsagn til miljø- og økologiordningerne:

- Kapitel 8: Generelle forhold, der gælder på tværs af ordningerne, f.eks. udbetaling af tilskud, revisionsklausul og producentskifte. Kapitel 7 beskriver desuden eksisterende og nye regler, der gælder for tilsagn om tilskud til Miljøvenlige Jordbrugsforanstaltninger givet i 2005 og tidligere.
- Kapitel 9: Kontrolregler, herunder både fysisk og administrativ kontrol
- Kapitel 10: Retsgrundlaget for landdistriktsordningerne

Derudover er der en række bilag:

- Bilag 1: Forenelighedstabel, der er en liste over hvilke tilsagns- og støtteordninger, der kan kombineres.
- Bilag 2: Oversigt over de vigtigste forskelle mellem tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer, der er givet siden 2010.
- Bilag 3: Sanktionsoversigt for Pleje af græs- og naturarealer.
- Bilag 4: Sanktionsoversigt for Omlægningstilskud til økologisk jordbrug
- Bilag 5: Sanktionsoversigt for Miljøbetinget tilskud til juletræer og pyntegrønt.
- Bilag 6: Sanktionsoversigt for Opretholdelse af ændret afvanding.
- Bilag 7: Sanktionsoversigt for Fastholdelse af vådområder mv.
- Bilag 8: Sanktionsoversigt for Braklagte randzoner.
- Bilag 9: Oversigt over relevante afgrødekoder, der kan bruges på 5- og 20-årige ordninger.

1.1 Hvem kan få tilskud

Ejere og forpagtere af jordbrugsbedrifter kan opretholde tilsagn og få udbetalt tilskud under miljø- og økologiordningerne, så længe de driver tilsagnsarealerne. Hvis arealerne overgår til ny ejer eller forpagter, skal tilsagnet producentskiftes, se kapitel 7.4.

Både enkeltpersoner og selskaber, som f.eks. I/S, A/S, ApS og a.m.b.a. kan opretholde tilsagn og få udbetalt tilskud. Bedriften omfatter alle de produktionsenheder, som drives under samme CVR-nummer.

1.2 Nyt siden sidst

Der er lavet nogle ændringer i vejledningen eller for de enkelte ordninger siden 2014:

Flere ordninger samles i én vejledning
Fra 2015 indeholder Vejledning om tilsagn til miljø- og økologiordninger samt miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger også vejledning for tilsagn givet 1995-2014 under ordningerne:

- Opretholdelse af ændret afvanding
- Fastholdelse af vådområder, Fastholdelse af naturlige vandstandsforhold og Fastholdelse og pleje af vådområder.

Gødningskvoteberegning
Det er ikke længere et krav, at du skal udfylde en gødningskvoteberegning, når du får udbetalt tilskud til Pleje af græs- og naturarealer, Opretholdelse af ændret afvanding og Fastholdelse af vådområder.

Sanktionsregler
Sanktionsreglerne for tilsagn indgået under landdistriktsprogrammet 2007 – 2013 bliver ændret, så de er ens med de tilsagn, der bliver indgået i 2015. Se mere om sanktionsreglerne i kapitel 8.6 og 8.7 samt i bilag 3-6.

Omdannelse af Omlægningstilskud til økologisk jordbrug
Hvis du har søgt et tilsagn om Omlægningstilskud til økologisk jordbrug med start 1. september 2014, har du mulighed for at opsige dette tilsagn og søge et tilsagn om Økologisk Arealtilskud med et omlægningstillæg gældende fra 1. september 2014. Det er et krav at du opfylder betingelserne for Økologisk Arealtilskud fra denne dato.

Du kan læse mere om ordningen Økologisk Arealtilskud herunder hvad du ændrer dit Omlægningstilskud til et tilsagn om Økologisk Arealtilskud.

2 Pleje af græs- og naturarealer (tilsagnstype 52, 56 og 57)

I dette kapitel kan du læse om reglerne for tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer, der er indgået i perioden 2010-14. Reglerne for tilsagn, der er indgået i 2014 eller tidligere, findes endvidere i vejledningerne for de respektive år. Der er dog i 2015 kommet ændringer til alle tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer indgået i perioden 2010-2014. Disse ændringer vil være beskrevet i denne vejledning. Du kan endvidere se en oversigt over de vigtigste forskelle mellem tilsagn fra forskellige år i bilag 2.

2.1 Formål

Formålet med ordningen er at sikre, at prioriterede arealer indenfor og udenfor Natura 2000-områder bliver drevet som græs- og naturarealer med en ekstensiv landbrugsmæssig drift med årlig afgræsning eller slæt. Dette er med henblik på at beskytte og forbedre landskabs- og biotopforhold samt biodiversitet, herunder potentielle yngle- og rasteområder for visse arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

2.2 Hvad kan du få i tilskud?

Hvis du også søger grundbetaling på tilsagnsarealerne, er støttesatsen lavere end i de tilsagn, der ikke kombineres med grundbetaling. Nedenfor kan du se støttesatserne. Læs mere om muligheden for at kombinere tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer med grundbetaling i kapitel 2.7.1.

Forpligtelse	**Tilskud uden grundbetaling**	**Tilskud med grundbetaling**	**Læs mere**
Afgræsning	2.000 kr. pr. ha	1.650 kr. pr. ha	Kapitel 2.3.1
Slæt med mulighed for afgræsning	1.000 kr. pr. ha	900 kr. pr. ha	Kapitel 2.3.2
Afgræsning i Naturperler	3.350 kr. pr. ha		Kapitel 2.2.1
Tillæg for fuglevenlig drift	600 kr. pr. ha		Kapitel 2.2.2 og 2.3.3

Bemærk at tilskud kan reduceres pga. EU's udbetalingsloft, se kapitel 8.1.6.

2.2.1 Naturperler

Særligt værdifulde og svært tilgængelige græs- og naturarealer
Efter indstilling fra Naturstyrelsen er der udpeget en række særligt værdifulde naturområder (Naturperler), hvor omkostningerne til afgræsning er væsentligt større end på øvrige arealer. Det drejer sig om i alt ca. 2.500 ha. Arealerne kan ses på Internet Markkort i Tast selv-service.

2.2.2 Særlig fuglevenlig drift

NaturErhvervstyrelsen har udpeget 2.068 ha, hvortil det er muligt at søge om et årligt tillæg, hvis arealerne drives særligt fuglevenligt, se også kapitel 2.3.3. Arealerne kan ses på Internet Markkort i Tast selv-service.

2.3 Forpligtelser

Du har ved tilsagnsgivningen valgt mellem forpligtelse til afgræsning eller forpligtelse til slæt med mulighed for afgræsning. I de følgende afsnit beskrives reglerne for de to forpligtelser.

2.3.1 Forpligtelse til afgræsning

Fra 1. juni (dog den 1. juli ved tillæg til særlig fuglevenlig drift) til 31. august skal arealerne være omfattet af drift med afgræsning, således at arealerne i deres helhed hvert år den 31. august i tilsagnsperioden har været omfattet af afgræsning og fremstår som afgræssede. Helårsafgræsning er tilladt i det omfang, tilsagnsbetingelserne overholdes.

Du kan vælge imellem to metoder til afgræsning:

- Arealerne skal i deres helhed den 31. august hvert år i tilsagnsperioden fremstå afgræsset og med tæt og lavt plantedække. Beskrivelse af tæt og lavt plantedække findes i kapitel 2.4.1 og 2.4.2.

- Arealerne skal afgræsses med mindst 1,5 storkreatur pr. ha i perioden fra 1. juni til 31. august, og disse regler beskrives nærmere i kapitel 2.4.3. (Forpligtigelsen kan ikke vælges ved tillæg for fuglevenligt drift).

Når du anmoder om udbetaling, skal du angive i Fællesskemaet, hvilken type forpligtelse du vælger for hver enkelt tilsagnsmark det pågældende år. For nye tilsagn indgået i 2014 skal du første gang anmode om udbetaling i 2015.

Hvis du på et areal søger om både grundbetaling og har tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer med fast græsningstryk som afgræsningstype, skal du være opmærksom på, at du skal overholde aktivitetskravet under grundbetalingsordningen. Læs mere i kapitel 2.4.3.

Hvis du søger fuglevenligt tillæg, kan du ikke vælge forpligtelse til afgræsning med 1,5 storkreatur pr. ha. Du skal derimod altid opfylde kravet om tæt og lavt plantedække den 31. august.

Fra 21. juni til 31. august må slåning af plantedækket kun ske i form af slæt, der gennemføres som en naturlig del af driften med afgræsning. Afpudsning må kun gennemføres efter afgræsning. I perioden fra den 1. maj til den 20. juni (den 14. juli ved særlig fuglevenlig drift) må plantedækket ikke slås. Afgræsning er tilladt hele året, dog er der undtagelser for arealer med tillæg til særlig fuglevenlig drift, se kapitel 2.3.3.

2.3.2 Forpligtelse til slæt[1] med mulighed for afgræsning

Fra 21. juni til 31. august skal arealerne være omfattet af drift med enten:

- slæt,
- med afgræsning eller
- med afgræsning og slæt.

Slæt og afgræsning skal ske sådan, at arealerne i deres helhed fremstår med tæt og lavt plantedække den 31. august hvert år i tilsagnsperioden.

1 Ved slæt forstås, at plantemateriale slås og fjernes f.eks. til hø. Ved afpudsning forstås, at plantemateriale slås og efterlades på arealet.

Plantedækket må ikke slås i perioden fra 1. maj til 20. juni.

Hvis der er fare for krydsbestøvning mellem arealerne med frøafgrøder inden for de afstande, som er fastsat i certificeringsreglerne, skal plantedækket dog slås inden blomstring, hvis den berørte frøavler beder om det.

2.3.3 Særlig fuglevenlig drift

For arealer med særlig fuglevenlig drift gælder specielle regler i forhold til slæt-, afpudsnings- og afgræsningsperiode. Disse arealer må ikke afgræsses i perioden fra 1. februar til 31. maj. Hvis arealerne afgræsses i juni måned, må der maksimalt afgræsses med 1,2 storkreatur (læs kapitel 2.4.3 for definition af storkreatur). Der er forbud mod slåning i perioden fra 1. maj til og med 14. juli. Arealerne skal fremstå med tæt og lavt plantedække den 31. august hvert år i tilsagnsperioden.

2.4 Krav til plantedække

For at få tilsagn skal plantedækket på dine marker være egnet til afgræsning eller slæt. Når markernes størrelse opgøres, fraregnes småbeplantninger større end 100 m^2, som ikke er egnet til afgræsning samt områder, hvor afvandingsforholdene hindrer plantedække. Dvs. at du kun kan medtage arealer, hvor det krævede plantedække er til stede. Et areal ses som plantedækket, når der er mere end 1/3 planter i forhold til sort jord.

Arealet skal fastholdes som græs- eller naturareal i hele tilsagnsperioden. Græsarealer er landbrugsarealer, der har et plantedække med græs eller andet grøntfoder. Ved naturarealer forstås blandt andet arealer med lyngvegetation, der er anvendelig til afgræsning eller slæt.

For at opretholde tilsagn og modtage udbetaling skal plantedækket være egnet til afgræsning eller slæt, og arealet skal kunne plejes i henhold til forpligtelsen. Midlertidig oversvømmelse af et areal kan godt accepteres, så længe plantedækket opretholdes.

Plantearter, der naturligt indfinder sig i løbet af tilsagnsperioden, er tilladte, hvis øvrige betingelser er overholdt. Områder uden plantedække, der er opstået som følge af dyreveksler eller offentlighedens adgang på trampestier, er også tilladt.

Ved en fysisk kontrol vil kontrolløren vurdere, om arealerne er tilskudsberettigede, og hvorvidt plejeforpligtelserne er overholdt. I den forbindelse opdeles arealet i delområder med ens beskaffenhed.

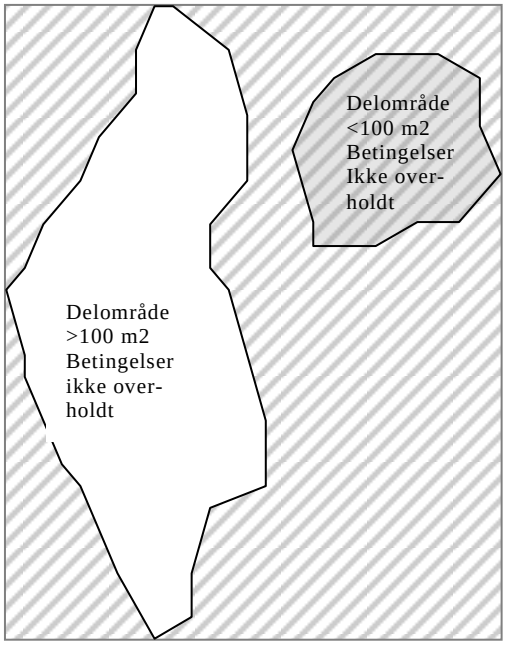

Fastlæggelse af den tilskudsberettigede del af en mark. I det lyse område er tilsagnsbetingelserne ikke overholdt. Mindre områder under 100 m^2 kan godkendes, når de er en del af en helhed, som lever op til tilsagnets betingelser. Det skraverede område kan godkendes.

2.4.1 Definition af tæt plantedække ved "tæt lavt plantedække"

Hvis du plejer tilsagnsarealet for at opfylde kravet om tæt plantedække, skal vegetationen dække mere end 50 % af overfladen i forhold til sort jord. Dyreveksler er dog tilladte.

2.4.2 Definition af lavt plantedække ved "tæt lavt plantedække"

På græsarealer, der er omfattet af forpligtelse til afgræsning med tæt og lavt plantedække som afgræsningsmetode, kan plantedækket betragtes som lavt, når vegetationen er tydeligt afgræsset og mindre end 40 cm høj. På arealer, hvor mere end 50 % af vegetationen er over 40 cm høj, betragtes plantedækket ikke som lavt, og arealet er derfor ikke tilskudsberettiget.

På naturarealer, der er omfattet af tilsagn, kan plantedækket betragtes som lavt, hvis det bærer tydeligt præg af afgræsning. Dvs. at mindst 50 % af plantedækket skal være tydeligt afbidt. På arealer med lynghede skal mindst 50 % af planterne mellem lyngen være holdt nede ved afbidning.

Hvis der er områder under 100 m^2, hvor kravene om tæt og lavt plantedække ikke er overholdt, kan de godt accepteres som en del af tilsagnsarealet, hvis marken som helhed er plejet i overensstemmelse med tilsagnsbetingelserne.

2.4.3 Forpligtelse til fast græsningstryk (1,5 storkreatur pr. ha)

Hvis du for en mark vælger forpligtelse til afgræsning med mindst 1,5 storkreatur pr. ha, skal der på ethvert tidspunkt i perioden 1. juni til 31. august være mindst 1,5 storkreatur pr. ha på marken eller et lavere græsningstryk godkendt af NaturErhvervstyrelsen. Marken må ikke være samhegnet med andre marker, medmindre der er valgt forpligtelse til afgræsning med fast græsningstryk på alle arealerne. I indhegningen må der dog gerne være naturarealer, der ikke søges tilskud til.

Muligheden for fast græsningstryk er tiltænkt naturlignende arealer, som har svært ved at opfylde kravene til tæt, lavt plantedække på alle del af tilsagnsarealet.

Hvis du på et areal både søger om grundbetaling og har tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer med fast græsningstryk som afgræsningstype, skal du være opmærksom på, at du skal overholde aktivitetskravet under grundbetalingsordningen. Aktivitetskravet er årlig slåning, men denne kan erstattes af afgræsning. Ved afgræsning er det en betingelse på grundbetalingsordningen, at arealerne fremstår afgræssede den 15. september. Det betyder, at mere end 50 % af plantedækket skal bære præg af afgræsning, og være under 40 cm højt. Det svarer til betingelse om tæt, lavt plantedække på Pleje af græs- og naturarealer.

Du skal dermed både opfylde kravet om fast græsningstryk i juni, juli og august **og** kravet om, at 50 % af plantedækket bærer præg af afgræsning og er under 40 cm højt den 15. september, hvis du på det samme areal søger fast græsningstryk og grundbetaling.

Konklusionen er derfor, at valg af fast græsningstryk kun i få tilfælde er en fornuftig løsning på arealer med grundbetaling. Du kan ikke få udbetalt grundbetaling på naturarealer.

Ved samhegning af marker med forskellige fastsatte græsningstryk vil det i tilfælde af kontrol gælde, at hver mark kontrolleres efter det græsningstryk, der gælder for den enkelte mark.

Eksempel:
En mark med krav om 1,5 storkreatur pr. ha er hegnet sammen med en anden mark, der har fået nedsat kravet til 1,3 storkreatur pr. ha. Der går samlet i indhegningen 1,4 storkreatur pr. ha. Marken med krav om 1,3 storkreatur pr. ha kan godkendes, mens marken med krav om 1,5 storkreatur pr. ha vil blive underkendt. For at få godkendt alle marker i indhegningen, skal du derfor have 1,5 SK/ha i hele indhegningen, selvom der er marker i indhegningen med dispensation til et mindre græsningstryk.

<u>En indhegning må kun indeholde marker og naturarealer, der drives af samme tilsagnshaver</u>. Hvis du ønsker at have arealer i indhegningen, som du ikke har råderet over, skal du indsende en dispensationsansøgning, hvor du dokumenterer, at kontrolløren har adgang til alle arealerne i tilfælde af kontrol af tilsagnsarealet.

Undtagelse: For tilsagn, der begyndte den 1. september 2012 og 1. september 2013, kan der dog laves en fælles indhegning for flere tilsagnshavere, der har valgt forpligtigelsen til fast græsningstryk. Du skal dog være opmærksom på, at hvis én tilsagnshaver overtræder tilsagnsbetingelserne, kan det få betydning for de øvrige tilsagnshavere i indhegningen.

Eksempel:
Der konstateres ved kontrol et lavere græsningstryk i den samlede indhegning end det græsningstryk, der er gældende for marken. Det vil kunne føre til en underkendelse af

tilsagnsmarken, uanset hvor mange dyr den enkelte tilsagnshaver bidrager med i den samlede dyrebestand i indhegningen.

Ligeledes skal alle tilsagnshavere i indhegningen vælge forpligtigelse til afgræsning med fast græsningstryk. Det betyder, at hvis én af tilsagnshaverne i indhegningen vælger forpligtigelse til tæt og lavt plantedække, kan det føre til underkendelse af de andre tilsagnsmarker i indhegningen. Det anbefales derfor, at tilsagnene i en indhegning samles hos én tilsagnshaver.

Storkreaturer beregnes som:	
Tyre, køer og andet kvæg over to år, heste over seks måneder	1,0 storkreatur
Kvæg fra seks måneder til to år	0,6 storkreatur
Får og geder over et år og hjortedyr over ni måneder	0,15 storkreatur

Forpligtelsen til afgræsning med krav om fast græsningstryk kan ikke vælges ved forpligtelse til slæt eller ved tillæg til fuglevenlig drift. Sådanne marker skal opfylde betingelsen om tæt og lavt plantedække den 31. august.

Hvis du har valgt at opfylde forpligtelsen til afgræsning med mindst 1,5 storkreaturer pr. ha, vil arealet blive underkendt i en kontrol, hvis der ikke går mindst 1,5 storkreaturer eller et lavere græsningstryk godkendt af NaturErhvervstyrelsen pr. ha på hele tilsagnsmarken. Det betyder, at du ikke kan bruge skiftefolde og heller ikke må opdele marken i mindre dele, så dyrene ikke har adgang til hele arealet i perioden 1. juni til 31. august, medmindre der går det fastsatte dyretryk i alle foldene. Indhegningen må gerne indeholde ikke-støtteberettigede naturarealer, der er en naturlig del af indhegningen. Du kan ikke få tilskud til den ikke-støtteberettigede naturealer

Vær opmærksom på, at antallet af storkreaturer opgøres i forhold til det opmålte støtteberettigede areal i indhegningen, både det indtegnede og samhegnede areal. Hvis arealet opmåles større end tilsagnsarealet, skal der gå et antal storkreaturer svarende til det opmålte areal.

Før den 1. juni og efter den 31. august er der ingen krav til græsningstryk og eventuel opdeling af marken, så længe de øvrige betingelser i tilsagnet overholdes.

2.4.4 Krav til areal med fast græsningstryk

Plantedækket skal være anvendeligt til afgræsning, når der er valgt forpligtelse til afgræsning.

Som udgangspunkt er alle plantearter anvendelige til afgræsning, hvis de indgår naturligt på græs- og naturarealer. Det er op til dig som tilsagnshaver at bruge de husdyrarter og racer, som er velegnede til at pleje dit tilsagnsareal og den vegetation, der forekommer på arealet. Områder over 100 m^2 med grupper af træer, tæt buskads eller vanddækkede områder, som det ikke er muligt at afgræsse, skal fraregnes. Græsningstrykket skal fastsættes, så dyrene kommer på hele arealet.

2.4.5 Ansøgning om nedsættelse af græsningstryk

Du kan søge NaturErhvervstyrelsen om at få nedsat græsningstrykket til et mindre antal storkreaturer pr. ha end 1,5 storkreatur. Det kan fx værre i tilfælde, hvor du praktiserer helårsafgræsning, eller hvis arealet ikke kan bære et græsningstryk på 1,5 storkreatur pr ha.

Ansøgning om nedsat græsningstryk skal ske inden fristen for indsendelse af Fælles-skemaet den 21. april 2015. Der skal vedlægges en udtalelse fra kommunen eller anden ansvarlig myndighed, hvoraf det fremgår, at det vil være en fordel for naturen, at der afgræsses med færre dyr. Ansøgning om nedsættelse af græsningstryk kan indsendes på e-mail til landbrug@naturerhverv.dk.

Du skal huske at søge om dispensation, hvis du fx har behov for at hjemtage dyrene til dyrlægebehandling, eller arealerne bliver for våde i de tre måneder, hvor dyrene skal gå på marken. Dispensationen vil blive behandlet hurtigst muligt indenfor græsningsperioden.

2.4.6 Definition af lavt plantedække ved forpligtelse til slæt med mulighed for afgræsning

På arealer, der er omfattet af forpligtelse til slæt, kan plantedækket betragtes som lavt, når der er taget minimum ét slæt i perioden 21. juni til 31. august. Vegetationen skal desuden være mindre end 40 cm høj den 31. august hvert år i tilsagnsperioden. Hvis arealerne bliver afgræsset, gælder definitionen af lavt plantedække i kapitel 2.4.2. Områder, hvor mere end 50 % af vegetationen er over 40 cm høj, er ikke tilskudsberettiget.

2.5 Betingelser der skal være opfyldt i alle 5 tilsagnsår

Ejer eller forpagter driver arealet

Det er en forudsætning for at modtage og opretholde et tilsagn, at du som ejer eller forpagter driver arealerne i hele tilsagnsperioden. Hvis du ikke længere driver arealerne, skal tilsagnet producentskiftes til ny ejer eller forpagter. Læs mere i kapitel 7.4.

Ingen skov

Tilsagnsarealet må ikke være:

- tilplantet med skov,
- omfattet af en tilskudsordning til skovbrug, eller
- pålagt fredskovspligt, bortset fra lovligt ubevoksede arealer, der i hele tilsagnsperioden holdes lysåbne og uden egentlig skovbevoksning.

Du må dog gerne have et tilsagn til skovrejsning fra Naturstyrelsen på arealet samtidig med, at du har et tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer, hvis:

- arealerne ikke er bevoksede med træer, og
- du ikke modtager tilskud til arealerne under tilsagn til skovrejsning

Ingen plantebeskyttelsesmidler

Der må ikke bruges plantebeskyttelsesmidler på tilsagnsarealet. Biodynamiske præparater, der anvendes på jordbrugsbedrifter, der er autoriseret af Demeter-Forbundet, betragtes ikke som gødning eller plantebeskyttelsesmidler.

Ingen tilskudsfodring

Tilskudsfodring er ikke tilladt på arealer med tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer. Tilskudsfodring omfatter al slags foder. Slikkesten og ren mineralblanding er dog tilladt.

Afgræsning
Afgræsning skal ske med husdyr, dvs. heste eller drøvtyggere**.** Arealet skal afgræsses med et græsningstryk, der er afpasset efter forholdene, således at overgræsning undgås, og plantedækket opretholdes, se kapitel 2.5.

Ingen gødskning
Arealerne må ikke tilføres gødning, bortset fra den gødning, der efterlades af græssende husdyr.

Øvrigt
Arealerne må ikke omlægges, anvendes til frøproduktion eller udnyttes på en måde, der er uforenelig med betingelserne vedrørende plantedække. Arealerne må ikke vandes, dog er engvandingsanlæg tilladt.

Du skal hvert år inden 1. august indsende erklæring om, at du har overholdt forpligtelserne i tilsagnet. Erklæringen afgives normalt i Fælleskemaet, hvor du søger om udbetaling af årets tilskud.

2.6 Kombination med andre ordninger

Du kan på samme mark søge:
- Omlægningstilskud,
- Ændret afvanding,
- Fastholdelse af vådområder og
- Ø-støtte.

Det er endvidere muligt at søge om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer på arealer, der er omfattet af randzoneloven. Se også forenelighedstabellen i bilag 1.

2.7 Andre aktiviteter på tilsagnsarealerne

Det er vigtigt, at du søger og får dispensation ved NaturErhvervstyrelsen, <u>før</u> du iværksætter aktiviteter på tilsagnsarealerne. Det gælder især aktiviteter, der kan være i strid med betingelserne i dit tilsagn, bl.a. betingelsen om at plantedækket skal opretholdes i hele tilsagnsperioden, fx ved anlægsarbejder.

2.8 Underretningspligt

Du har pligt til at underrette NaturErhvervstyrelsen, hvis du ikke længere opfylder tilsagnsbetingelserne, eller hvis du er i tvivl om, hvorvidt du kan opfylde tilsagnsbetingelserne. Hvis du ikke opfylder tilsagnsbetingelserne for et areal, vil dit tilsagn som udgangspunkt bortfalde med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

2.8.1 Dispensation

Hvis du ikke kan opfylde tilsagnsbetingelserne et enkelt år, har du mulighed for at søge om dispensation. Ansøgning om dispensation skal være skriftlig og sendes - gerne på e-mail til landbrug@naturerhverv.dk. Vi tager herefter stilling til, om din ansøgning kan imødekommes, og vi sender dig en skriftlig afgørelse. At du fx ikke længere har rådig-

hed over dyr, der kan afgræsse dine marker, accepteres ikke som begrundelse for dispensation.

Du skal søge dispensation inden du foretager dig noget, der kan være i strid med tilsagnsbetingelserne fx:

- hvis du vil foretage bekæmpelse af ukrudtsarter i strid med forbudsperioden mod slåning eller forbuddet mod sprøjtning,
- hvis du har behov for at tilskudsfodre eller
- hvis det er nødvendigt at fjerne dyr fra marken i perioden med fast græsningstryk.

Hvis du har fået en dispensation for plejeforpligtigelserne, får du normalt ikke udbetalt årets tilskud.

2.8.2 Oversvømmede arealer

Hvis dit tilsagnsareal bliver oversvømmet, så du ikke kan opfylde din plejeforpligtelse, enten fordi det er en del af et vådområdeprojekt, eller fordi vandstanden stiger af andre årsager, skal du altid underrette NaturErhvervstyrelsen, Center for Landbrug.

Du kan i nogle tilfælde få dispensation fra plejeforpligtelsen, og du mister derved højst årets udbetaling. Hvis det derimod i en kontrol konstateres, at tilsagnsarealerne ikke opfylder tilsagnsbetingelserne, vil årets tilskud blive nedsat, og tilsagnet vil bortfalde med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud. Du kan læse mere om nedsættelser af årets tilskud i forbindelse med kontrol i kapitel 8. Dispensationer for andet end plejeforpligtelserne kan i flere tilfælde gives uden at det påvirker årets udbetaling.

Du har også mulighed for at påberåbe dig force majeure, hvis der sker ændringer af forholdene på tilsagnsarealer, hvor ændringen vurderes forårsaget af naturen og kan blive længerevarende. Hvis NaturErhvervstyrelsen anerkender, at der er tale om force majeure, sker der bortfald af tilsagnet uden krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

2.9 Omdannelser

Ved omdannelse af tilsagn skal der ske en væsentlig skærpelse af den eksisterende forpligtelse, og omdannelsen skal medføre betydelige fordele for miljøet.

Det er ikke muligt at omdanne et eksisterende tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer til et nyt tilsagn med start i 2015. Tilsagnsarealer med forpligtelse til slæt (med mulighed for afgræsning) kan dog omdannes til et tilsagn med forpligtelse til afgræsning. Du kan læse mere om omdannelse i kapitel 8.6.

2.10 Sammenligning med MVJ-tilsagn og andre plejegræsordninger

2.10.1 Sammenligning med MVJ-tilsagn

Betingelserne for flerårige miljøtilsagn kan som hovedregel deles op i to grupper: miljøtilsagn med start før 2007 under MVJ-ordningen og miljøtilsagn med start i 2007 eller senere.

Tilsagn under MVJ-ordningen med start før 2007 har forskellige tilskudssatser, individuelle krav til plejen og forskellige forbudsperioder. Hvis du har et gammelt MVJ-tilsagn, er det vigtigt, at du er opmærksom på de betingelser, der fremgår af tilsagnsbrevet og den bekendtgørelse, som tilsagnet er givet efter.

2.10.2 Præcisering af kravet om jordbrugsmæssig udnyttelse i eksisterende MVJ-tilsagn

Forpligtelsen til jordbrugsmæssig udnyttelse ved årlig afgræsning eller ved at høste et eller flere årlige slæt i MVJ-tilsagn skal fremover være opfyldt inden for tilsagnsåret, som løber fra 1. september til 31. august. Dvs. forpligtelsen skal opfyldes inden for hvert tilsagnsår. Hvis forpligtelsen ikke kan opfyldes inden 31. august, skal du søge om dispensation.

Hvis du har et MVJ-tilsagn til Ændret afvanding er der mulighed for at søge dispensation fra forpligtelsen til jordbrugsmæssig udnyttelse i resten af tilsagnsperioden, hvis afvandingsforholdene hindrer den jordbrugsmæssige udnyttelse, og hvis det kan godtgøres, at dette er en konsekvens af betingelserne i tilsagnet.

2.10.3 Plejetilsagn med start 2010 eller senere

Betingelserne under tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer med start i 2010 eller senere er i store træk beskrevet i dette kapitel. Der er dog små variationer mellem forskellige år. I bilag 2 kan du se forskellene i tilsagnsbetingelserne mellem tilsagn om Pleje af græs og naturarealer med start i forskellige år.

3 Miljøbetinget tilskud til juletræer og pyntegrønt (tilsagnstype 26)

I dette kapitel kan du læse om reglerne for tilsagn om Miljøbetinget tilskud til juletræer og pyntegrønt (MB). Du kan på vores hjemmeside læse de tidligere vejledninger, som NaturErhvervstyrelsen har udarbejdet for MB-ordningerne.

I 2015 er det ikke muligt at søge nye tilsagn, men det er muligt at søge udbetaling til eksisterende tilsagn om Miljøbetinget tilskud til juletræer og pyntegrønt.

3.1 Formål

Formålet med tilskudsordningen er at opnå en miljøvenlig drift ved at kompensere jordbrugere, der driver arealer landbrugsmæssigt med nedsat tilførsel af gødning og uden brug af sprøjtemidler.

3.2 Hvad får du i tilskud?

	Kr./ha/år
Miljøbetinget tilskud til juletræer og pyntegrønt:	750,00

3.3 Betingelser der skal være opfyldt i alle tilsagnsår

Nedenstående betingelser gælder for alle MB-tilsagn.

3.3.1 Ejer eller forpagter driver arealet

Tilsagnet skal opretholdes i alle fem år. Det er en forudsætning for at modtage tilskud og opretholde MB-tilsagn, at du i hele tilsagnsperioden som ejer eller forpagter driver arealerne, der søges tilskud for. Hvis du ikke driver arealerne i alle 5 år, skal tilsagnet producentskiftes til f.eks. ny ejer eller forpagter. Læs mere herom i kapitel 8.4.

Det betyder, at du skal kunne redegøre for arealer, der udgår af tilsagnet. Der vil blive krævet tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud, hvis arealet er overgået til en anvendelse, der ikke er tilladt i henhold til tilsagnet, eller hvis tilsagnet for arealet ikke er blevet producentskiftet.

3.3.2 Indsendelse af årlig udbetalingsanmodning (indberetning) i Fællesskemaet

Det er en betingelse for at modtage årets udbetaling, at du hvert år indsender en:

- anmodning om udbetaling i Fællesskemaet,
- indtegner dine tilsagnsarealer korrekt i Internet Markkort og
- afgiver erklæring om, at du overholder tilsagnsbetingelserne

Når du har indsendt korrekt udfyldt Fællesskema og markkort, har du tillige opfyldt betingelsen om at indberette, at alle betingelser for tilsagnet er opfyldt, således tilsagnet opretholdes.

For at søge om udbetaling på Fællesskemaet skal du udfylde siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og økologitilsagn." Se kravene for udbetaling i kapitel 8.1.

Hvis du ikke har indsendt Fællesskemaet med anmodning om udbetaling, har du mulighed for at opretholde dit MB-tilsagn, hvis du senest den 1. august indsender en erklæring om, at tilsagnsbetingelserne er opfyldt. Med denne erklæring kan du ikke opnå årets udbetaling, men du kan opretholde dit tilsagn, uden vi stiller krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

3.3.3 Begrænset kvælstofgødskning

Arealet skal drives med nedsat tilførsel af kvælstof, og du kan vælge mellem to modeller for begrænsningen af kvælstof på dine tilsagnsarealer.

Vær opmærksom på, at du i Fællesskemaet hvert år i forbindelse med indberetningen skal angive, hvilken af de to modeller for udregning af kvælstofkvoten, du vælger for den indeværende planperiode (perioden for gødningsplanlægning løber fra den 1. august til den 31. juli).

<u>Valg af 140 kg total kvælstof</u>
Tilførsel af kvælstof pr. planperiode må maksimalt udgøre 140 kg total N i gennemsnit pr. ha harmoniareal for hele bedriften. Som total N regnes mængden af kvælstof i den udbragte gødning, uden hensyntagen til udnyttelsesprocenterne i gødskningsbekendtgørelsen.[2]

Vær opmærksom på, at du både skal overholde kravet om max. 140 kg total N og overholde din beregnede N-kvote. Her skal du være opmærksom på, at den beregnede N-kvote opgøres i udnyttet N. Du er ifølge gødskningsbekendtgørelsen altid forpligtet til at følge den beregnede N-kvote for dine marker i gødningskvoteberegningen.

<u>Valg af 75 % af kvælstofkvoten</u>
På marker, hvor du har et MB-tilsagn, skal N-kvoten reduceres til 75 % og indgår således kun med 75 % af den fastsatte kvælstofkvote, når den samlede kvote for bedriften udregnes. Det er en betingelse, at N-kvoten i gødningskvoteberegningen reduceres til 75 % på hver mark, hvor der er et MB-tilsagn. Marker med et MB-tilsagn skal indgå med deres reducerede N-kvote i den samlede N-kvote på bedriften.

3.3.4 Gødningskvoteberegning og gødningsregnskab

Det er et krav, at du for hver planperiode i dit 5-årige tilsagn (planperioder løber fra den 1. august til den 31. juli) skal udarbejde en gødningskvoteberegning og et gødningsregnskab og opbevare disse på din bedrift, så de kan fremvises ved kontrol.
Dette gælder for alle bedrifter, dvs. også hvis du har en lille bedrift og ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, og/eller hvis du ikke bruger gødning på tilsagnsarealet.

Gødningskvoteberegning
Gødningskvoteberegningen skal laves i et af følgende skemaer:

- Skemaet "Gødningskvote og Efterafgrøder" i Tast Selv-service
- Skema A, som du kan finde bagerst i "Vejledning om gødsknings- og harmoniregler"
- Andre skemaer godkendt af NaturErhvervstyrelsen

[2] Bekendtgørelse nr. 975 af 29. juli 2013 om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2013/14 og om plantedække med senere ændringer.

Uanset hvilken kvælstofbegrænsning du har valgt, skal du i gødningskvoteberegningen som minimum angive:

- marknummer,
- areal,
- forfrugt,
- JB-nr.,
- kvælstofnorm for den valgte afgrøde,
- beregningen af den reducerede N-kvote for hver enkelt af dine tilsagnsmarker samt
- bedriftens samlede reducerede N-kvote[3].

Hvis du udfylder skemaet "Gødningskvote og Efterafgrøder" i Tast Selv-service, skal du selv korrigere markernes kvælstofnorm. Dette gør du på siden "Markplan med gødningsoplysninger," hvor du korrigerer i kolonnen N-Korrektion (kolonne 17).

Ved 75 pct. af N-kvoten, skal du reducere kvælstofnormen for hver af dine tilsagnsmarker til 75 pct. af N-normen.

Ved 140 kg total N skal du rette i tilrette den samlede kvote for alle bedriftens marker, så de gennemsnitligt maksimalt bliver 140 kg total N i gennemsnit på alle bedriftens harmoniarealer i gennemsnit.

Gødningsregnskab
Gødningsregnskabet skal indeholde oplysninger om:

- bedriftens husdyrproduktion,
- harmoniareal,
- kvælstofkvote og
- kvælstofforbrug for den enkelte planperiode,

jf. reglerne i Vejledning for gødsknings- og harmoniregler 2014/15. Gødningsregnskabet kan laves i skema B i denne vejledning.

Du skal opbevare gødningskvoteberegning og gødningsregnskab i 5 år fra udbetalingstidspunktet, så du kan fremvise disse i forbindelse med eventuelt kontrol. Du kan i kapitel 7.5 læse mere om gødningskvoteberegning og gødningsregnskab samt kapitel 8 om kontrol læse, hvad det vil betyde for dit tilsagn, hvis ovennævnte tilsagnsbetingelser ikke overholdes.

3.3.5 Ingen sprøjtemidler

Det er en betingelse, at der på tilsagnsarealerne ikke anvendes kemiske sprøjtemidler, herunder midler til bejdsning af udsæd. Du skal gemme relevante bilag til dokumentation for opfyldelse af denne betingelse. Du må gerne anvende sprøjtemidler, som er tilladt i økologisk jordbrug. Listen over disse finder du i Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion.

3.3.6 Tilsagnsarealer i skov

Tilsagnsarealet må ikke være:

- tilplantet med skov,
- omfattet af en tilskudsordning til skovbrug (gælder også selvom der ikke udbetales skovtilskud til det pågældende areal), eller

[3] Jf. lovbekendtgørelse nr. 500 af 12. maj 2013 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

- pålagt fredskovspligt, medmindre arealet bevares som utilplantet/ubevokset landbrugsareal i hele tilsagnsperioden (godkendt som utilplantet fredskovspligtigt landbrugsareal, jf. skovloven).

Tilsagnet for et areal kan opretholdes, hvis et areal uden fredskovspligt i tilsagnsperioden er blevet tilplantet med skov. Det er et krav, at der ikke er blevet udbetalt tilskud for arealet, mens de træer, der helt eller delvis udgør skoven, har været på arealet. Omvendt betyder det, at hvis der har været udbetalt Miljøbetinget tilskud, mens træerne har været på arealet, bortfalder tilsagnet, og der kræves tilbagebetaling af tilskud.

Hvis du i løbet af tilsagnsperioden får et tilsagn om tilskud til skovbrug til dine tilsagnsarealer, vil arealerne udgå af dit tilsagn om Miljøbetinget tilskud. Der vil dog ikke være krav om tilbagebetaling, så længe der ikke har været udbetalt tilskud fra begge ordninger i samme år.

Arealer pålagt fredskovspligt
Arealer pålagt fredskovpligt skal i hele tilsagnsperioden være uden skovbevoksning, dvs. arealet må ikke være tilplantet med juletræer og pyntegrønt i kort omdrift, frugttræer, bærbuske eller lavskov.

Hvis et tilsagnsareal med fredskovspligt tilplantes med f.eks. juletræer eller lavskov, bortfalder tilsagn, og der stilles krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

Lysåbne arealer i skov
Lysåbne arealer i skov er arealer, der på grund af deres beliggenhed i skov ikke er støtteberettigede under ordningen grundbetaling.

Hvis et tilsagnsareal i løbet af tilsagnsperioden bliver et lysåbent areal som følge af ny skovtilplantning, kan du opretholde tilsagnet, men du vil ikke få udbetalt tilskud til arealet.

3.4 Kombination med andre tilskud

På marker, hvor du har MB-tilsagn, kan du også modtage andre typer af tilskud og støtteordninger, fx:

- Omlægningstilskud
- Ø-støtte
- Grundbetaling (dog kun hvis der ikke er juletræer/pyntegrønt på arealet, da der ikke kan opnås grundbetaling til arealer med juletræer/pyntegrønt)

Det fremgår af forenelighedstabellen (bilag 1) hvilke ordninger, der kan kombineres med MB.

3.5 Betingelser for udbetaling

Miljøbetinget tilskud udbetales som kompensation for en dyrkning uden sprøjtemidler og med et mindre forbrug af kvælstof. Det er en betingelse for udbetaling af tilskud, at der sker en landbrugsmæssig udnyttelse i det pågældende tilsagnsår. Arealet skal derudover være støtteberettiget under ordningen grundbetaling, eller arealet skal drives med juletræer i kort omdrift eller pyntegrønt i kort omdrift. Der udbetales ikke MB til braklagte arealer eller arealer, der er omfattet af visse miljøtilsagn. Se listen over de ikke støtteberettigede afgrødekoder i kap 3.8.

3.5.1 Krav til landbrugsmæssig produktion eller drift med juletræer/pyntegrønt på tilsagnsarealer

I det følgende er beskrevet hvilke krav, der gælder, for at arealer betragtes som drevet med henblik på produktion af landbrugsafgrøder eller juletræer:

3.5.2 Permanente afgrøder

Arealer med permanente afgrøder som eksempelvis vin, lavskov eller frugttræer skal drives landbrugsmæssigt og med henblik på høst. Arealer skal fremstå som vedligeholdte dyrkede arealer og må ikke ligge som natur eller vildnis.

Hvis der ved kontrol opstår tvivl om, hvorvidt dit areal er drevet landbrugsmæssigt, kan du blive anmodet om:

- dokumentation for beplantning af arealet (kvittering for indkøb af planter) eller
- dokumentation for salg af afgrøder.

Se endvidere Vejledning om direkte arealstøtte 2015.

Omdriftsarealer
Omdriftsarealer (bortset fra græsarealer i omdrift) skal i det år, hvor der søges om udbetaling, dyrkes i overensstemmelse med god landmandspraksis og lokalt anerkendte normer, herunder normale udsædmængder som defineret under ordningen grundbetaling.

Lavskov og energiafgrøder
Lavskov og energiafgrøder skal høstes mindst hvert 10. år for at være støtteberettigede. Se i Vejledning om direkte arealstøtte 2015, hvilke træsorter der kan anvendes, og hvor mange planter der skal være pr ha for at leve op til kravene. Du skal være opmærksom på, at reglerne i grundbetalingsordningen skærpes fra 2015 om hvilke træarter, der er tilladte.

Juletræer og pyntegrønt
Arealer med juletræer og pyntegrønt skal være i kort omdrift. Det betyder, at træerne skal fældes senest 10 år efter udplantning eller senest 14 år efter udsåning på tilsagnsarealet.

Græsarealer
Græsarealer skal anvendes landbrugsmæssigt til slæt eller afgræsning i perioden fra den 15. maj og til og med den 31. august. Arealerne skal under normale vejrforhold[4] fremstå med lavt plantedække den 31. august.

Hvis arealet er plejet med afgræsning, skal hele arealet den 31. august fremstå med et plantedække, hvor mindst 50 % af plantedækket er under 40 cm højt. Enkelte områder

[4] Undtagelser fra definitionen normale vejrforhold dækker perioder med for årstiden helt unormale vejrforhold, der resulterer i, at arealerne ikke lever op til betingelserne for støtte. NaturErhvervstyrelsen vil melde ud på hjemmesiden www.naturerhverv.dk, når en sådan undtagelse fra definitionen normale vejrforhold træder i kraft, med angivelse af de geografiske områder undtagelsen berører, og hvor det bliver muligt at søge om dispensation fra betingelserne.

på under 100 m^2 hvor der den 31. august er et plantedække på over 40 cm højde vil dog blive accepteret, hvis de er en del af en helhed, hvor plantedækket i øvrigt opfylder betingelserne. Græsarealer må som udgangspunkt først omlægges efter den 31. august, se dog undtagelser vedr. grøngødning og sommerbrak.

Plantedække på græsarealer
Et område med MB-tilsagn er ikke støtteberettiget, hvis der ikke er plantedække, eller hvis der er mere end 50 % af plantedækket, der ikke er græs eller grøntfoder. Plantedækket på græsarealer skal hele året overvejende bestå af græs eller andet grøntfoder (dvs. græs, kløver og andre bælgplanter samt urteagtige plantearter, som naturligt indgår i foderet til drøvtyggere og heste). I Vejledning om direkte arealstøtte 2015 kan du læse om krav til plantedækket på græsarealer. Du kan også læse om, hvordan det støtteberettigede areal beregnes for marker, hvor dele af marken ikke lever op til kravet om de 50 % græs. Se i øvrigt kapitel 3.5.5 om træer og buske på støtteberettigede arealer.

Læs også kapitel 8.1.1 om Indtegning af græsarealer.

3.5.3 Sommerbrak

På økologiske arealer[5] er det muligt at bekæmpe rodukrudt med sommerbrak i en begrænset periode. Sommerbrak betragtes som en landbrugsmæssig udnyttelse, da brakperioden er begrænset, og der både før og efter er en afgrøde eller efterafgrøde på arealet. Arealet skal anmeldes med afgrødekoden for den afgrøde, der var på arealet før perioden med sommerbrak. Det er et krav, at arealet er tilsået senest 31. maj i ansøgningsåret.

Der er forskellige former for sommerbrak, som er støtteberettiget, og de er defineret således:

- Vinterrug, der er etableret i efteråret, høstes først i maj. Det kan spredes på marken eller høstes som grønrug. Der pløjes eller foretages en gennemskærende harvning, som du fortsætter hen over sommeren.
- Vårsæd sås senest 31. maj. Vårsæden høstes grøn eller spredes på marken sidst i juni, og du gennemfører sommerbrak fra sidst i juni. Marken ligger sort i 6-8 uger, hvor du jordbehandler.
- Kløvergræsmark udnyttes frem til sidst i juni, og man kan herefter gennemføre sommerbrak som ovenfor.

I alle tilfælde pløjes marken i august, og der sås en efterafgrøde.

---

[5] Et areal betragtes som økologisk, når det ved ansøgningsfristen i ansøgningsåret er omlagt eller er under omlægning til økologisk jordbrugsproduktion under en bedrift, der er autoriseret af NaturErhvervstyrelsen til økologisk jordbrugsproduktion eller er under en bedrift, der er omfattet af en ansøgning til NaturErhvervstyrelsen om autorisation.

3.5.4 Grøngødning

Det er muligt at bruge økologiske arealer med græs i omdrift til grøngødning, således at arealet kun afpudses, og det afslåede materiale efterlades. Det er dog et krav:

- at arealerne er etableret med en kløvergræsblanding med mindst 15 vægtprocent kløver, og
- tilsagnshaver i hele kalenderåret opbevarer dokumentation for indkøb af den anvendte kløvergræsblanding og
- dokumentation for, at der har været en anden hovedafgrøde end græs herunder kløvergræs på arealerne i 2014.

3.5.5 Træer og buske

For tilsagnsarealer gælder de samme regler for træer og buske, som der gælder under ordningen grundbetaling. Juletræer og pyntegrønt i kort omdrift er dog støtteberettigede under ordningen Miljøbetinget tilskud. På græsarealer i omdrift, hvor du søger om udbetaling, er det et krav, at der kun må være op til 50 træer og buske pr. ha. Træer og buske under 1 meter tæller ikke med. Buske, der har karakter af krat (f.eks. brombær og eller hybenrose), indgår som ikke-støtteberettiget areal i vurderingen af, om der er minimum 50 % dække af græs og foderplanter på græsarealer.

Arealer med træer og buske på over en meter i højden, hvor trækronerne eller buskene samlet udgør et areal på over 100 m^2, er ikke tilskudsberettigede.

3.6 Indberetning af tilsagnsarealer

Det er et krav, at du hvert år inden 1. august indberetter, at du overholder tilsagnsbetingelserne for alle dine tilsagnsarealer, se også kapitel 3.3.2. Hvis du ikke indberetter dine tilsagnsarealer, bortfalder tilsagnet, og NaturErhvervstyrelsen kan rejse krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalte tilskud.

Alle dine tilsagnsarealer skal fremgå af din markplan. Hvis et areal ikke bliver dyrket i en sæson, men stadigvæk er et landbrugsareal, kan du angive det som et brakareal med afgrødekode 310 (Brak). Husk at arealet skal slås en gang årligt, for at braklagte arealer kan godkendes jf. reglerne for grundbetalingsordningen. Hvis arealet overgår til skov eller naturareal, se næste kapitel.

3.6.1 Tilsagnsarealer der overgår til anden anvendelse

Generelle betingelser

Hvis en mark eller en del af en tilsagnsmark overgår til anden anvendelse end markdrift, og tilsagnsbetingelserne fortsat kan opfyldes, kan du i visse tilfælde opretholde tilsagnet. Du modtager da ikke tilskud for det pågældende areal, men skal til gengæld ikke tilbagebetale evt. tidligere udbetalt tilskud. Det er muligt, hvis arealet fx overgår til:

- Natur o.l. (f.eks. søer, læhegn, vildtremiser, naturgenopretningsprojekter mv.)
- Skov, hvis der ikke er ydet tilskud til arealerne, mens de træer, der helt eller delvis udgør skoven, har været på arealet.

Arealer, der overgår til anden anvendelse, skal stadig indberettes som et tilsagnsareal, hvis du ønsker at opretholde tilsagnet, og arealet skal indberettes med afgrødekode 905 (Anden anvendelse på tilsagnsarealer). Du skal være opmærksom på, at arealer, der indberettes med afgrødekode 905, skal overholde krydsoverensstemmelsesreglerne, herunder GLM-reglerne. Hvis du fx bygger en stald på tilsagnsarealet, vil tilsagnet for det pågældende areal bortfalde, og udbetalt tilskud vil blive krævet betalt tilbage.

Hvis arealet overgår til anden anvendelse, skal du underrette NaturErhvervstyrelsen. Du skal også oplyse, hvilken form for anden anvendelse, der er tale om. I nogle tilfælde kan det være nødvendigt at indsende dokumentation, eksempelvis i forbindelse med et naturgenopretningsprojekt. Dokumentation sendes til NaturErhvervstyrelsen, Center for Landbrug.

Tilsagn givet 1. september 2011 eller før
Hvis du har et tilsagn, der er givet 1. september 2011 eller før, kan du også lade tilsagnsarealer overgå til anden anvendelse som eksempelvis stald eller ensilagesilo, uden at tilsagnet bortfalder. Arealet skal stadigvæk indberettes med afgrødekode 905 (Anden anvendelse på tilsagnsarealer).

3.7 Tilladte aktiviteter på tilsagnsarealer

Reglerne for aktiviteter på tilsagnsarealer følger reglerne under ordningen grundbetaling. Undtaget er arealer med opbevaring af landbrugsprodukter, hvor der for MB-tilsagn gælder, at opbevaring kun er tilladt i 14 dage i perioden 1. april - 31. august. Til gengæld er opbevaring af landbrugsprodukter tilladt i et ubegrænset antal dage uden for dyrkningssæsonen dvs. mellem 31. august og 1. april, så længe arealet efterfølgende kan dyrkes.

På tilsagnsarealer, hvor du søger udbetaling, er følgende aktiviteter tilladt i op til 28 dage om året, i perioden 1. april – 31. august dog højst 14 dage. Antallet af dage vedrører hele arrangementets varighed, herunder evt. opsætning, nedtagning og oprydning:

- Arrangementer (med landbrugsmæssig relevans) såsom dyrskuer, traktortræk, maskindemonstration, pløjestævner og lignende
- Arrangementer (uden landbrugsmæssig relevans) såsom koncerter, sportsstævner, hundetræning, ridestævner, markeder, spejderlejre, bålplads, udstillinger, parkeringspladser og lignende
- Anlægsarbejder (arbejdsområder, arbejdskørsel, kabelnedgravning, kloakarbejde og lignende)
- Arkæologiske forundersøgelser
- Opbevaring af f.eks. byggematerialer, træ, tømmer, brænde, jord, sand, grus og maskiner og lignende
- Militære øvelser

3.8 Afgrødekoder

Herunder angives, hvilke typer af afgrøder og andre typer tilsagn der enten ikke er forenelige med et MB-tilsagnsareal (Gruppe A), eller hvor der ikke udbetales tilskud, når de pågældende afgrødekoder anvendes (Gruppe B). Hvis afgrødekoderne i gruppe A er anvendt på et tilsagnsareal, kan det ikke samtidigt indgå i et MB-tilsagn. Dit MB-tilsagn vil derfor ophøre, og du vil evt. få et krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

Gruppe A: Afgrødekoder, der ikke er forenelige med MB-tilsagn

253 Miljøgræs MVJ-ordning 1 (80 N)
254 Miljøgræs MVJ-ordning 2 (0 N)
311 Skovrejsning på tidligere landbrugsjord 1*
312 20-årig udtagning
313 20-årig udtagning med skov
317 Vådområder brugt som udtagning
318 MVJ ej udtagning, ej landbrugsjord
319 MVJ ej udtagning, ej landbrugsjord
320 Braklagte randzoner
321 Miljøtiltag, ej landbrugsarealer
585 Skovrejsning i projektområde, som ikke er omfattet af tilsagn
586 Offentlig skovrejsning
587 Skovrejsning på tidligere landbrugsjord 3*
588 Statslig skovrejsning
589 Bæredygtig skovdrift*
590 Bæredygtig skovdrift i Natura 2000 *
908 Naturarealer – ansøgning om miljøtilsagn
*Arealer med skovtilsagn vil ikke få et tilbagebetalingskrav, da MB-tilsagn kan *omdannes* til et skovtilsagn

Efter 1. tilsagnsår kan MB-tilsagn anmeldes med afgrødekoderne i Gruppe B. Du kan dog ikke få udbetalt årets tilskud.

Gruppe B: Afgrødekoder, som er forenelige, men som ikke giver udbetaling

249 Udnyttet græs ved vandboring
258 Permanent græs, Ø-støtte
271 Rekreative formål (f.eks. vildtager)
308 MFO-brak
309 Udyrket areal ved vandboring
310 Brak
580 Skovdrift, alm.
581 Nyplantning i skov med træhøjde under 3 m (hvis ikke arealet er pålagt fredskovspligt)
900 Øvrige afgrøder
903 Lysåbne arealer, fredsskovpligtige*
905 Anden anvendelse på tilsagnsarealer (landbrug)
907 Naturarealer, økologisk jordbrug
***** Der kan ikke opnås tilskud med afgrødekode 903, men afhængigt af tilsagnets startår, kan tilsagnsarealer i lysåbne arealer opnå støtte, se kapitel 3.3.5.

Selvom der angives en afgrødekode fra Gruppe B, der ikke giver udbetaling, så skal der alligevel angives en tilsagnstype og udløbsdato for tilsagnet på siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og økologitilsagn" i Fællesskemaet.

3.9 Underretningspligt

Du har pligt til at underrette NaturErhvervstyrelsen, Center for Landbrug, hvis du ikke længere opfylder tilsagnsbetingelserne. Hvis du ikke opfylder tilsagnsbetingelserne for

et areal, vil NaturErhvervstyrelsen som udgangspunkt kræve tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

3.10 Dispensation

Der kan være helt specielle forhold på din jordbrugsbedrift, der gør, at du er i tvivl om, hvorvidt du kan opfylde betingelserne. Det er vigtigt, at du oplyser NaturErhvervstyrelsen, Center for Landbrug, om forholdene. Det skal ske skriftligt, så du giver os mulighed for at vurdere din specielle situation. NaturErhvervstyrelsen vil derefter sende dig en afgørelse, om vi kan imødekomme din ansøgning.

3.11 Fra økolog til konventionel

Det er ikke en betingelse for at opretholde et tilsagn om Miljøbetinget tilskud, at tilsagnshaver er autoriseret økolog. Hvis du er økolog, og du ikke længere ønsker at beholde din autorisation, vil ophør af autorisationen således ikke have konsekvenser for dit MB-tilsagn, så længe tilsagnsbetingelserne opfyldes. Ophør af autorisation til økologisk jordbrug skal meldes til NaturErhvervstyrelsen.

4 Omlægningstilskud til økologisk jordbrug (tilsagnstype 35)

I dette kapitel kan du læse om regler, der gælder for tilsagn om Omlægningstilskud til økologisk jordbrug (OM)givet i perioden 2010-2014. Du kan på vores hjemmeside læse de vejledninger, som NaturErhvervstyrelsen har udarbejdet for tidligere år.

4.1 Formål

Denne støtteordning giver tilskud til jordbrugere, der omlægger konventionelt drevet jord til økologisk drevet jord. Formålet med tilskudsordningen er at understøtte en markedsbaseret omlægning til økologisk jordbrugsproduktion. Formålet er også at forbedre miljø og natur samt fremme dyrevelfærd. OM-tilsagnet er 5-årigt.

Din jordbrugsbedrift skal i hele tilsagnsperioden være autoriseret af NaturErhvervstyrelsen til økologisk jordbrugsproduktion eller være omfattet af en ansøgning om autorisation ved tilsagnsperiodens begyndelse.

4.2 Hvad får du i tilskud

	Kr./ha/år
OM-tilskud høj sats (de første 2 år, hvor arealet er under omlægning):	1.050,00
OM-tilskud lav sats (de sidste 3 år i tilsagn, hvor arealet er omlagt):	100,00

4.3 Betingelser for OM-tilsagn

Du skal opfylde følgende betingelser i hele tilsagnsperioden, ellers vil tilsagnet ophøre, og tidligere udbetalt støtte kan blive krævet tilbagebetalt.

4.3.1 Økologisk autorisation

Du skal opretholde autorisationen og drive dine tilsagnsarealer økologisk i hele tilsagnsperioden.

Hvis du mister din økologiske autorisation under tilsagnsperioden, er du forpligtet til at producentskifte tilsagnet og tilsagnsarealerne til en anden økolog, medmindre der er tale om endeligt ophør (se kapitel 8.9 og 8.15). Hvis det ikke er muligt at producentskifte tilsagnet, vil tidligere udbetalt tilskud blive krævet tilbagebetalt.

4.3.2 Tilplantet med juletræer eller landbrugsmæssig udnyttelse i 1. tilsagnsår

I første tilsagnsår skal arealet udnyttes landbrugsmæssigt og være støtteberettiget under ordningen grundbetaling. Arealet kan også være tilplantet med juletræer/pyntegrønt i kort omdrift.

For at et areal under denne ordning anses som udnyttet landbrugsmæssigt, skal det opfylde betingelserne for udbetaling i kapitel 4.5. Braklagte arealer og arealer, der er omfattet af visse miljøtilsagn, anses ikke som udnyttet landbrugsmæssigt.

I de følgende tilsagnsår (2.– 5. år) er der kun krav om landbrugsmæssig udnyttelse, hvis du søger om udbetaling. Dog skal de øvrige tilsagnsbetingelser være overholdt, for at tilsagnet kan opretholdes.

4.3.3 Mindstemål for arealer

Et areal skal ved tilsagnets begyndelse udgøre et sammenhængende areal på mindst 0,30 ha.

Arealer er sammenhængende:

- hvis det samlede areal er større end 0,30 ha.
- der er en støtteberettiget permanent passage mellem arealerne,
- passagen skal være mindst 4 m bred,
- arealerne ligger i samme markblok, og
- der er samme foranstaltning og tilskudssats på begge arealer.

4.3.4 Ejer eller forpagter driver arealet efter den økologiske produktionsmetode

Det er en forudsætning for at modtage tilskud og opretholde tilsagnet, at du i hele tilsagnsperioden som ejer eller forpagter driver arealerne efter den økologiske produktionsmetode. Hvis du ikke længere kan drive arealerne, skal tilsagnet producentskiftes til ny ejer eller forpagter. Læs mere herom i kapitel 7.4.

4.3.5 Indsendelse af årlig udbetalingsanmodning (indberetning) i Fællesskemaet

Det er en betingelse for at modtage årets udbetaling, at du hvert år i Fællesskemaet indsender en anmodning om udbetaling, indtegner dine tilsagnsarealer korrekt i Internet Markkort og afgiver erklæring om, at du overholder tilsagnsbetingelserne. Når du har indsendt korrekt udfyldt Fællesskema og markkort, har du tillige opfyldt betingelsen om at indberette, at alle betingelser for tilsagnet er opfyldt, så tilsagnet opretholdes.

Indsendelse af Fællesskema er ligeledes en betingelse for opretholdelse af autorisation til økologisk jordbrugsproduktion, læs mere i Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion. Læs også kapitel 4.6.

For at søge om udbetaling i Fællesskemaet skal du udfylde siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og økologitilsagn." Se kravene for udbetaling i kapitel 7.1. Arealer, du har søgt tilsagn til i 2014, skal første gang indberettes i Fællesskemaet i 2015.

4.3.6 OM-tilsagn og andre tilskudsordninger

Det er en betingelse for OM-tilsagn, at der ved tilsagnsperiodens begyndelse og inden for den 5-årige tilsagnsperiode ikke er pålagt forpligtelse til at opfylde betingelserne for økologisk jordbrug, eller betingelser, der svarer hertil. Det kan være som følge af, at arealet er omfattet af anden lovgivning eller aftale end de økologiregler, som NaturErhvervstyrelsen har udstedt.

Du kan godt søge grundbetaling til et areal, hvor du har et tilsagn om Omlægningstilskud. Derudover kan Omlægningstilskuddet generelt kombineres med andre arealbaserede miljøtilsagn, hvor der ikke er forpligtelse til udtagning. Se forenelighedstabellen i bilag 1.

4.4 Tilsagnsarealer i skov

Tilsagnsarealet må ikke være:

- tilplantet med skov,
- være omfattet af en tilskudsordning til skovbrug (gælder også selvom der ikke udbetales skovtilskud til det pågældende areal), eller
- være pålagt fredskovspligt, medmindre arealet bevares som utilplante-de/ubevoksede landbrugsarealer i hele tilsagnsperioden (godkendt som utilplan-tede fredskovspligtige landbrugsarealer, jf. Skovloven).

Tilsagnet for et areal kan opretholdes, hvis et areal uden fredskovspligt i tilsagnsperio-den er blevet tilplantet med skov. Det er et krav, at der ikke er blevet udbetalt tilskud for arealet, mens de træer, der helt eller delvis udgør skoven, har været på arealet. Omvendt betyder det, at hvis der har været udbetalt tilskud, mens træerne har været på arealet, bortfalder tilsagnet, og der kræves tilbagebetaling af tilskud.

Hvis der i tilsagnsperioden meddeles tilsagn om tilskud til skovbrug til arealer, vil area-lerne udgå af tilsagn. Der vil dog ikke være krav om tilbagebetaling, så længe der ikke har været udbetalt tilskud under begge ordninger i samme år.

Juletræer, pyntegrønt og lavskov i kort omdrift
Du kan opnå tilsagn til arealer med juletræer eller pyntegrønt i kort omdrift herunder til lavskovsarealer i kort omdrift, dog forudsat at arealerne ikke er pålagt fredskovspligt.

Arealer pålagt fredskovspligt
Arealer pålagt fredskovpligt skal i hele tilsagnsperioden være uden skovbevoksning, jf. kapitel 4.5.3 og uden tilplantning med juletræer, pyntegrønt i kort omdrift, lavskov, frugttræer eller bærbuske.

Hvis et tilsagnsareal med fredskovspligt tilplantes med f.eks. juletræer eller lavskov, bortfalder tilsagnet, og der stilles krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

Lysåbne arealer i skov
Lysåbne arealer i skov er arealer, der på grund af deres beliggenhed i skov ikke er støt-teberettigede under ordningen grundbetaling. Du kan ikke opnå tilsagn til lysåbne area-ler.

Hvis et tilsagnsareal i løbet af tilsagnsperioden bliver et lysåbent areal, som følge af ny skovtilplantning, kan du opretholde tilsagnet, men du vil ikke få udbetalt tilskud til arealet. Hvis arealerne bruges til afgræsning med økologiske husdyr eller produktion af foder til økologiske husdyr, skal arealerne indberettes med omlægningsdato og afgrøde-kode i Fællesskemaet, f.eks. afgrødekode 907 (Naturarealer, økologisk jordbrug). Læs mere i Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion.

Du skal dog være opmærksom på, at du ikke kan bruge afgrødekode 903 (Lysåbne arealer, fredsskovspligtige), hvis du ønsker at få udbetalt tilskuddet for 2015. Du skal derfor på siden Markplan og Enkelbetaling sætte kryds i kolonnen: ”Der søges ikke grundbetaling for marken” og bruge afgrødekode for den afgrøde, der faktisk er på marken, f.eks. permanent græs.

4.5 Betingelser for udbetaling

Der kan kun udbetales støtte til landbrugsarealer, der drives med henblik på produktion af landbrugsafgrøder, juletræer/pyntegrønt eller græsarealer, som anvendes til afgræs-

ning eller slæt. Derudover er det et krav, at arealerne er berettiget til støtte under ordningen grundbetaling, medmindre der er tale om arealer med juletræer eller pyntegrønt i kort omdrift. Der kan udbetales tilskud til følgende arealer:

Permanente afgrøder
Arealer med permanente afgrøder som eksempelvis vin, lavskov eller frugttræer skal drives landbrugsmæssigt og med henblik på høst. Arealer skal fremstå som vedligeholdte dyrkede arealer og må ikke ligge som natur eller vildnis.

Hvis der ved kontrol opstår tvivl om, hvorvidt dit areal er drevet landbrugsmæssigt, kan du blive anmodet om:

- dokumentation for beplantning af arealet (kvittering for indkøb af planter) eller
- dokumentation for salg af afgrøder.

Læs mere om permanente afgrøder i Vejledning om direkte arealstøtte 2015.

Omdriftsarealer
Omdriftsarealer (bortset fra græsarealer i omdrift) skal i det år, hvor der søges om udbetaling, dyrkes i overensstemmelse med god landmandspraksis og lokalt anerkendte normer, herunder normale udsædsmængder, som defineret under ordningen grundbetaling. Den landbrugsmæssige udnyttelse af græsarealer i omdrift er beskrevet nedenfor.

Lavskov og energiafgrøder
For lavskov gælder, at det skal høstes mindst hvert 10. år. Se i Vejledning om direkte arealstøtte 2015, hvilke sorter der kan anvendes som lavskov og energiafgrøder, og hvor mange træer der skal være pr ha. Du skal være opmærksom på, at fra 2015 skærpes reglerne i grundbetalingsordningen om hvilke træarter, der er tilladte.

Juletræer og pyntegrønt
Arealer med juletræer og pyntegrønt skal være i kort omdrift. Det betyder, at træerne skal fældes senest 10 år efter udplantning eller senest 14 år efter udsåning på tilsagnsarealet.

Græsarealer (permanente græsarealer og græsarealer i omdrift)
Græsarealer skal anvendes landbrugsmæssigt til slæt eller afgræsning i perioden fra den 15. maj og til og med den 31. august. Arealerne skal under normale vejrforhold[6] fremstå med lavt plantedække den 31. august.

Hvis arealet er plejet med afgræsning, skal alle dele af arealet den 31. august fremstå med mindst 50 % af plantedækket, som er under 40 cm højt. Enkelte områder på under 100 m^2, hvor der den 31. august er et plantedække på over 40 cm højde, vil dog blive accepteret, hvis de er en del af en helhed, hvor plantedækket i øvrigt opfylder betingelserne til plantedække under ordningen grundbetaling. Græsarealer må som udgangspunkt først omlægges efter den 31. august, se dog undtagelser vedr. grøngødning og sommerbrak.

---

[6] Undtagelser fra definitionen normale vejrforhold dækker perioder med for årstiden helt unormale vejrforhold, der resulterer i, at arealerne ikke lever op til betingelserne for støtte. NaturErhvervstyrelsen vil melde ud på hjemmesiden www.naturerhverv.dk, når en sådan undtagelse fra definitionen normale vejrforhold træder i kraft, med angivelse af de geografiske områder, undtagelsen berører.

Plantedækket på græsarealer skal hele året overvejende bestå af græs eller andet grøntfoder (dvs. græs, kløver og andre bælgplanter samt urteagtige plantearter som naturligt indgår i foderet til drøvtyggere og heste). I Vejledning om direkte arealstøtte 2015 kan du læse om hvilke plantearter, der ikke er støtteberettigede på græsarealer, og hvordan det støtteberettigede areal beregnes for marker, hvor dele af marken ikke lever op til kravet om 50 % græs. Se i øvrigt kapitel 4.5.3 om træer og buske på støtteberettigede arealer.

Læs også kapitel 8.1.1 om indtegning af græarealer.

4.5.1 Sommerbrak

På økologiske arealer[7] er det muligt at bekæmpe rodukrudt med sommerbrak i en begrænset periode. Sommerbrak betragtes som en landbrugsmæssig udnyttelse, da brakperioden er begrænset, og der både før og efter er en afgrøde eller efterafgrøde på arealet. Arealet skal anmeldes med afgrødekoden for den afgrøde, der var på arealet før perioden med sommerbrak. Det er et krav, at arealet er tilsået senest 31. maj i ansøgningsåret.

Der er forskellige former for sommerbrak, som er støtteberettiget, og de er defineret således:

- Vinterrug, der er etableret i efteråret, høstes først i maj. Det kan spredes på marken eller høstes som grønrug. Der pløjes eller foretages en gennemskærende harvning, som du fortsætter hen over sommeren.
- Vårsæd sås senest 31. maj. Vårsæden høstes grøn eller spredes på marken sidst i juni, og du gennemfører sommerbrak fra sidst i juni. Marken ligger sort i 6-8 uger, hvor du jordbehandler.
- Kløvergræsmark udnyttes frem til sidst i juni, og man kan herefter gennemføre sommerbrak som ovenfor.

I alle tilfælde pløjes marken i august, og der sås en efterafgrøde.

4.5.2 Grøngødning

Det er muligt at bruge økologiske arealer med græs i omdrift til grøngødning, således at arealet kun afpudses, og det afslåede materiale efterlades. Det er dog et krav:

- at arealerne er etableret med en kløvergræsblanding med mindst 15 vægtprocent kløver, og
- tilsagnshaver i hele kalenderåret opbevarer dokumentation for indkøb af den anvendte kløvergræsblanding og
- dokumentation for, at der har været en anden hovedafgrøde end græs herunder kløvergræs på arealerne i 2014.

---

[7] Et areal betragtes som økologisk, når det ved ansøgningsfristen i ansøgningsåret er omlagt eller er under omlægning til økologisk jordbrugsproduktion under en bedrift, der er autoriseret af NaturErhvervstyrelsen til økologisk jordbrugsproduktion eller er under en bedrift, der er omfattet af en ansøgning til NaturErhvervstyrelsen om autorisation.

4.5.3 Træer og buske

For OM-tilsagn på landbrugsarealer gælder de samme regler for træer og buske, som der gælder under ordningen grundbetaling. På tilsagnsarealer, hvor du søger om udbetaling, er det derfor et krav, at der kun må være op til 50 træer og buske pr. ha. Træer og buske under 1 meter tæller ikke med. Buske, der har karakter af krat (fx brombær og/eller hybenrose), indgår som ikke-støtteberettiget andel i vurderingen af minimum 50 % dække af græs og foderplanter på græsarealer.

Arealer med træer og buske på over en meter i højden, hvor trækronerne eller buskene samlet udgør et areal på over 100 m^2, er ikke tilskudsberettigede.

4.6 Indberetning af tilsagnsarealer (alle OM-tilsagn)

Det er et krav, at du hvert år indberetter, om du overholder tilsagnsbetingelserne for alle dine tilsagnsarealer. Tilsagnsarealer, der ikke bliver indberettet, bortfalder, og NaturErhvervstyrelsen kan rejse krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud. Du kan enten indberette tilsagnsarealet i Fællesskemaet, samtidig med at du søger om udbetaling af tilskud, eller også kan du indberette tilsagnsarealet inden den 1. august pr. brev eller mail til NaturErhvervstyrelsen.

Kravet om en årlig indberetning vedr. økologi-autorisation kan ikke erstatte indberetningen vedr. OM-tilsagnet.

Alle dine tilsagnsarealer skal fremgå af din markplan. Hvis et areal ikke bliver dyrket i en sæson, men stadigvæk er et landbrugsareal, kan du angive det som et brakareal med afgrødekode 310 (Brak). Husk at arealet skal slås en gang årligt, for at braklagte arealer kan godkendes jf. reglerne for grundbetalingsordningen. Hvis arealet overgår til skov eller naturareal, se næste kapitel.

4.6.1 Tilsagnsarealer der overgår til anden anvendelse

Generelle betingelser

Hvis en mark eller en del af en tilsagnsmark overgår til anden anvendelse end markdrift, og tilsagnsbetingelserne fortsat kan opfyldes, kan du i visse tilfælde opretholde tilsagnet. Du modtager da ikke tilskud for det pågældende areal, men skal til gengæld ikke tilbagebetale evt. tidligere udbetalt tilskud. Det er muligt, hvis arealet f.eks. overgår til:

- Natur o.l. (f.eks. søer, læhegn, vildtremiser, naturgenopretningsprojekter mv.)
- Skov, hvis der ikke er ydet tilskud til arealerne, mens de træer, der helt eller delvis udgør skoven, har været på arealet.

Arealer, der overgår til anden anvendelse, skal stadig indberettes som et tilsagnsareal, hvis du ønsker at opretholde tilsagnet, og arealet skal indberettes med afgrødekode 905 (Anden anvendelse på tilsagnsarealer). Du skal være opmærksom på, at arealer, der indberettes med afgrødekode 905, skal overholde krydsoverensstemmelsesreglerne, herunder GLM-reglerne. Hvis du fx bygger en stald på tilsagnsarealet, vil tilsagnet for det pågældende areal bortfalde, og udbetalt tilskud vil blive krævet betalt tilbage.

Hvis arealet overgår til anden anvendelse, skal du underrette NaturErhvervstyrelsen. Du skal også oplyse, hvilken form for anden anvendelse, der er tale om. I nogle tilfælde kan det være nødvendigt at indsende dokumentation, eksempelvis i forbindelse med et

naturgenopretningsprojekt. Dokumentation sendes til NaturErhvervstyrelsen, Center for Landbrug.

Tilsagn givet 1. september 2011 eller før
Hvis du har et tilsagn, der er givet 1. september 2011 eller før, kan du også lade tilsagnsarealer overgå til anden anvendelse som eksempelvis stald eller ensilagesilo, uden at tilsagnet bortfalder. Arealet skal stadigvæk indberettes med afgrødekode 905 (Anden anvendelse på tilsagnsarealer)

4.7 Tilladte aktiviteter på tilsagnsarealer

Reglerne for aktiviteter på tilsagnsarealer følger reglerne under ordningen Grundbetaling. Undtaget er arealer med opbevaring af landbrugsprodukter, hvor der for arealer med OM-tilsagn gælder, at opbevaring kun er tilladt i 14 dage i perioden 1. april - 31. august. Til gengæld vil opbevaring af landbrugsprodukter være tilladt i et ubegrænset antal dage uden for dyrkningssæsonen dvs. mellem 31. august og 1. april, så længe arealet kan dyrkes efterfølgende.

På tilsagnsarealer, hvor du søger udbetaling, er følgende aktiviteter tilladt i op til 28 dage om året i perioden fra 1. april til 31. august, dog højst 14 dage. Antallet af dage er for hele arrangementets varighed, herunder evt. opsætning, nedtagning og oprydning:

- Arrangementer med landbrugsmæssig relevans, såsom dyrskuer, traktortræk, maskindemonstration, pløjestævner og lignende
- Arrangementer uden landbrugsmæssig relevans, såsom koncerter, sportsstævner, hundetræning, ridearrangementer, markeder, spejderlejre, bålpladser, udstillinger, parkeringspladser og lignende
- Anlægsarbejder (arbejdsområder, arbejdskørsel, kabelnedgravning, kloakarbejde og lignende)
- Arkæologiske forundersøgelser
- Opbevaring af f.eks. byggematerialer, træ, tømmer, brænde, jord, sand, grus, maskiner og lignende
- Militære øvelser.

4.8 Afgrødekoder (alle OM-tilsagn)

Herunder angives hvilke typer af afgrøder og andre typer tilsagn, der ikke er forenelige med OM-tilsagn eller hvor der ikke udbetales tilskud. Afgrødekoder i gruppe A giver bortfald af tilsagn og et tilbagebetalingskrav. Afgrødekoder i gruppe B er forenelige med OM-tilsagn, men giver ikke udbetaling af tilskud. Efter 1. tilsagnsår kan arealer med OM-tilsagn anmeldes med afgrødekoder fra gruppe B.

Gruppe A: Afgrødekoder der ikke er forenelige med OM-tilsagn

311 Skovrejsning på tidl. landbrugsjord*
312 20-årig udtagning
313 20-årig udtagning med skov
317 Vådområder brugt som udtagning
319 MVJ-udtagn., ej landbrugsjord
320 Braklagte randzoner
321 Miljøtiltag, ej landbrugsarealer
585 Skovrejsning i projektområde, som ikke er omfattet af tilsagn

586 Offentlig skovrejsning
587 Skovrejsning på tidl. landbrugsjord*
588 Statslig skovrejsning
589 Bæredygtig skovdrift*
590 Bæredygtig skovdrift i Natura 2000-område*
908 Naturarealer – ansøgning om miljøtilsagn
*Arealer med skovtilsagn vil ikke få et tilbagebetalingskrav, da OM-tilsagn kan omdannes til et skovtilsagn.

Gruppe B angiver afgrødekoder: Afgrødekoder, der er forenelig med OM-tilsagn, men som ikke giver udbetaling.

249 Udnyttet græs ved vandboring
258 Permanent græs, Ø-støtte
271 Rekreative formål (f.eks. vildtager)
308 MFO-brak
309 Udyrket areal ved vandboring
310 Brak
318 MVJ ej udtagning, ej landbrugsjord
580 Skovdrift, alm.
581 Nyplantning i skov med træhøjde under 3 m
900 Øvrige afgrøder
903 Lysåbne arealer, fredsskovpligtige**
905 Anden anvendelse på tilsagnsarealer (landbrug)
907 Naturarealer, økologisk jordbrug
** Der kan ikke opnås tilskud med afgrødekode 903, men afhængigt af tilsagnets startår, kan tilsagnsarealer i lysåbne arealer opnå støtte, se kapitel 4.4.

Selvom der angives en afgrødekode fra Gruppe B, der ikke giver udbetaling, så skal der alligevel angives en udløbsdato for tilsagnet på siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og økologitilsagn" i Fællesskemaet.

4.9 Underretningspligt

Du har pligt til at underrette NaturErhvervstyrelsen, Center for Landbrug, hvis du ikke længere opfylder betingelserne i tilsagnet. Hvis du ikke opfylder tilsagnsbetingelserne for et areal, vil NaturErhvervstyrelsen som udgangspunkt kræve tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

4.10 Dispensation

Der kan være helt specielle forhold på din jordbrugsbedrift, der gør, at du er i tvivl om, du kan opfylde betingelserne. Det er vigtigt, at du oplyser NaturErhvervstyrelsen, Center for Landbrug, om forholdene. Det skal ske skriftligt, så du giver os mulighed for at vurdere din specielle situation. NaturErhvervstyrelsen vil derefter sende dig et skriftligt svar.

5 Opretholdelse af ændret afvanding (tilsagnstype 54)

I dette kapitel kan du læse om reglerne for tilsagn til Opretholdelse af ændret afvanding, der er indgået i perioden 2010 -14. Reglerne for tilsagn, der er indgået i 2014 eller tidligere, findes endvidere i vejledningerne for de respektive år. Der er dog i 2015 kommet ændringer til alle tilsagn til Opretholdelse af ændret afvanding indgået i perioden 2010-2014. Disse ændringer vil være beskrevet i denne vejledning.

5.1 Formål

Formålet med ordningen er for de særligt udpegede arealer at sikre afvandingsforhold, der er gunstige for naturen, herunder ynglende og fouragerende fugle.

5.2 Tilskuddets størrelse

Det årlige tilskud udgør 1.400 kr. pr. ha.

Bemærk at tilskuddet kan reduceres pga. EU's udbetalingsloft, se kapitel 8.1.6.

5.3 Betingelser for tilsagn

5.3.1 Afvandingsforhold

Tilsagn om tilskud for et areal er betinget af, at den ønskede ændring af afvandingsforholdene på arealet er etableret eller kan etableres. Derudover skal afvandingsforholdene på arealet i hele tilsagnsperioden være i overensstemmelse med tilsagnsbetingelserne. Betingelserne fastsættes af NaturErhvervstyrelsen og fremgår af tilsagnet. Tilsagnsbetingelserne kan bl.a. omfatte betingelser om etablering af grøblerender.

5.3.2 Afpudsning

Tilsagnsarealerne skal hvert år i tilsagnsperioden afpudses mindst en gang inden for perioden fra den 1. juli til den 31. august. Arealerne skal i deres helhed den 31. august hvert år i tilsagns-perioden være afpudset og fremstå med tæt og lavt plantedække.

5.3.3 Plantedække

Tilsagnsarealerne skal være udlagt som græs- eller naturarealer i hele tilsagnsperioden.

Plantearter, der naturligt indfinder sig i løbet af tilsagnsperioden er tilladt.

Områder uden tilstrækkeligt plantedække er tilladte, hvis det opstår som følge af:

- de ændrede afvandingsforhold eller
- trampestier med lovlig adgang for offentligheden, eller
- dyreveksler.

5.3.4 Gødning

Arealerne må ikke tilføres gødning, bortset fra den gødning, der efterlades af græssende husdyr.

5.3.5 Plantebeskyttelsesmidler

Arealerne må ikke tilføres plantebeskyttelsesmidler.

Biodynamiske præparater, der skal anvendes på jordbrugsbedrifter, der er autoriseret af Demeterforbundet, betragtes ikke som gødning eller plantebeskyttelsesmidler.

5.3.6 Beliggenhed og markstørrelse

Tilsagn om tilskud er betinget af:

- at arealet ligger i det udpegede område,
- at det ansøgte areal er mindst 0,30 ha.

En mark under 0,30 ha er ikke støtteberettiget under Opretholdelse af ændret afvanding, med mindre marken er fysisk sammenhængende med en anden mark, hvorpå du søger samme tilsagnstype i samme år. For at to mindre marker kan siges at være sammenhængende, skal der være en støtteberettiget passage mellem markerne og passagen skal være mindst 4 m bred.

5.3.7 Afgrødekoder

Ved indberetning i Fællesskemaet skal du anvende en af følgende afgrødekoder:

- 254 Miljøgræs 0 N
- 264 Græs og kløvergræs uden norm
- 318 Ikke landbrugsareal med tilsagn

5.4 Betingelser ved tilsagnsperiodens begyndelse og i tilsagnsperioden

Tilsagn om tilskud er betinget af:

- at arealet ved tilsagnets start og i hele tilsagnsperioden ikke er omfattet af
  - regulering, der sikrer opretholdelse af de afvandingsforhold, der skal være gældende for arealet af hensyn til naturen, eller
  - afvandingsforhold, der i hovedsagen svarer hertil, som følge af
    - tilsagn om tilskud i medfør af anden lovgivning,
    - aftale, der indebærer betaling for den nævnte regulering,
    - servitut eller pligt, der er pålagt i medfør af anden lovgivning,
- at der for arealet ikke med virkning ved begyndelsen af tilsagnsperioden er indgået tilsagn om tilskud til Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger eller til Miljøvenlig drift af vådområder,
- at der for arealet ikke med virkning ved begyndelsen af tilsagnsperioden er indgået tilsagn om tilskud i medfør af landdistriktsloven til
  - Opretholdelse af ændret afvanding,
  - Braklagte randzoner,
  - Pleje af græs- og naturarealer,
  - Fastholdelse af naturlige vandstandsforhold,
  - Fastholdelse af vådområder,
  - Pleje af vådområder eller
  - Miljøbetinget tilskud,
- at arealet ikke inden for tilsagnsperioden er omfattet af en aftale eller servitut i medfør af Miljøministeriets bekendtgørelse om kriterier for tildeling af økonomiske midler til genopretning af vådområder eller Miljøministeriets bekendtgørelse om genopretning af vådområder, og
- at arealet ikke er omfattet af § 21 b, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse ved tilsagnsperiodens begyndelse.

5.5 Dispensation fra randzoner

For tilsagn med start den 1. september 2014 bliver tilskuddet for arealer i randzone nedsat til 0 kr. pr. ha.

Du kan opretholde det fulde tilskud for hele marken, hvis du søger dispensation fra kravet om at udlægge randzoner, således at randzonebredden ændres til 0 meter.

5.6 Kombination med andre tilskud

Du kan på samme mark både have et tilsagn om tilskud til Opretholdelse af ændret afvanding og tilskud til Omlægning til økologisk jordbrug. Hvis der ikke er anden forpligtelse til afgræsning eller slæt på arealet, kan tilskud til Opretholdelse af ændret afvanding også kombineres med Pleje af græs- og naturarealer.

5.6.1 Grundbetaling

Tilskuddet kan desuden kombineres med direkte støtte under grundbetalingsordningen. For at opnå grundbetaling skal arealerne opfylde betingelserne for støtteberettigede arealer under grundbetalingsordningen.

På arealer, der ikke opfylder betingelserne for støtteberettigede arealer under grundbetalingsordningen, kan der dog søges grundbetaling hvis:

1) arealet ikke længere er i overensstemmelse med definitionen af støtteberettiget areal som følge af gennemførelsen af vandrammedirektivet eller Natura 2000 direktiverne (ordningen om Opretholdelse af ændret afvanding opfylder dette krav), og
2) arealet dannede grundlag for retmæssig udbetaling af Enkeltbetaling i 2008.

5.7 Afgrødekoder

Ved indberetning i Fællesskemaet skal du anvende en af følgende afgrødekoder:

- 254 Miljøgræs 0 N
- 264 Græs og kløvergræs uden norm
- 318 Ikke landbrugsareal med tilsagn

6 Fastholdelse og pleje af vådområder og fastholdelse af naturlige vandstandsforhold (Tilsagnstype 50, 51 og 55)

I dette kapitel kan du læse om reglerne for tilsagn til Fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold (tilsagnstype 55), tilsagn til Fastholdelse af vådområder (tilsagnstype 50) og Pleje af vådområder (tilsagnstype 51), der er indgået i perioden 2007-14. Reglerne for tilsagn, der er indgået i 2014 eller tidligere, findes endvidere i vejledningerne for de respektive år. Der er dog i 2015 kommet ændringer til alle 20-årige tilsagn om Fastholdelse indgået i perioden 2007-2014. Disse ændringer vil være beskrevet i denne vejledning.

6.1 Formål

Formålet med ordningerne er gennem fastholdelse af vådområder at forbedre vandmiljøet og naturen, samt at sikre og forbedre bevaringsstatus for naturtyper og arter på særligt udpegede Natura-2000-arealer. Det opnås ved en reduktion af kvælstofbelastningen og fosforbelastningen, som fastsat i de statslige vandplaner for de enkelte vandoplande, samt ved fastholdelse af naturlige vandstandsforhold.

Tilskuddet kan søges som kompensation for at tåle den varige våde tilstand på de arealer, der omfattes af et vådområdeprojekt eller et projekt om naturlige vandstandsforhold.

6.2 Betingelser for tilsagn

Tilsagn om tilskud til fastholdelse af vådområder ydes som en årlig kompensation i 20 år. Tilsagnsperioden begynder den 1. september i det kalenderår, hvor projektet senest skal være afsluttet ifølge tilsagn om tilskud til anlæg af vådområdet og udløber den 31. august, 20 år efter tilsagnets start.

Efter udløbet af den 20-årige tilsagnsperiode betragtes arealet som et naturareal, og der ydes ikke længere kompensation for de tinglyste rådighedsindskrænkninger.

6.3 Hvad får du i tilskud

Tilskuddets størrelse afhænger af arealets status.

Der er tre tilskudssatser afhængigt af, om arealet har status som omdriftsjord, permanent græs eller natur – se nedenstående skema. Bemærk, at tilskuddet kan reduceres pga. EU's udbetalingsloft, se afsnit 8.1.6.

Kategori	Tidligere anvendelse	Tilskudssats (kr./ha)
1*	Arealer, hvor afvandingsforholdene er ændret som følge af betingelserne i et MVJ-tilsagn om ændret afvanding.	1.800

2*	Arealer, som inden for referenceperioden blev udnyttet jordbrugsmæssigt, dvs. arealer: • i omdrift • der har været anmeldt under enkeltbetalingsordningen som udyrket areal, og som har været i omdrift indenfor perioden et af de foregående fire år • anvendt til frugt- eller bærproduktion • anvendt til planteskole på friland • anvendt til stævningsskov eller til dyrkning i kort omdrift af pyntegrønt, juletræer eller energiskov • omfattet af et MVJ-tilsagn om tilskud til udtagning af agerjord Arealer, der i mindst 5 år har været udlagt som græsarealer, defineres som permanent græs, se under kategori 4.	3.500
3*	Arealer, der ikke er omfattet af kategori 1 eller 2, men som i referenceåret var omfattet af et tilsagn under miljø- og økologiordningerne. Arealet blev i kalenderåret, hvor tilsagnet (eller første tilsagn i en ubrudt række af tilsagn) startede, anvendt som under kategori 2 eller var udtaget af produktion under enten hektarstøtte- eller enkeltbetalingsordningen.	3.500
4*	Permanent græs, dvs. arealer, som ikke er omfattet af kategori 1, 2 eller 3. Arealet blev jordbrugsmæssigt udnyttet indenfor en femårig periode forud for referenceåret	1.800
5	Natur eller naturlignende landbrugsarealer, dvs. arealer, som ikke er omfattet af kategori 1, 2, 3 eller 4.	300

**Tilskudssatserne under kategori 1, 2, 3 og 4 er betinget af, at der foreligger fyldestgørende dokumentation for arealanvendelsen, og at arealanvendelsen ikke har været i strid med anden lovgivning.*

Hvis den tidligere anvendelse indenfor en mark giver anledning til forskellige tilskudssatser, vil den laveste tilskudssats danne grundlag for tilsagnet.

Hvis tilsagnshaver er eller har været en offentlig institution, en offentlig virksomhed eller et kommunalt fællesskab er tilskudssatsen for fastholdelse af naturlige vandstandsforhold 0 kr.

Der gives ikke tilskud til skove, veje, grøfter, læhegn m.m. eller arealer, som allerede før anlæggelsen af vådområdet har været permanent vanddækkede. Småbiotoper på op til 0,5 ha kan dog opnå tilskud som naturarealer.

6.4 Dispensation fra 9 meter randzoner

For tilsagn, der begynder fra og med den 1. september 2014, bliver tilskuddet for arealer i randzone nedsat til 0 kr. pr. ha. Du kan opretholde det fulde tilskud for hele marken, hvis du

søger dispensation fra kravet om at udlægge randzoner, således at randzonebredden ændres til 0 meter.

6.5 Plantedække

I hele tilsagnsperioden skal tilsagnsarealerne være udlagt som græs- eller naturarealer. På arealer, der i vækstsæsonen forud for tilsagnsperioden, var bevokset med græs, lyng eller andre plantearter, der er egnede til afgræsning eller slæt, skal det eksisterende plantedække være opretholdt ved tilsagnsperiodens begyndelse.

Plantearter, der naturligt etablerer sig på arealerne i tilsagnsperioden, er tilladte, hvis de øvrige betingelser i tilsagnet er overholdt. Områder uden plantedække, der er opstået som følge af offentlighedens færden ad trampestier eller vildtets brug af dyreveksler er tilladte.

Tilsagnsarealet må ikke være tilplantet med skov, være omfattet af en tilskudsordning til skovbrug eller være pålagt fredskovspligt, medmindre arealet er lovligt ubevokset fredskov.

Småbiotoper under 0,5 ha, der var på tilsagnsarealerne i vækstsæsonen forud for tilsagnsperiodens begyndelse, kan opretholdes, og der kan gives tilsagn om tilskud til disse som naturareal, dvs. 300 kr./ha.

6.6 Andre betingelser

Nedenstående bestemmelser for driften af arealerne indgår blandt andre betingelser i den servitut, som skal være tinglyst på samtlige ejendomme med arealer inden for projektområdet. Alle bestemmelserne skal overholdes i hele tilsagnsperioden.

6.6.1 Ingen dyrkning

Det naturlige eller etablerede plantedække af græs m.m. må anvendes til afgræsning, slæt, rørskær el.lign. Arealerne må ikke anvendes til dyrkning af afgrøder. Det er således ikke tilladt at udnytte arealerne til dyrkning af

- energiafgrøder,
- prydvækster,
- pyntegrønt,
- juletræer,
- frøproduktion eller
- forskellige former for skovproduktion.

Arealerne må heller ikke pløjes, fræses eller på anden måde omlægges.

6.6.2 Ingen gødskning eller jordforbedringsmidler[8]

Arealerne må ikke tilføres gødning, bortset fra den gødning, der efterlades af græssende husdyr. Det er heller ikke tilladt at tilføre jordforbedringsmidler.

6.6.3 Ingen plantebeskyttelsesmidler

Arealerne må ikke tilføres plantebeskyttelsesmidler.

[8] Biodynamiske præparater, der anvendes på jordbrugsbedrifter, der er autoriseret af DemeterForbundet, betragtes ikke som gødning, jordforbedrings- eller plantebeskyttelsesmidler.

6.6.4 Ingen tilskudsfodring

Tilskudsfodring er ikke tilladt på arealerne. Sliksten og ren mineralblanding er dog tilladt.

Vådområdedeklarationen og tilsagnet om tilskud til Fastholdelse af vådområder giver ingen begrænsninger i forhold til de normale regler for lodsejeres ret til at drive jagt og fiskeri på arealerne.

6.7 Kombinationsmuligheder med andre ordninger

Tilskud til fastholdelse af vådområder kan i visse tilfælde kombineres med grundbetalingsordningen og flere typer af tilskud under landdistriktsprogrammet.

6.7.1 Kombination med grundbetalingsordningen

Tilskuddet kan desuden kombineres med direkte støtte under grundbetalingsordningen. For at opnå grundbetaling skal arealerne opfylde betingelserne for støtteberettigede arealer under grundbetalingsordningen.

På arealer, der ikke opfylder betingelserne for støtteberettigede arealer under grundbetalingsordningen, kan der dog søges grundbetaling hvis:

1) arealet ikke længere er i overensstemmelse med definitionen af støtteberettiget areal som følge af gennemførelsen af vandrammedirektivet eller Natura 2000 direktiverne (ordningen om Fastholdelse af vådområder opfylder dette krav), og
2) arealet dannede grundlag for retmæssig udbetaling af Enkeltbetaling i 2008.

6.7.2 Kombination med tilskud til miljøvenligt jordbrug

Tilsagn om tilskud til Fastholdelse af vådområder kan kombineres med flere ordninger under Landdistriktsprogrammet, såfremt betingelserne i tilsagnene fortsat kan opfyldes. Kombinationsmulighederne fremgår af forenelighedstabellen i bilag 1.

6.8 Omdannelse af tilsagn

Har du et eksisterende tilsagn om tilskud under miljø- og økologiordningerne, som ikke kan kombineres med tilsagn om tilskud til Fastholdelse af vådområder, kan NaturErhvervstyrelsen efter ansøgning tillade, at det eksisterende tilsagn omdannes til tilsagn om tilskud til Fastholdelse af vådområder uden krav om tilbagebetaling. Du kan dog ikke omdanne tilsagn om tilskud til Fastholdelse af vådområder til et andet tilsagn.

6.9 Harmoniregler

På en landbrugsbedrift må der højest udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 1,4 dyreenheder (DE) pr. ha pr. planperiode (1. august - 31. juli). På en landbrugsbedrift, hvor der er en besætning med kvæg, får eller geder, må der udbringes husdyrgødning i en mængde svarende til 1,7 DE pr. ha pr. planperiode. Det er et krav, at gødningen kommer fra de nævnte dyrearter fra egen bedrift.

På en landbrugsbedrift, hvor mindst 2/3 af husdyrholdet er kvæg og hvor mere end 70 % af arealet dyrkes med grovfoder, må der udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 DE pr. ha pr. planperiode[9].

6.9.1 Bedrifter med mere end 1,7 DE pr. ha før ansøgning om tilsagn

Har du i planperioden forud for tilsagnsperiodens start udbragt husdyrgødning svarende til 2,3 DE pr. ha, skal du være opmærksom på nedenstående betingelse for tilsagnet:

- I hver af de første 3 planperioder inden for den 20-årige tilsagnsperiode må mængden af udbragt husdyrgødning, opgjort som antal dyreenheder pr. ha, ikke øges i forhold til den afsluttede planperiode forud for tilsagnet. Hvis fx besætningen udvides, uden at harmoniarealet er øget tilsvarende, skal der derfor foreligge dokumentation for, at der er afsat husdyrgødning uden for bedriften.

6.9.2 Bedrifter med mindre end 1,7 DE pr. ha før ansøgning om tilsagn

Hvis du i planperioden forud for tilsagnsperiodens start har udbragt husdyrgødning efter de gængse harmoniregler, dvs. op til 1,7 dyreenheder pr. ha for bedrifter med kvæg, får og geder og op til 1,4 DE pr. ha på øvrige husdyrbrug og planteavlsbrug, skal du være opmærksom på nedenstående betingelse for tilsagnet:

- I hver af de første 3 planperioder inden for den 20-årige tilsagnsperiode må du kun øge udbringningen af husdyrgødning op til hhv. 1,7 og 1,4 DE pr. ha pr planår.

Du skal kunne dokumentere, at ovennævnte harmoniregler er overholdt. Dokumentationen skal opbevares på bedriften i minimum 5 år.

6.9.3 Bedrifter, der overtager arealer med tilsagn

Hvis du overtager arealer med et eksisterende tilsagn og indtræder i tilsagnet ved producentskifte inden for de første 3 år af tilsagnet, skal du overholde de harmoniregler, som den oprindelige tilsagnshaver var bundet af, hvis de overdragne arealer med tilsagn udgør mere end 75 % af din samlede bedrift.

6.10 Dispensation

Hvis du er i tvivl om du kan opfylde betingelserne i dit tilsagn, er det vigtigt at du skriftligt oplyser NaturErhvervstyrelsen, Center for Landbrug, om forholdene, og søger om dispensation. Center for Landbrug vil så vurdere din situation og tage stilling til, om din dispensationsansøgning kan imødekommes og sende dig en skriftlig afgørelse.

Der skal altid søges og opnås dispensation, <u>før</u> du foretager ændringer, der kan være i strid med tilsagnsbetingelserne.

Der skal fx søges om dispensation hvis du vil bekæmpe giftige og aggressive ukrudtsarter såsom kæmpebjørneklo, engbrandbæger, og bekæmpelsesmetoden er i strid med tilsagnsbetingelserne.

Der skal også søges om dispensation, hvis du har behov for at tilskudsfodre.

[9] Jf. § 31 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014)

Afgrødekoder
Ved indberetning i Fællesskemaet skal du anvende en af følgende afgrødekoder:

- 254 Miljøgræs 0 N
- 318 Ikke landbrugsareal med tilsagn

Pleje af vådområder
Mht. reglerne for de 5-årige tilsagn om Pleje af vådområder med forpligtelse til slæt eller afgræsning, som kunne søges for arealer, der indgår i VMPIII-projekter, henvises til reglerne for Pleje af græs- og naturarealer.

Der gælder følgende betingelser for ordningen Pleje af vådområder med forpligtelse til hhv. afpudsning og udtagning af produktion:

- Arealerne skal hvert år i tilsagnsperioden afpudses mindst én gang i perioden fra 21. juni – 31. august, således at arealerne hvert år i tilsagnsperioden fremstår med tæt og lavt plantedække.
- Arealerne må i hele tilsagnsperioden ikke anvendes til nogen form for jordbrugsproduktion, herunder ikke plejes ved afgræsning.
- Arealerne må i hele tilsagnsperioden ikke gøres til genstand for indtægtsgivende udnyttelse

Marker med denne forpligtelse skal anvende afgrødekoden:

- 319 MVJ udtagning ej landbrugsarealer

7 Tilskud til braklagte randzoner langs vandløb og søer (tilsagnstype 41)

I dette kapitel kan du læse om reglerne for tilsagn til Braklagte randzoner langs vandløb og søer, der er indgået i perioden 2010-11.

7.1 Formål

En braklagt randzone er med til at beskytte vandmiljøet mod tilførsel af fosfor, kvælstof og plantebeskyttelsesmidler.

7.2 Hvad kan du få i tilskud

	Kr./ha/år
Etablering af braklagte randzoner	1.200,00

7.3 Hvilke arealer kan få tilsagn

Tilsagn om tilskud til Braklagte randzoner kunne søges langs alle søer over 100 m^2 og langs alle åbne vandløb.

Den braklagte randzone skal være mindst 10 m og højst 20 m bred målt fra vandløbets eller søens øverste kant. For vandløb eller søer med 2 m dyrkningsfri bræmme, indgår 2 m bræmmen i den braklagte randzone.

Randzonerne skal i tilsagnsperioden være udlagt som græs- eller naturarealer. Småbiotoper, der var på arealet før tilsagnsperiodens begyndelse, kan opretholdes.

7.4 Betingelser ved tilsagnsperiodens begyndelse

7.4.1 Beliggenhed

Arealet skal ved tilsagnsperiodens begyndelse ligge langs et åbent vandløb eller en sø over 100 m^2.

7.4.2 Forudgående udnyttelse

Højst 50 % af arealet på markniveau må forud for tilsagn have været udlagt som ikke jordbrugsmæssigt udnyttet græs eller natur, herunder småbiotoper. Det øvrige areal skal i sæsonen forud for tilsagn have været:

- Agerjord
- Permanent græs
- Udyrket / braklagt inden for omdriften
- Udtaget af produktionen i medfør af aftale, servitut eller anden lovgivning, hvor udtagningsforpligtelsen ophører inden tilsagnsperiodens begyndelse
- Omfattet af et tilsagn om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, hvor arealet ikke er skovtilplantet
- Anvendt til juletræer, pyntegrønt, energiskov eller lignende i kort omdrift

Ved juletræer, pyntegrønt og energiskov i kort omdrift forstås en produktion, hvor træerne fældes senest det 10. kalenderår efter udplantning eller senest det 14. kalenderår efter udsåning på tilsagnsarealet.

7.5 Betingelser der skal være opfyldt i hele tilsagnsperioden

7.5.1 Ejer eller forpagter driver arealet

Det er en forudsætning for at modtage og opretholde tilsagn, at du som ejer eller forpagter driver arealerne i hele tilsagnsperioden. Hvis du ikke længere driver arealerne, skal tilsagnet producentskiftes til ny ejer eller forpagter.

7.5.2 Indsendelse af den årlige betalingsanmodning

Det er en betingelse for at modtage årets udbetaling, at du årligt indsender en betalingsanmodning og afgiver erklæring om, at du overholder tilsagnsbetingelserne. Dette sker ved at indsende Fællesskemaet og markkort rettidigt.

7.5.3 Ingen skov

Tilsagnsarealet må ikke være tilplantet med skov, være omfattet af en tilskudsordning til skovbrug, eller være pålagt fredskovspligt, medmindre arealet er ubevokset fredskov.

7.5.4 Ingen jordbrugsproduktion

Arealet må ikke omlægges, anvendes til jordbrugsproduktion herunder afgræsning, frøproduktion eller andet indtægtsgivende formål, der er uforenelig med dyrkning af markafgrøder.

7.5.5 Ingen plantebeskyttelsesmidler

Arealet må ikke tilføres plantebeskyttelsesmidler. Biodynamiske præparater, der skal anvendes på jordbrugsbedrifter, der er autoriseret af Demeterforbundet, betragtes ikke som gødning eller plantebeskyttelsesmidler.

7.5.6 Ingen gødskning

Arealerne må ikke tilføres gødning eller jordforbedringsmidler.

7.5.7 Øvrigt

Arealerne må ikke i tilsagnsperioden være omfattet af aftale eller servitut i forbindelse med genopretning af vådområder. Arealerne må ikke udnyttes på en måde der er uforenelig med betingelserne vedrørende plantedække. Arealerne må ikke vandes, bortset fra med engvandingsanlæg.

7.6 Plantedække og pleje

Arealet skal opretholdes som græs- eller naturareal i tilsagnsperioden.

Småbiotoper, der var på arealet før tilsagnsperiodens begyndelse, kan opretholdes.

Den del af tilsagnsarealerne, der kan slås, skal afpudses mindst én gang årligt. Afpudsning må normalt ikke foretages fra 1. maj til og med 30. juni, undtagen i følgende tilfælde:

- Hvis der er fare for krydsbestøvning mellem arealerne, og marker med frøafgrøder inden for de afstande, som er fastsat i certificeringsreglerne. Plantedækket skal da slås inden blomstring på anmodning fra den berørte frøavler.
- Hvis der er behov for at bekæmpe flyvehavre, hejrearter, brændenælder, tidsler, bjørneklo eller vårbrandbæger.
- Hvis plantedækket gennem hele foråret er holdt kort ved slåning med jævne mellemrum. Når du slår, skal du tage hensyn til vildtet.

7.7 Andre aktiviteter

Det er vigtigt, at du søger FødevareErhverv om dispensation, før du iværksætter aktiviteter på tilsagnsarealerne, som på nogen måde kan være i strid med betingelserne i dit tilsagn, bl.a. betingelsen om at plantedækket skal opretholdes i hele tilsagnsperioden.

Aktiviteter skal udføres således, at erosion af arealerne undgås. Eksempelvis skal kørsel med tunge maskiner undgås.

7.8 Underretningspligt

Du har pligt til at underrette NaturErhvervstyrelsen, hvis du ikke længere opfylder betingelserne i tilsagnet. Hvis du ikke opfylder tilsagnsbetingelserne for et areal, vil NaturErhvervstyrelsen som udgangspunkt kræve tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

7.9 Dispensation

Hvis du er i tvivl, om du kan opfylde betingelserne i dit tilsagn, er det vigtigt, at du oplyser NaturErhvervstyrelsen, om forholdene. Det skal ske skriftligt. På den måde giver du NaturErhvervstyrelsen mulighed for at vurdere din specielle situation. NaturErhvervstyrelsen vil derefter sende dig en skriftlig afgørelse.

Der skal bl.a. søges om dispensation, hvis der er behov for bekæmpelse af bl.a. kæmpebjørneklo, engbrandbæger og andre giftige og aggressive ukrudtsarter.

Der skal altid søges dispensation, før du foretager ændringer, der kan være i strid med tilsagnsbetingelserne.

7.10 Kombination med andre tilskud

Den braklagte randzone langs vandløb og søer kan ikke kombineres med andre arealtilskud under Landdistriktsprogrammet.

7.10.1 Grundbetalingsordningen

Arealer med tilsagn, der samtidig opfylder kravene til støtte under grundbetalingsordningen, kan danne grundlag for udbetaling af grundbetaling.

8 Generelle betingelser for miljø- og økologiordninger

8.1 Udbetaling af tilskud

Du skal anmode om udbetaling af dit tilskud i Fællesskemaet (indberetning). Her skal du samtidig erklære, at du har overholdt tilsagnsbetingelserne. Hvis du ikke har overholdt betingelserne, skal du i bemærkningsfeltet i Fællesskemaet oplyse herom og forklare hvorfor.

For tilsagn, der er givet i 2014, skal du første gang anmode om udbetaling i Fællesskema 2015.

8.1.1 Indtegning af marker

Du indtegner først dine marker i Internet Markkort (IMK). Du kan se de registrerede tilsagnsarealer i korttemaet med tilsagn.

Du skal indtegne dine tilsagnsarealer korrekt i Internet Markkort i Tast selv-service. Når du indtegner dine eksisterende tilsagnsarealer i Internet Markkort (IMK), er det vigtigt, at du slår kortlaget med tilsagn til, så indtegningen bliver korrekt i forhold til tilsagnslaget.

Hvis du mener, at tilsagnslaget ikke stemmer overens med de reelle forhold, skal du indtegne marken, som du mener, at den bør se ud og gøre opmærksom på ændringen i bemærkningsfeltet på siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og økologitilsagn". I forbindelse med indtegningen skal du være opmærksom på markblokgrænserne.

I 2015 er der lavet et nyt kortlag i Internet Markkort, "Fradrag, grundbetaling." I dette lag kan du se delarealer, der ikke er støtteberettiget under grundbetalingsordningen.

Hvis du har et tilsagnsareal, hvor du både søger om grundbetaling og om udbetaling af tilskud for tilsagnet, skal du opdele marken i flere separate marker. For fradragsmarkerne kan du hverken ansøge om grundbetaling eller udbetaling af tilskud. For til, men hvor du kan søge udbetaling af tilskud. For OM-tilsagn og MB-tilsagn kan du ved at bruge særlig afgrødekode undlade at ansøge om tilskud for arealet. Du skal huske at angive korrekt afgrødekode.

På tilsagnsmarker hvor du ikke søger grundbetaling, behøver du ikke at indtegne delmarkerne "Fradrag, grundbetaling" som selvstændige marker. Det vil dog være en fordel at slå kortlaget til i Internet Markkort (IMK) for at tjekke om fradragsarealerne er støtteberettiget under tilsagnet. Hvis der er områder inden for markens ydre afgrænsning, der ikke er berettiget til tilsagn, skal de enten tegnes ud af tilsagnet, eller fraregnes det areal du søger om udbetaling af tilskud til, dvs. "Anmeldt areal med tilsagn".

Du skal være opmærksom på, at reglerne for blandt andet plantesammensætningen på græsarealer under grundbetalingsordningen er ændret i forhold til reglerne under enkeltbetalingsordningen. Der vil derfor være en del tilfælde hvor GB-fradragsarealerne heller ikke er støtteberettiget på tilsagnet.

8.1.2 Markblokkens støtteprocent

Markblokke bestående af permanent græs er tildelt en støtteprocent. Markblokkens støtteprocent bruges til at beregne støtten for permanente græsarealer under grundbetalingsordningen og ordningen Økologisk Arealtilskud.

Markblokkens støtteprocent bliver i 2015 ikke anvendt på eksisterende tilsagn. Du behøver derfor ikke at tage højde for den, når du søger om udbetaling af tilskud for dine eksisterende tilsagn. Når du skal anføre i tilsagnsarealet i kolonnen "Anmeldt areal med tilsagn" kan markblokkens støtteprocent dog give dig et fingerpeg om, hvor meget ikke-støtteberettiget areal (under grundbetalingsordningen), der er spredt i blokken.

Markblokkens støtteprocent kan være:100 % (op til 10 % af markblokken er ikke støtteberettiget), 80 % (mellem 10 og 30 % af markblokken er ikke støtteberettiget) eller 60 % (mellem 30 og 50 % af markblokken er ikke støtteberettiget).

8.1.3 Anmodning om udbetaling

Det er en betingelse for udbetaling af tilskud og opretholdelse af tilsagn, at arealet opfylder betingelserne for tilsagn og at det i tilsagnsåret har været udnyttet efter reglerne for udbetaling af tilskud i hele tilsagnsperioden.

Du skal i Fællesskema anmode om udbetaling af eksisterende tilsagn skal ske på siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og økologitilsagn" . Du skal også erklære, at du overholder tilsagnsbetingelserne. Dette gør du ved at anføre tilsagnstype og udløbsår for alle dine tilsagnsmarker.

Efter du har indtegnet dine marker i Internet Markort (IMK) overfører du oplysningerne til Fællesskemaet til Markplan og Grundbetaling, som du herefter overfører til siden "Udbetaling af tilskud - Miljø- og Økologtilsagn". Kolonnen "Areal fra markort" er størrelsen af det indtegnede areal.

Som noget nyt i Fællesskema 2015 er der kommet nye kolonner, særligt er følgende ny kolonner relevante:

- Kolonnen "Areal fra markort" er størrelsen af det indtegnede areal.
- Kolonnen "Grundbetaling støtteberettiget areal" er beregnet som "Markblokkens støtteprocent ganget med "Areal fra markort".
- Kolonnen "Areal med tilsagn".

I kolonnen "Areal med tilsagn" har du her mulighed for at anføre et mindre areal end det indtegnede areal. Dette skal du fx gøre, hvis det registrerede tilsagnsareal er mindre end det indtegnede areal. Det kan også være, hvis der i det indtegnede tilsagnsareal indgår mindre arealer, der ikke er berettigede til tilsagn.

Da Markblokkens støtteprocent i 2015 ikke bliver anvendt på eksisterende tilsagn skal du være opmærksom på, at der for marker med permanent græs med en Markblokkens støtteprocent på 100 % fortsat kan være op til 10 pct. af marken, der ikke er berettiget til tilsagn. Du kan derfor i skulle reducere arealet "Anmeldt areal med tilsagn" med op til 10 pct. i forhold til arealet i kolonne "Grundbetaling støtteberettiget areal.

”Areal med tilsagn” kan aldrig være større end dit registrerede tilsagnsareal.

Du udfylder og indsender Fællesskema og indtegner din marker i Internet Markkort via Fødevareministeriets Tast selv-service. Du kan enten selv anvende Tast selv-service, eller du kan give fuldmagt til din konsulent.

Fristen for at indsende Fællesskema 2015 og Internet Markkort (IMK) er den 21. april 2015.

8.1.4 Reduktion af tilskud ved forsinket anmodning om udbetaling

Hvis du indsender Fællesskema 2015 i perioden fra 22. april til den 18. maj 2015, er der tale om en forsinket anmodning om udbetaling. Det vil medføre en reduktion af årets støtte svarende til 1 % fradrag pr. arbejdsdag. Har NaturErhvervstyrelsen ikke modtaget dit Fællesskema med anmodning om udbetaling senest den 18. maj 2015, mister du årets tilskud.

8.1.5 Indberetning af alle marker

Du skal på siden ”Markplan” i Fællesskemaet indberette alle landbrugsarealer, herunder marker, som du ikke søger støtte til. Alle arealer skal indberettes for at sikre en korrekt opgørelse af de arealer, som er omfattet af reglerne om krydsoverensstemmelse. Læs mere i Samlet brugerguide til Fællesskema 2015.

Hvis du ikke indberetter alle de marker, du har tilsagn til, vil du som udgangspunkt miste tilsagnet til de pågældende marker, og du skal betale tidligere udbetalt tilskud tilbage. Hvis du ikke har indsendt Fællesskema 2015, kan du dog stadig opretholde dit tilsagn, hvis du senest 1. august 2015 meddeler NaturErhvervstyrelsen, at tilsagnsbetingelserne er opfyldt på dine tilsagnsarealer i indeværende tilsagnsperiode. Du vil dog ikke få udbetalt tilskud for 2015.

8.1.6 Bortfald af tilsagn

Hvis du ikke har indsendt Fællesskema 2015, og fristen 1. august 2015 heller ikke overholdes, vil tilsagnet om tilskud bortfalde, og tidligere udbetalt tilskud kræves i de fleste situationer tilbagebetalt.

8.1.7 Loft på tilskuddet

Der er et loft for, hvor stort et samlet tilskud, du årligt kan modtage pr. ha fra ordninger under Landdistriktsprogrammet.[10] Støtteloftet betyder, at hvis du fx havde korn på arealet i 2014 er støtteloftet 4.470 kr/ha/år.

Afgrøde på arealet året før tilsagnsstart	**Støtteloft pr. ha pr. år**
1-årige afgrøder på arealet, f.eks. korn, raps, roer,	600 euro (ca. 4.470 kr.)
Flerårige specialafgrøder, f.eks. frugttræer, er støtteloftet	900 euro (ca. 6.700 kr.)
Ved anden arealanvendelse, f.eks. permanente græsarealer	450 euro (ca. 3.350 kr.)

[10] Jf. i art. 28, stk. 8 og art. 29, stk. 5 jf. bilag II i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1305/2013 af 17. december 2014

Tilskudsloftet gælder udbetalinger fra alle ordninger under Landdistriktsprogrammet, herunder også tilsagn givet under Landdistriktsprogrammet 2007-2013/14 samt tidligere programmer. Støtteloftet gælder for hver enkelt foranstaltning. For eksempel er fastholdelse af vådområder og Pleje af græs- og naturarealer samme foranstaltning. Natura 2000 projektordningerne er ikke samme foranstaltning som Pleje af græs- og naturarealer og vil derfor ikke være omfattet af samme støtteloft.

For ældre tilsagn (før 2000) er udbetalingsloftet for 20-årig Miljø- og plejegræs samt 20-årig Ændret afvanding ca. 3145 kr./ha/år og for 20-årig Udtagning ca. 5390 kr./ha/år.

Hvis f.eks. de samlede landdistriktstilskud, der udbetales til et areal, der tidligere var med ét-årige afgrøder, overstiger loftet på ca. 4.470 kr./ha/år, vil tilskuddet blive nedsat, så det sammenlagt udgør et beløb svarende til loftet.

Eksempel
Ansøger A har et tilsagn om tilskud til Fastholdelse af vådområder med en årlig tilskudssats på 3.500 kr. pr. ha. Ansøger A har på samme arealer et tilsagn om tilskud til Pleje af vådområder med en årlig tilskudssats på 1.400 kr. pr. ha. Det vil sige, at det årlige tilskud løber op i 4.900 kr. pr. ha.

Afgrøden var 1-årig, og loftet er derfor ca. 4.470 kr. pr. ha.

Da ansøger A's tilskud overstiger loftet, vil ansøger A's udbetaling blive reguleret, så den svarer til loftet, altså 4.470 kr. pr. ha.

8.1.8 Hvornår udbetales tilskuddet

NaturErhvervstyrelsen udbetaler tilskuddet én gang årligt. Udbetalingen sker normalt mellem 1. november og 31. marts efter tilsagnsårets udløb, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Udbetalingen kan ske senere, f.eks. hvis der har været et kontrolbesøg på bedriften, og den efterfølgende sagsbehandling ikke er afsluttet.

Ovenstående gælder også for eksisterende miljø- og økologitilsagn, også selvom der i det konkrete tilsagn fremgår en anden udbetalingsdato.

8.1.9 Udbetalingskonto

Tilskuddet vil blive udbetalt til den konto, der er registreret som din Nemkonto. Du kan indberette og ændre den konto, du ønsker som Nemkonto i dit pengeinstitut (eller netbank) eller på www.nemkonto.dk.

8.1.9 Nyt CVR-nummer

Hvis du får nyt CVR-nummer, skal du huske at få registreret din Nemkonto på det nye CVR-nummer. Du skal også huske, at der **altid** skal indsendes en erklæring om producentskifte, hvis du får et nyt CVR-nummer, skifter fra et CPR-nummer til et CVR-nummer eller omvendt.

8.1.11 Oplysninger til SKAT

Tilskuddet er skattepligtigt, og NaturErhvervstyrelsen oplyser SKAT, hvor meget du har fået udbetalt.

8.2 Kombination med grundbetaling (art. 32-undtagelsen, tidligere art. 34)

Arealer med tilsagn, der samtidig opfylder kravene til støtte under ordningen grundbetaling, kan som udgangspunkt også modtage udbetaling af grundbetaling. Bemærk, at der gælder særlige betingelser for nogle af de nye tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer givet siden 2012. Du kan i kapitel 2.7 læse mere om, hvornår det er muligt at kombinere et nyt tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer med grundbetaling.

For marker med miljøtilsagn kan der i visse tilfælde udbetales grundbetaling, selvom arealerne ikke i 2015 opfylder de almindelige støttebetingelser for grundbetaling. Marken kan være omfattet af undtagelsesbestemmelserne i artikel 32.

For at en mark kan være omfattet af grundbetaling under artikel 32 skal følgende være opfyldt:

- marken var i 2008 berettiget til enkeltbetaling og fik udbetalt retmæssig enkeltbetaling, og
- marken opfylder i 2015 ikke længere de almindelige støttebetingelser for grundbetaling på grund af et tilsagn eller et projekt der er med til at implementere vandramme- eller Natura2000 direktiverne.

Derudover skal marken være omfattet af et af følgende tilsagn:

- et miljøtilsagn eller et miljøprojekt, der er med til at opfylde Vandramme- og Natura 2000- direktiverne.
- et miljøtilsagn med udtagningsforpligtelse, eller
- et skovtilsagn med udtagningsforpligtelse

I skemaet nedenfor, kan du se hvilke miljøtilsagn, der er omfattet af undtagelsesbestemmelserne.

Du kan læse mere i Vejledning om direkte arealstøtte 2015 under kapitlet Undtagelsesbestemmelser under artikel 32.

Bemærk at hvis du søger grundbetaling under artikel 32, skal du anmelde arealet i markplanen og både markere i feltet "Ja" for grundbetaling og i feltet "Under artikel 32" i kolonne 6.

I skemaet nedenfor kan du se, hvilke ordninger undtagelsesreglen i artikel 32 gælder for:

Tilsagn type	**Foranstaltning**	**Yderligere krav**
7	20-årig udtagning af agerjord	
8	20-årig udtagning af græsarealer udenfor omdrift	
9	Ændret afvanding	Tilsagn fra og med 2001
13	Etablering af vådområder	
16	Miljøvenlig drift af vådområder	
50	Fastholdelse af vådområder	
51	Pleje af vådområder	
54	Opretholdelse af ændret afvanding	
55	Fastholdelse af vådområder	

Vær opmærksom på at reglerne for at opnå støtte under grundbetalingsordningen er ændret i forhold til reglerne for enkeltbetaling. Blandt andet er listen over ikke-støtteberettigede planter på græsarealer ændret. Det betyder, at det kun er i få tilfæl-

de, at du kan søge om grundbetaling under art. 32 med begrundelse i dit tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer.

8.3 Revision af tilsagn for arealer med nye randzoner eller beskyttelseszoner omkring drikkevandsboringer

Hvis der er opstået nye randzoner på dine marker siden fristen for indsendelse af Fællesskema 2014, har du mulighed for at indsende en erklæring om, at du ikke accepterer de nye vilkår i tilsagnet for de tilsagnsarealer i den nye randzone. Det samme er tilfældet, hvis der er etableret en ny vandboring med tilhørende 25 m beskyttelseszone på dine tilsagnsarealer. Du skal anvende en særlig erklæring (revisionsklausul), som du kan finde på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside:

- Erklæring om at tilpasning af tilsagn til Miljøbetinget tilskud, Omlægningstilskud til økologisk jordbrug eller Braklagte randzoner ikke accepteres (link).
- LDP 2007-2013 Erklæring om at tilpasning af visse tilsagn ikke accepteres (link) (Tilsagn der revideres som følge af etablering af 25 meters beskyttelseszone omkring vandboringer)

Du kan på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside også finde vejledninger, der beskriver, hvordan du skal udfylde erklæringerne. I kapitel 8.16 finder du mere generel information om revisionsklausuler.

8.4 Producentskifte

Du skal altid indsende erklæring om producentskifte, når arealer med tilsagn f.eks. overgår til en anden ejer eller forpagter. I sådanne situationer skal tilsagnet overdrages til erhverver, som herefter skal opfylde tilsagnsbetingelserne. Hvis tilsagnet ikke overdrages til den nye ejer eller forpagter, bortfalder tilsagnet, og overdrager vil modtage et krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalte tilskud.

Du anmelder producentskiftet ved at udfylde og indsende en producentskifteerklæring, som kan findes her, eller kan fås ved henvendelse til NaturErhvervstyrelsen.

Du skal altid udfylde:

- "Producentskifteerklæring"
- "Skema over marker"

Har du et OM-tilsagn, skal du også udfylde:

- "Erklæring om økologi" (skal kun udfyldes, hvis erhverver er eller ønsker at blive økolog)

Hvis du er i tvivl om, hvilke skemaer du skal udfylde, kan du læse mere i Vejledning om producentskifte eller kontakte Center for Landbrug.

8.4.1 Frist for indsendelse af erklæring om producentskifte

Fristen for at indsende skema for producentskifte til NaturErhvervstyrelsen er den førstkommende frist for ansøgning om grundbetaling i Fællesskemaet, dvs. den 21. april 2015.

Er du økolog, skal du indsende producentskifteskemaet straks efter overdragelsen jf. reglerne for økologiautorisation. Læs mere om økologiregler i Vejledning til økologisk jordbrugsproduktion

8.4.2 Overdragelse mindre end 8 uger før ansøgningsfrist for grundbetaling

Finder overdragelsen sted mindre end 8 uger før den førstkommende frist for ansøgning om grundbetaling, skal "Producentskifteerklæring" dog være modtaget senest 8 uger efter overdragelsestidspunktet. Hvis overdragelsen f.eks. finder sted den 10. april, skal erklæring om producentskifte være modtaget senest den 5. juni.

Sker producentskiftet med virkning før den 21. april, er det vigtigt, at erhverver anmelder tilsagnsarealerne på sit Fællesskema 2015 og erklærer, at tilsagnsbetingelserne er overholdt. Det gælder nemlig, at erklæring om producentskifte stadig accepteres, som rettidigt modtaget, hvis:

- erhverver rettidigt har indberettet de tilsagnsmarker, som han har overtaget, i sit Fællesskema på siden "Markplan" og på siden "Udbetaling af tilskud – Miljø- og økologiordninger, og
- erklæring om producentskifte indsendes inden for en frist, som fastsættes af NaturErhvervstyrelsen.

Hvis fristerne for indsendelse af producentskifte ikke overholdes, kan det medføre bortfald af tilsagn, og overdrageren kan få krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

8.4.3 Dispensation

NaturErhvervstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra fristen for anmeldelse om producentskifte. Der skal indsendes begrundet ansøgning.

8.4.4 Hvornår indtræder den nye erhverver i tilsagnet

Hvis NaturErhvervstyrelsen modtager erklæring om producentskiftet rettidigt, indtræder erhverver automatisk i tilsagnets rettigheder og forpligtelser fra overdragelsestidspunktet. Erhverver skal være ekstra opmærksom på tilsagnets betingelser, da vedkommende er ansvarlig for at overholde betingelserne fra overdragelsestidspunktet.

Tilskuddet vil herefter blive udbetalt til den nye ejer eller bruger. Ved producentskifte efter fristen for ansøgning om grundbetaling, vil retten til tilskud dog altid tilkomme den, der har indgivet anmodning om udbetaling i Fællesskemaet, og som retsmæssigt råder over arealet ved fristen for indsendelse af Fællesskemaet.

Ansøgning om udbetaling af tilskud skal altid indgives af den, der ved ansøgningsfristens udløb driver tilsagnsarealet som ejer eller forpagter, og som er registreret som tilsagnshaver, eller i tilfælde af producentskifte vil indtræde i tilsagnet.

Hvis et producentskiftet tilsagn bortfalder, kræver NaturErhvervstyrelsen normalt, at tidligere tilskud skal tilbagebetales af erhverver. Det gælder også for tilskud, som er udbetalt til overdrager.

8.4.5 Når erhverver ikke ønsker at indtræde i tilsagn

Hvis den nye ejer eller bruger kun ønsker at overtage arealerne men ikke ønsker at indtræde i tilsagnet, medfører det bortfald af tilsagnet. I denne situation vil overdrageren få krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

8.5 Regler for gødningskvoteberegning og gødningsregnskab

På enkelte økologi- og miljøordninger er der krav om udarbejdelse og opbevaring af gødningskvoteberegning og gødningsregnskab.

Hvis der er krav om udarbejdelse af gødningskvoteberegning og gødningsregnskab, skal dette overholdes, også hvis du ikke bruger gødning på dine arealer, har en lille bedrift eller ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab. Bemærk at gødningskvoteberegning og gødningsregnskab skal opbevares på din bedrift i 5 år fra udbetalingstidspunktet, og de skal kunne fremvises i forbindelse med eventuelt kontrol. Hvis du opbevarer disse dokumenter elektronisk f.eks. på din pc, skal du ved evt. kontrol kunne printe disse ud og fremvise til kontrolløren.

Af skemaet nedenunder ses under hvilke ordninger, der er krav om udarbejdelse og opbevaring af gødningskvoteberegning og gødningsregnskab.

Tilsagns-type	Foranstaltning	Tilsagn med start år	Krav om gødnings-kvote-beregning	Krav om gødnings-regn-skab
4	Miljøvenlig drift af græs, niveau 1, med mulighed for tilførsel af max 80 kg total-N pr. ha (MVJ)	1997-2002	+	+
4	Miljøvenlig drift af græs, niveau 2 (MVJ)	1997-2002	-	-
5	Pleje med afgræsning, rydning, slæt (20 år) - med mulighed for tilførsel af max 80 kg total-N pr. ha (MVJ)	1997-2002	+	+
5	Pleje med afgræsning, rydning, slæt (20 år) - med forbud mod tilførsel af gødning (MVJ)	1997-2002	-	-
7, 8, 9, 13,16	Øvrige MVJ-tilsagn og vådområde-tilsagn (MVJ)	1994-2008	-	-
26	Miljøbetinget tilskud til juletræer og pyntegrønt (MB)	2010-2012	+	+
35	Omlægning til økologisk jordbrug (OM)	2007-2014	-	-
36	Økologisk Arealtilskud	2015	+	+
37	Økologisk Arealtilskud med tillæg til reduceret kvælstoftilførsel	2015	+	+
41	Braklagte randzoner	2007-2011	-	-
50	Fastholdelse af vådområder	2007-2011	-	-
51	Pleje af vådområder	2007-2011	-	-
52	Pleje af græs- og naturarea-	2010-	-	-

	ler, GV	2011		
54	Opretholdelse af ændret af-vanding, GV	2009-2011	-	-
55	Fastholdelse af vådområder, GV	2011	-	-
56+57	Pleje af græs- og naturarealer (-EB) (+EB)	2012-	-	-

Hvis du har et tilsagn, hvor der er krav om udarbejdelse af gødningskvoteberegning og gødningsregnskab, kan du med fordel udfylde skemaet "Gødningskvote og Efterafgrøder" i Tast selv- service, og skema B i "Vejledning om gødskning og harmoniregler", og anvende disse som hhv. din gødningskvoteberegning og gødningsregnskab. Se kapitel 3.3.4 for korrekt udfyldelse.

8.6 Omdannelse af tilsagn

Der er mulighed for at ændre tilsagnet i løbet af tilsagnsperioden uden krav om tilbagebetaling af udbetalte tilskud. Det gælder, hvis tilsagnet på arealet samtidig omdannes til et andet tilsagn under Landdistriktsprogrammet. Omdannelsen skal indebære klare fordele for miljøet, og indholdet af den nye forpligtelse skal være skærpet væsentligt i forhold til den eksisterende forpligtelse. Det vil f.eks. være tilfældet ved omdannelse af et tilsagn med forpligtelse til slæt til et nyt tilsagn med forpligtelse til afgræsning. Ved omdannelse indgår du i en ny 5-årig tilsagnsperiode. Ved omdannelse til tilsagn om tilskud til Fastholdelse af vådområder og Pleje af vådområder indgår du dog i en 20-årig tilsagnsperiode.

Du skal være opmærksom på, at den årlige frist for ansøgning om omdannelse er den samme, som er gældende for ansøgning om det tilsagn, som du søger omdannelse til.

Ved omdannelse til tilsagn til skovrejsning, der medfører fredskovpligt, udgår arealerne af tilsagn under miljø- og økologiordningerne med virkning fra begyndelsen af det tilsagnsår, hvor arealet pålægges fredskovpligt.

Det er ligeledes muligt at omdanne MB-tilsagn til et tilsagn om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer eller tilsagn om tilskud til Fastholdelse og pleje af vådområder.

Hvis NaturErhvervstyrelsen har godkendt, at et tilsagn omdannes til et nyt tilsagn under landdistriktsprogrammet, og det nye tilsagn herefter bortfalder, kan NaturErhvervstyrelsen bestemme, at tidligere udbetalt tilskud i det oprindelige tilsagn skal tilbagebetales, herunder tilskud udbetalt til tidligere ejere eller forpagtere af arealet.

8.7 Ekspropriation

Ekspropriation betyder, at offentlige myndigheder varigt eller for en periode overtager dine arealer. Ekspropriation betyder, at overtagelsen ikke er selvvalgt, men sker efter krav fra myndigheden.[11]

Der vil som hovedregel ikke være krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud, når der er tale om ekspropriation. Hvis en offentlig myndighed ved ekspropriation eller ved frivillig aftale overtager dine arealer varigt eller midlertidigt op ekspropriationslig-

[11] Jf. lov nr. 96 af 31. marts 1965 om ekspropriationer under Ministeriet for offentlige arbejder.

nende vilkår, skal du hurtigst muligt kontakte NaturErhvervstyrelsen og fremsende kopi af den afgørelse om ekspropriation, som du har modtaget fra den pågældende myndighed.

Du kan ikke søge om udbetaling af tilskud til et areal, hvis myndigheden overtager tilsagnsarealet inden udløbet af fristen for rettidig indsendelse af Fællesskema i det pågældende tilsagnsår.

Du skal trække tilsagnsarealet ud af din ansøgning, hvis du i Fællesskemaet har ansøgt om udbetaling til et areal, der som følge af ekspropriation overgår til ikke-landbrugsmæssig anvendelse i løbet af det tilsagnsår, du har søgt om udbetaling for.

Hvis NaturErhvervstyrelsen i forbindelse med administrativ eller fysisk kontrol konstaterer, at arealet på grund af ekspropriation ikke opfylder kravene til støtteberettigede arealer, og hvis du ikke inden kontrollen har underrettet NaturErhvervstyrelsen om ekspropriationen, vil det blive betragtet som en overtrædelse af tilsagnsbetingelserne, der kan medføre bortfald og evt. krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud.

8.8 Jordfordeling

Arealer kan efter ansøgning udgå af tilsagnet, hvis bedriften er genstand for jordfordeling gennemført efter Jordfordelingsloven eller andre lignende offentlige indgreb som led i fysisk planlægning. For tilsagn indgået før 1. januar 2007 er det dog en forudsætning, at betingelserne i tilsagnet ikke samtidigt kan opfyldes.

8.9 Endelig ophør med jordbrugsvirksomhed

Hvis du driver din jordbrugsbedrift som en personligt ejet virksomhed, og der er afviklet 3 år eller mere af den indeværende 5-årige tilsagnsperiode, så kan du ansøge om at blive fritaget for tilbagebetaling af tilskuddet. Dette kan f.eks. være, hvis du ophører endeligt med jordbrugsvirksomhed i forbindelse med overgang til pension. Tilsvarende gælder, når der er afviklet 12 år af 20-årige tilsagn. NaturErhvervstyrelsen kan kun i særlige tilfælde give tilladelse til, at selskaber og andre juridiske enheder med tilsagn kan benytte reglen om endeligt ophør.

Godkender NaturErhvervstyrelsen ansøgning om endeligt ophør med jordbrugsvirksomhed, kræves der ikke tilbagebetaling af tidligere udbetalte tilskud.

Det er en betingelse for en sådan godkendelse, at din jordbrugsbedrift overdrages til en ny ejer eller bruger, eller at alle jordbrugsbedriftens tilsagnsarealer fragår din jordbrugsbedrift, og at jordbrugsbedriften i øvrigt nedbringes til under 2 ha, f.eks. ved bortforpagtning. Det er endvidere en betingelse, at du ophører med at have B-skattepligtige indtægter fra bedriften, bortset fra indtægter ved bortforpagtning af jord og evt. skattemæssigt fastsat værdi af eget forbrug.

Hvis du vælger at gøre brug af denne mulighed, skal du være indforstået med at tilbagebetale det hidtil udbetalte tilskud med tillæg af renter, hvis du på et senere tidspunkt ændrer beslutning og igen driver en jordbrugsvirksomhed.

Du skal hurtigst muligt skriftligt oplyse NaturErhvervstyrelsen, Center for Landbrug, om din beslutning om endeligt ophør med jordbrugsvirksomhed, så der ikke bliver udbetalt

tilskud på et forkert grundlag. Fra det tidspunkt, hvor der gives meddelelse om endeligt ophør, stoppes udbetaling af tilskud.

Du skal ved meddelelse om endeligt ophør indsende dokumentation for salg eller bortforpagtning af jordbrugsbedriftens tilsagnsarealer til NaturErhvervstyrelsen, Center for Landbrug og samtidig skrive under på en erklæring om, at du ophører endeligt med at drive jordbrugsvirksomhed. Du får denne erklæring ved henvendelse til NaturErhvervstyrelsen, Center for Landbrug.

8.10 Op- og nedskrivning af marker

Arealet i det enkelte tilsagn skal være det samme i hele tilsagnsperioden og skal være beliggende det samme sted. Dette betyder, at du også skal være omhyggelig med at indtegne tilsagnsarealet i Internet Markkort, når du søger om udbetaling.

Arealet for en tilsagnsmark kan kun op- eller nedskrives i samme omfang, som arealet for en anden tilsagnsmark i samme tilsagnsgruppe tilsvarende op- eller nedskrives. En tilsagnsgruppe defineres her som samme tilsagnstype, tilskudssats og udløbsår.

Hvis der nedskrives mere, end der opskrives i en tilsagnsgruppe, vil der ske bortfald med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud for det pågældende areal.

Indtegningen af dine tilsagnsarealer er vigtig, og når du op- eller nedskriver tilsagnsmarker, skal det afspejle sig i dine indtegninger. Du kan kun op- og nedskrive indenfor det oprindelige tilsagnsareal. Arealer, som i et ansøgningsår er udgået af dit tilsagn, kan ikke senere inddrages.

8.11 Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud

Tilsagn om tilskud kan bortfalde helt eller delvist, og tidligere udbetalt tilskud kan kræves tilbagebetalt helt eller delvist, hvis:

- Tilsagnsbetingelserne ikke opfyldes.
- Tilsagnshaver har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger eller har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse.
- Tilsagnshaver tilsidesætter sine pligter i forbindelse med kontrol.
- Tilsagnshaver ikke opfylder sin underretningspligt.
- Ejer/brugerforholdene ændres, og den nye ejer eller bruger ikke indtræder i tilsagnet.
- Fristen for indsendelse af erklæring om producentskifte ikke overholdes.
- Fristen for indsendelse af erklæring om, at tilsagnsbetingelserne er opfyldt, ikke overholdes.

Hvis tilsagnet bortfalder, kræves der tilbagebetaling af tidligere udbetalte tilskud. Indtil beløbet er indbetalt bliver der beregnet renter med den rentesats, der er fastsat i henhold til renteloven, dog minimum 50 kroner. Der bliver beregnet renter fra den dato, hvor betalingsfristen udløber, og indtil beløbet er indbetalt.

8.11.1 Force majeure

Hvis et areal med tilsagn udgår af et tilsagn, sælges eller bortforpagtes, eller en forpagtning ophører, så er der en række situationer, hvor NaturErhvervstyrelsen efter ansøgning kan frafalde krav om tilbagebetaling i tilfælde af force majeure.

Force majeure kan være helt ekstraordinære og uforudsigelige begivenheder som f.eks. tilsagnshavers død, bortforpagters død, tilsagnshavers uarbejdsdygtighed i længere tid, ekspropriation (hvis det ikke kunne forudses ved tilsagnsperiodens begyndelse), ødelæggelse af stalde på bedriften ved ulykke, visse smitsomme sygdomme i husdyrbesætninger eller ved naturkatastrofer. Ændring af tilsagnsarealer, der efter NaturErhvervstyrelsens vurdering er forårsaget af naturen og kan blive længerevarende, anerkendes også som force majeure.

Der skal være sammenhæng mellem årsagen til den manglende overholdelse af regler og tidspunktet for den særlige begivenhed. Hvis du vil påberåbe dig force majeure, skal NaturErhvervstyrelsen underrettes indenfor 15 arbejdsdage fra det tidspunkt, hvor du er i stand til at gøre det.

BEMÆRK at du altid har pligt til at oplyse NaturErhvervstyrelsen om eventuelle ændrede forhold på dine tilsagnsarealer.

8.12 Udelukkelse og straf

Der straffes med bøde, hvis tilsagnshaver ved grov uagtsomhed eller forsætligt har afgivet urigtige oplysninger.[12] Det er strafbart at give urigtige eller vildledende oplysninger eller tilbageholde oplysninger, der har betydning for afgørelse om tilsagn eller udbetaling af tilskud. Det er desuden strafbart ikke at give vejledning og hjælp ved kontrol, og at undlade at udlevere det materiale, som er nødvendigt for kontrollen. Selskaber m.v. kan pålægges strafansvar efter reglerne i Straffelovens 5. kapitel.

8.13 Særlig beskyttet natur og dyrearter

Naturbeskyttelsesloven indeholder bl.a. regler om visse landbrugsarealers anvendelse. Særligt skal du være opmærksom på følgende:

Arealer i Natura 2000-områder
Arealer, der ligger i de internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), er i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 19 b omfattet af en anmeldelsesordning. Det betyder, at hvis der planlægges ændringer i driften af arealet f.eks. efter udløb af tilsagn, skal ændringen anmeldes til kommunen. Anmeldelsen skal ske inden påbegyndelsen af den planlagte aktivitet, for at kommunen kan vurdere, om ændringen vil forringe den beskyttede natur i det aktuelle Natura 2000-område.

Læs mere om anmeldelsesordningen på Naturstyrelsens hjemmeside.

Strengt beskyttede dyrearter (bilag IV-arter)
En række dyrearter, de såkaldte bilag IV-arter, er omfattet af en særlig streng beskyttelse. Bilag IV-arternes yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges. Bilag IV-arterne skal beskyttes på alle de arealer, hvor de yngler eller raster, også selv om arealerne ikke er underlagt nogen form for fredning eller beskyttelse. Der er ingen undtagelser for f.eks. almindelig landbrugsdrift.

[12] Jf. § 14 i lov nr. 316 af 31. marts 2007 om udvikling af landdistrikterne med senere ændringer.

Hvis der i tilsagnsperioden er indvandret bilag IV-arter, der nu bruger arealet som yngle- eller rasteområde, skal du tages særlige hensyn i din drift af arealet, der sikrer, at den samlede bestand af arten opretholdes.

Læs mere om bilag IV-arterne (Habitatdirektivets artikel 12) på Naturstyrelsens hjemmeside.

§ 3 beskyttet natur
Det er den enkelte lodsejers ansvar, at driften på et areal omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 svarer til den hidtidige drift og ikke intensiveres, eller at der foretages andre indgreb, som medfører, at tilstanden på arealet ændres, idet dette vil være en overtrædelse af § 3. Kommunen kan oplyse, om et areal er omfattet af § 3. De § 3-beskyttede naturområder er vejledende registreret i Danmarks Miljøportal.

Fredninger
Hvis et areal er fredet, kan arealets drift være reguleret i fredningsbestemmelserne, således at nogle driftsformer ikke er tilladt. Der kan også være forpligtelser i fredninger, som strider imod indgåelse i tilsagn.

Læs mere om fredninger og Naturbeskyttelseslovens § 3 på Naturstyrelsens hjemmeside.

8.14 Genopdyrkning

8.14.1 Undtagelse fra § 3-beskyttelse

Har du et areal, der er underlagt et MVJ-tilsagn eller et tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer, og som under tilsagnsperioden er vokset ind i en tilstand, så arealet har karakter af at kunne blive omfattet af en § 3-beskyttelse, har du en frist på ét år til at inddrage arealet i omdrift efter tilsagnets udløb. Bliver dette ikke gjort indenfor et år, kan arealet blive omfattet af en § 3 beskyttelse. Du skal dog være opmærksom på, at anmeldelsespligten for arealer, der ligger i Natura 2000-områder, også gælder for § 3-beskyttelse.

Hvis arealet har potentiale for at vokse ind i en § 3-beskyttelse, og du ikke ønsker, at arealet bliver omfattet af § 3-beskyttelse, skal du inden 1 år efter tilsagnets ophør, dvs. inden 1. september året efter tilsagnets udløb tage stilling til, om arealet enten skal:

- tages i omdrift igen,
- anmeldes til 15 års genopdyrkningsret eller
- indgå i en ny miljøaftale.

Læs mere om 15 års genopdyrkningsret her.

Hvis du er i tvivl, om du kan inddrage dit areal i omdrift, eller om dit areal ligger i Natura 2000, kan du kontakte kommunen.

8.14.2 Permanent græs

Arealer, der i henhold til et tilsagn om tilskud til miljøordninger er udlagt som permanente græsarealer, bliver ikke omfattet af reglerne vedr. opretholdelse af permanent græs, før et år efter tilsagnets ophør, med mindre det er beliggende inden for et Miljømæssigt sårbart område.

Læs mere om reglerne for opretholdelse af permanent græs i kapitel 3.4 i Vejledning om direkte arealstøtte 2015.

Vær opmærksom på at arealer, der er beliggende i Natura 2000 eller er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 ikke må opdyrkes uden kommunens tilladelse.

8.15 Ophørsklausul

NaturErhvervstyrelsen kan under særlige omstændigheder vælge at bringe flerårige miljøvenlige tilsagn til ophør, uden at der vil være krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud, og det kan kun ske, hvis den nye støtteordning er mindst lige så gunstig for støttemodtageren som det flerårige tilsagn.

I disse situationer vil tilsagnshaver ikke have mulighed for at fortsætte tilsagnet, da ordningen fra myndighedernes side bliver bragt til ophør uden krav om tilbagebetaling.

8.16 Revisionsklausul

De flerårige tilsagn skal efter artikel 46 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1974/2006 indeholde en revisionsklausul. Formålet med en sådan klausul er, at NaturErhvervstyrelsen kan tilpasse tilsagnene, hvis basisreglerne for ordningerne ændres, herunder at nye basisregler kommer til. Ved basisregler forstås de minimumsregler, der er gældende for arealet, herunder de krydsoverensstemmelsesregler, der er gældende for arealet. Hvis en tilpasning af basisreglerne i tilsagnet ikke accepteres af tilsagnshaver, ophører tilsagnet uden krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalte tilskud.

De flerårige tilsagn kan få nye betingelser, hvis kravene om krydsoverensstemmelse ændres, eller hvis basisbetingelserne for tilsagnene bliver revideret som følge af retningslinjerne i det kommende europæiske program for landbrugsstøtte. Det er dog kun betingelserne for tilsagn givet i 2012 eller senere, der kan ændres som følge af det kommende program for den europæiske landbrugspolitik.

I disse situationer vil tilsagnshaver have mulighed for såvel at fortsætte tilsagnet som at udtræde af tilsagnet uden krav om tilbagebetaling.

8.17 Myndighedernes brug af oplysninger

For at kunne administrere ordningen har NaturErhvervstyrelsen brug for en række oplysninger. Hvordan disse oplysninger indhentes og behandles er beskrevet i de følgende kapitler.

8.17.1 Brug af data i ansøgningsskemaet

Oplysningerne i ansøgningsskemaet vil blive brugt af NaturErhvervstyrelsen til sagsbehandling, administration, tilskudsudbetaling og kontrol af de meddelte tilsagn. Endvidere vil oplysningerne blive brugt af NaturErhvervstyrelsen eller andre dele af Fødevareministeriet og tredjemand til statistiske, forsknings-, planlægnings- og evalueringsmæssige formål.

NaturErhvervstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de pågældende data, herunder at databehandlingen overholder gældende lovkrav, jf. persondataloven (se kapitel nedenfor). Registrene føres og opbevares elektronisk hos NaturErhvervstyrelsen.

8.17.2 Opbevaring af kontroloplysninger

Oplysninger, der bliver indhentet til kontrol, vil blive opbevaret i NaturErhvervstyrelsen til brug for kontrol af flere støtteordninger. Oplysningerne vil endvidere blive brugt til statistiske, forsknings-, planlægnings- og evalueringsmæssige formål. Opbevaring og anvendelse af data sker jf. Persondataloven.

8.17.3 Den registreredes rettigheder

Persondataloven giver dig ret til at søge indsigt i, hvilke personoplysninger NaturErhvervstyrelsen har registreret om dig, jf. § 31. Du har også ret til at få rettet, slettet eller blokeret eventuelt urigtige eller vildledende oplysninger, jf. § 37.

8.17.4 Anvendelse af oplysninger fra Fællesskemaet og offentliggørelse af data

Når du indsender Fællesskema 2015 skal du være opmærksom på følgende forhold, som relaterer sig til Persondatalovens § 28, stk. 1:

- de afgivne oplysninger i skemaet vil blive behandlet i forbindelse med afgørelse om udbetaling af støtte og tilskud fra NaturErhvervstyrelsen under EAGF og EAFRD (EU's landbrugs- og landdistriktsordninger).
- NaturErhvervstyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, er dataansvarlig.

8.18 Muligheder for at klage

Hvis du mener, at Center for Landbrug i NaturErhvervstyrelsen, har truffet en afgørelse på et ufuldstændigt grundlag, og du eksempelvis har nye supplerende oplysninger til din sag, bør du snarest muligt oplyse NaturErhvervstyrelsen herom og anmode om en fornyet behandling.

Du kan klage over afgørelser til Fødevareministeriets Klagecenter senest 4 uger fra den dag, du modtog afgørelsen.

Du kan sende klagen pr. mail til landbrug@naturerhverv.dk eller med posten til:

NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Klagen skal være modtaget i NaturErhvervstyrelsen inden fristens udløb. Modtages klagen for sent, vil den ikke blive behandlet, medmindre der foreligger særlige grunde, som kan undskylde fristoverskridelsen. NaturErhvervstyrelsen sender herefter din klage sammen med NaturErhvervstyrelsens kommentarer til Fødevareministeriets Klagecenter, som træffer afgørelse i sagen.

Klager har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, hvilket betyder, at NaturErhvervstyrelsens afgørelse er gældende, indtil den eventuelt ændres. Kravet bliver forrentet fra udløbet af fristen for indbetaling af kravet. Det betyder, at der i sager, hvori NaturErhvervstyrelsen har fremsat krav om tilbagebetaling, i sagsbehandlingstiden påløber renter til kravet, indtil kravet er betalt.

9 Kontrol, overtrædelser og nedsættelser

Hvert år kontrollerer NaturErhvervstyrelsen alle modtagne Fællesskemaer administrativt. Derudover udvælger NaturErhvervstyrelsen et antal ansøgninger, som vi kontrollerer enten ud fra telemåling eller ved kontrol på stedet, dvs. din bedrift.

Formålet med kontrollen er at sikre, at reglerne for udbetaling af støtte bliver overholdt.

Kontrol sker på grundlag af din indsendte udbetalingsanmodning i Fællesskemaet, din indtegning i Internet Markkort og markblokregistret. Din indtegning af tilsagnsarealerne i Internet Markort bliver kontrolleret i forhold til de oplysninger, som NaturErhvervstyrelsen har registreret om dit tilsagn i tilsagnslaget.

Høringsbreve
I forbindelse med kontrol af Fællesskemaer sender NaturErhvervstyrelsen hvert år mange høringsbreve til ansøgere vedrørende forskellige fejl i ansøgningerne. Disse breve sendes automatisk, når vores IT-system opdager uregelmæssigheder, der kan have betydning for beregningen af dit tilskud.

Brevene kan ikke helt undgås, da der altid vil være utilsigtede uregelmæssigheder eller uenighed vedrørende støtteberettigelse, rådighed eller markblokgrænser, der kan påvirke den endelige afgørelse. Det er et forvaltningsretligt krav, at vi skal høre dig om sådanne forhold.[13]

Som ansøger kan du i høj grad selv være med til at undgå, at du får fejl i din ansøgning ved at sikre, at din ansøgning er så korrekt som mulig. Du bør bl.a. være opmærksom på:

- ikke at søge støtte til ikke-støtteberettigede arealer,
- at indtegne alle dine marker præcist,
- at lave tidlige og præcise ændringsforslag til markblokke, der er forkerte.
- indtegn din mark korrekt i forhold til dit tilsagn.

9.1 Kontrol af støttebetingelser

Fra 2015 vil det areal, du indtegner, være det areal, som du søger støtte til, og som fremgår af din markplan. Det er derfor vigtigt, at du indtegner dit tilsagnsareal nøjagtigt.

Det er kun arealer inden for markblokkene, som er støtteberettigede. Dette betyder, at arealer, som ligger uden for markblok, ikke bliver medregnet til det støtteberettigede areal. Hvis du mener, at markblokgrænsen er forkert, skal du indsende et ændringsforslag via IMK og indtegne det areal, som du mener, er støtteberettiget, i en selvstændig mark med markbloknummer 999999-99. Hvis du ikke gør det, vil du ikke kunne få tilsagn eller udbetaling til den del, der ligger uden for markblok.[14]

[13] Jf. § 19, stk. 1 i Forvaltningsloven (Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014)
[14] Jf. § 3, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 908 af 29. juli 2014 om markblok og elektronisk Fællesskema.

Du kan læse mere om, hvordan du indtegner dine marker og udfylder Fællesskema 2015 i Samlet brugerguide til Internet Markkort 2015 og Samlet brugerguide til Fællesskema 2015

Bemærk, at du ved ansøgningsfristen skal have rådighed over de arealer, du søger tilskud til, for at kunne få udbetalt tilskud.

9.2 Administrativ kontrol

Den administrative kontrol omfatter alle ansøgninger. Vi kontrollerer bl.a., om flere ansøgere har indtegnet det samme areal. Hvis vi er usikre på, om betingelserne er overholdt på et areal, modtager du et brev, hvor du skal redegøre for arealets beskaffenhed. Det kan for eksempel dreje sig om, hvorvidt arealet reelt bruges til afgræsning.

Læs mere om den administrative kontrol i Vejledning om direkte arealstøtte 2015.

9.3 Kontrol på bedriften

Kontrollen på stedet består af en telemåling og måske derefter en opfølgende kontrol på stedet, dvs. din bedrift.

Telemåling er opmåling på baggrund af aktuelle satellitfotos, hvor fx arealets størrelse opmåles. Læs mere om telemålingskontrol i Vejledning om direkte arealstøtte 2015.

Ved den opfølgende kontrol på din bedrift bliver det kontrolleret, om du har overholdt betingelserne for udbetaling af tilskud. Den opfølgende kontrol/kontrolbesøg foretages uanmeldt eller med et kort varsel på højst 48 timer.

Du har med din ansøgning accepteret, at vi udfører kontrol på bedriften. Hvis din bedrift udtages til et kontrolbesøg, har du pligt til at medvirke til, at kontrollen kan gennemføres.

Hvis vi ikke kan komme i kontakt med dig, sender vi dig et brev, hvori vi oplyser dig om, at vi gennemfører kontrol senest 48 timer efter, at du har modtaget brevet. Kontrollen af dine marker bliver gennemført på dette tidspunkt – også selv om du ikke har mulighed for at være til stede. Hvis du ikke selv har mulighed for at medvirke til, at kontrolbesøget kan gennemføres, kan du finde en stedfortræder. Det gælder også, hvis du ikke opholder dig på bedriften i en længere periode.

Kan vi ikke gennemføre en kontrol på grund af forhold, som du er årsag til, vil vi afvise din ansøgning om tilskud. I en sådan situation vil du miste dit tilsagn, og vi vil derudover kræve, at du tilbagebetaler tidligere udbetalt tilskud.

Der er krav, om at du skal udarbejde og opbevare skatte-, moms- og driftsregnskaber samt eventuelt gødningskvoteberegning og gødningsregnskab for hver tilsagnsperiode. Du skal opbevare disse dokumenter i mindst 5 år fra seneste tilskudsudbetaling.

Hvis der er betingelser, som vi ikke har kunnet kontrollere, fordi vi ikke har kunnet komme i kontakt med dig, betragtes disse betingelser som overtrådt. Det kan fx være, hvis der er en betingelse om opbevaring og fremvisning af gødningskvoteberegning og gødningsregnskab på bedriften.

Efter kontrollen vil du modtage et brev med kontrolresultaterne, herunder opmålingsresultaterne. Hvis kontrollen giver anledning til bemærkninger, vil du sammen med kontrolresultatet modtage en skriftlig høring. Her får du mulighed for at kommentere kontrolresultatet. Kontrolløren vil ikke besvare dine evt. kommentarer til kontrollen, men sender dem sammen med sine egne bemærkninger til den videre sagsbehandling, hvor der tages stilling til bemærkningerne, inden der træffes afgørelse.

Hvis vi ikke hører fra dig, træffer vi afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag.

9.4 Kontrolresultatet

Ved kontrol undersøges, om alle betingelser for at modtage tilskuddet er overholdt. Hvis det viser sig, at nogle af betingelserne ikke er overholdt, vil årets tilskud blive reduceret. Tilsagnet kan også bortfalde, og det tidligere udbetalte tilskud skal tilbagebetales med tillæg af renter.

Afgørelsen efter kontrol bliver lavet af Center for Landbrug i NaturErhvervstyrelsen.

Afgørelsen af en kontrol afhænger af, hvornår dit tilsagn er begyndt.

- Tilsagn med start før 2007 (kapitel 9.5)
- Tilsagn med start i 2007 eller senere (kapitel 9.6 og 9.7)

En arealdifference beregnes på grundlag af forskellen imellem det anmeldte areal og størrelsen af det fastslåede areal. Det anmeldte areal er det areal, der er angivet på det pågældende års markplan i Fællesskemaet eller tilsagnsarealet.

Enhver forskel mellem det anmeldte og det fastslåede areal vil kunne danne grundlag for bortfald af tilsagn med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud og nedsættelse af årets tilskud.

Nedsættelser af årets udbetaling beregnes for hver afgrødegruppe. Tilsagnsarealer indenfor samme Landdistriktsprogramperiode med samme tilskudssats betragtes i denne forbindelse som værende i samme afgrødegruppe.

9.5 Nedsættelse af udbetaling for tilsagn med begyndelse før 2007

For tilsagn med start før 2007 defineres det fastslåede areal som det areal, der er opmålt, der ligger indenfor tilsagnslaget i Internet Markkort, og som rent fysisk er til stede, og hvor alle støttebetingelserne er opfyldt. Hvis betingelserne for tilsagnet ikke er opfyldt for et areal, så vil arealet ikke blive godkendt, og der kan opstå en difference imellem det anmeldte areal og det fastslåede areal.

Arealafvigelser
Hvis det konstateres, at det areal, der fastslås, er mindre end det anmeldte areal, vil det medføre en nedskrivning af det tilskudsberettigede areal med krav om tilbagebetaling af tidligere modtaget tilskud for arealdifferencen. Det vil endvidere i nogle situationer medføre en yderligere reduktion af årets tilskud, afhængig af hvor stor forskellen er mellem det anmeldte areal og det fastslåede areal (se tabel 8.1).

9.5.1 Forsætlighed og udelukkelser

Hvis en overtrædelse er forsætlig, vil nedsættelserne være skærpede og kan derfor efter en konkret vurdering føre til bortfald af tilsagn med krav om tilbagebetaling og evt. bøde.

Tabel 9.1 Nedsættelser som følge af arealafvigelser

Forskel mellem anmeldt og fastslået areal i forhold til det fastslåede areal i afgrødegruppen	Reduktion af areal og nedsættelse af tilskud
Fra 0 % til og med 3 %, dog højst 2 ha[15]	Det ansøgte areal under tilsagn om tilskud til miljø- og økologiordningerne reduceres, så det svarer til det fastslåede areal. Årets tilskud udbetales til det fastslåede areal.
Fra 3 % til og med 20 % eller mere end 2 ha	Det ansøgte areal under tilsagn om tilskud til miljø- og økologiordningerne reduceres, så det svarer til det fastslåede areal. Årets udbetaling sker med nedsættelse i årets tilskud svarende til to gange forskellen mellem ansøgt og fastslået areal i den pågældende afgrødegruppe.
Mere end 20 %	Det ansøgte areal under tilsagn om tilskud til økologi- eller miljøordningerne reduceres, så det svarer til det fastslåede areal. Årets tilskud udbetales ikke for den pågældende afgrødegruppe. Hele det ansøgte areal i afgrødegruppen fastsættes til 0 i årets udbetaling.
Mere end 50 % (Gælder kun for tilsagn udstedt efter den 1. januar 2007, se kapitel 6.6)	Det ansøgte areal under tilsagn om tilskud til økologi- eller miljøordningerne reduceres, så det svarer til det fastslåede areal. Årets tilskud udbetales ikke for den pågældende afgrødegruppe. Hele det ansøgte areal i afgrødegruppen fastsættes til 0 i årets udbetaling. Foruden nedsættelsen for afvigelser på mere end 50 % modregnes der indenfor de efterfølgende 3 år et beløb, der svarer til den registrerede difference mellem det anmeldte og fastslåede areal.

9.6 Overtrædelser af arealafvigelser for tilsagn med start fra 2007 eller senere

For tilsagn med start fra 2007 eller senere defineres det fastslåede areal som det areal, der er opmålt, som er beliggende indenfor tilsagnslaget og indenfor indtegningen i Internet Markkort, og der rent fysisk er til stede.

[15] Max 2 ha er ikke gældende for misligholdelser af tilsagnsbetingelserne i tilsagn med start efter 1. januar 2007.

9.6.1 Arealafvigelser

Arealafvigelse er forskellen mellem størrelsen af det anmeldte areal og det fastslåede areal. Nedenstående arealanvendelser medregnes ikke i det fastslåede areal:

- Bygninger (inkl. lader, gylletanke m.v., dog ikke gældende for MB- og OM-tilsagn fra før 2012)
- Veje
- Vindmøller
- Haver/parker
- Crossbaner/golfbaner mv.
- Søer/vanddækkede grøfter/vandløb, loer samt priler (tidevandsrender)
- Skov (dog særlige regler i visse tilfælde for MB- og OM-tilsagn fra før 2012)
- Læhegn (dog særlige regler i visse tilfælde for MB- og OM-tilsagn fra før 2012)
- Opbevaring
- Manglende råderet

Hvis det konstateres, at det areal, der fastslås, er mindre end det anmeldte areal og tilsagnsarealet, vil det medføre en nedskrivning af det tilskudsberettigede areal med krav om tilbagebetaling af tidligere modtaget tilskud for arealdifferencen. Det vil endvidere i nogle situationer medføre en yderligere reduktion af årets tilskud, afhængig af hvor stor forskellen er mellem det anmeldte areal og det fastslåede areal (se tabel 9.1). Ligeledes vil manglende råderet til et areal med tilsagn blive behandlet som en arealafvigelse.

9.7 Overtrædelse af tilsagnsbetingelser for tilsagn med start fra 2007 eller senere

Hvis du overtræder tilsagnsbetingelserne i dit tilsagn, kan det medføre, at NaturErhvervstyrelsen nedsætter årets tilskud. Det kan også være så alvorlig en overtrædelse, at tilsagnet bortfalder, og tidligere udbetalt tilskud kræves tilbagebetalt. Herudover kan du blive udelukket fra at søge støtte i overtrædelsesåret eller efterfølgende år.

Der skelnes mellem, om det er overtrædelse af[16]:

- kriterier for støtteberettigelse
- forpligtelser
- andre forpligtelser.

Kriterier for støtteberettigelse er grundlæggende betingelser, der er adgangsbetingelser for støtteordningen, men det kan også være kriterier, der skal overholdes i hele tilsagnsperioden.

Ved *forpligtelser* forstås de tilsagnsbetingelser, der kompenseres for i ordningen og ved *andre forpligtelser* forstås øvrige tilsagnsbetingelser, der ikke kompenseres for, men som alligevel skal overholdes for at modtage tilskud.

[16] Jf. art. 63 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 samt artikel 35, stk. 1 og 2 i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014.

Hvis ansøger har overtrådt kriterier for støtteberettigelse, afvises ansøgningen om tilsagn eller betalingsanmodningen. Derudover bortfalder tilsagnet, og tidligere udbetalt støtte kræves tilbagebetalt.[17] Hvis det fx ved en kontrol konstateres, at støttemodtager ikke var ejer eller forpagter af et tilsagnsareal ved tilsagnsperiodens begyndelse, vil tilsagnet på dette areal bortfalde, og tidligere udbetalt støtte kræves tilbagebetalt. Du kan se en liste over de enkelte overtrædelser i sanktionsoversigten i bilag 3-8.

Ved overtrædelse af forpligtelser/andre forpligtelser bliver overtrædelsen vurderet i forhold til:

- alvor
- omfang
- varighed
- hyppighed (gentagelse).[18]

Alvor
Spørgsmålet om hvor alvorlig overtrædelsen er, afhænger især af overtrædelsens konsekvenser i forhold til formålet med de forpligtelser/andre forpligtelser, som ikke er opfyldt.

Omfang
Hvor omfattende overtrædelsen er, afhænger især af hvilken virkning, overtrædelsen har på støtteordningen som helhed.

Varighed
Om overtrædelsen er varig, afhænger navnlig af hvor længe virkningerne af overtrædelsen gør sig gældende. Det afhænger også af muligheden for at stoppe virkningerne af overtrædelsen med rimelige midler.

Hyppighed (Gentagelse)
Om overtrædelsen er hyppig afhænger af, om der er fastslået en lignende overtrædelse tidligere i løbet af de sidste fire år eller i løbet af hele programperioden 2014-2020. NaturErhvervstyrelsen ser på, om overtrædelsen er sket for den samme støttemodtager i den samme foranstaltning/støtteordning eller en lignende foranstaltning i løbet af de sidste fire år i programperioden 2007-2013.[19]

9.7.1 Beregning af sanktionen

Når størrelsen af nedsættelsen af årets udbetaling beregnes, bruges to virkemidler:

- vægtningskategorier
- sanktionstrappe.

De giver mulighed for en differentieret vurdering af overtrædelserne. Det betyder, at mindre overtrædelser med små konsekvenser for støtteordningens formål vurderes mildt, mens grove eller gentagne overtrædelser giver forholdsmæssigt store nedsættelser.

Vægtningskategorierne er inddelt i 100 %, 50 %, 25 %, 10 % eller 2 %. Kategorierne fastsættes ud fra alvor og varighed i forhold til påvirkningen på tilskudsordningens målsætning. I bilag

[17] Jf. artikel 35, stk. 1 i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr 640/2014.
[18] Jf. artikel 35, stk. 2 og 3 i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014.
[19] Jf. artikel 35, stk. 3 i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 640/2014.

2 kan du se en vejledende oversigt over, hvordan vi vurderer de enkelte overtrædelser. Denne bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

Sanktionstrappen giver en proportional stigning af nedsættelsen, så sanktionen bliver større ved store overtrædelser. Sanktionstrappen virker ved at gange sanktionsprocenten med en faktor, der øges, jo højere sanktionsprocenten er.

Sanktionstrappe:

Interval for sanktionsprocent	**Faktor sanktionstrappe**	**Højeste sanktionsprocent efter trappe**
0 < sanktionsprocent ≤ 10	1	10
10 < sanktionsprocent ≤ 20	1,2	24
20 < sanktionsprocent ≤ 50	1,3	65
50 < sanktionsprocent ≤ 100	1,4	100*

* Sanktionsprocenten kan aldrig overstige 100.

Sanktionsprocenten beregnes ud fra forholdet mellem det areal, hvor der er konstateret en overtrædelse, det samlede areal inden for afgrødegruppen og vægtningskategorien.

Ligningen for sanktionsprocenten ser sådan ud:

$$\text{Sanktionsprocent} = \frac{\text{Areal (med overtrædelse) x Vægtningskategori}}{\text{Samlet Areal (indenfor afgrødegruppen)}}$$

Beregning af nedsættelse af årets udbetaling sker i trin.

Eksempel 1:
Tilskudsmodtager A har et tilsagn på 8 ha, og der er 8 ha i afgrødegruppen. Der er konstateret en overtrædelse i vægtningskategori 50 % på en mark på 2 ha.

<u>Trin 1</u>
(her beregnes sanktionsprocenten): 2 ha x 50 % / 8 ha = 12,5 %.

<u>Trin 2</u>
Sanktionsprocenten på 12,5 % lander på andet trin af sanktionstrappen (10 < sanktionsprocent ≤ 20), hvor der skal ganges med 1,2. Årets nedsættelse i afgrødegruppen beregnes derfor: 12,5 % x 1,2 = 15 %.

Tilskudsmodtager A skal have nedsat årets udbetaling med 15 %.

Hvis der er tale om flere overtrædelser inden for en afgrødegruppe, vil hver enkelt overtrædelse indgå i beregningen af nedsættelsen af årets udbetaling, uanset at overtrædelserne helt eller delvist er begået på det samme areal.

Hvis der både er konstateret overtrædelser på markniveau og på bedriftsniveau, beregnes sanktionsprocenten først på markniveau, hvorefter den beregnes på bedriftsniveau. Den samlede sanktion beregnes til sidst som summen af sanktionsprocenten på markovertrædelser og summen af sanktionsprocenten på bedriftsovertrædelser. Den samlede sanktionsprocent kan ikke overstige 100 %. Se eksempel 3.

Hvis bedømmelsen af overtrædelsen af *forpligtelserne eller andre forpligtelser* fører til, at overtrædelsen anses for alvorlig, nedsættes udbetalingen med 100 %. Endvidere skal tilskudsmodtager udelukkes fra den samme foranstaltning eller støtteordning i konstateringsåret og det efterfølgende år. Tilskudsmodtagers tilsagn bortfalder, og al tidligere udbetalt tilskud skal tilbagebetales enten inden for samme tilskudsordning eller foranstaltning.[20]

Hvis tilskudsmodtager har leveret falsk bevismateriale med henblik på at opnå støtte eller ikke har indsendt de nødvendige oplysninger som følge af forsømmelse, udbetales tilskuddet ikke eller trækkes helt tilbage. Derudover udelukkes tilskudsmodtager fra retten til at deltage i den berørte tilskudsforanstaltning eller tilskudsordning.[21]

Eksempel 2:
Ansøger B har et tilsagn om tilskud på 10 ha, og der er 10 ha i afgrødegruppen. Ved en kontrol opmåles afgrødegruppen (tilsagnet) til 10 ha. Det vil sige, at det fastslåede areal er 10 ha, men 2,5 ha blev underkendt på grund af overtrædelse af tilsagnsbetingelserne.

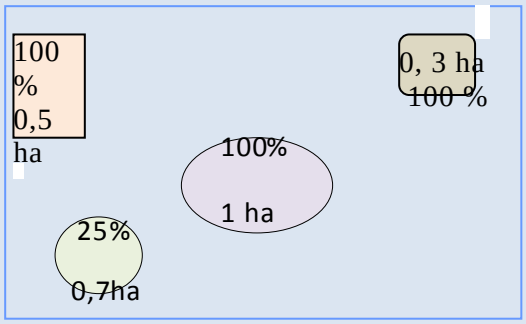

På 0,7 ha er tilsagnsbetingelserne overtrådt, og denne overtrædelse har en vejledende vægtningskategori på 25 %.

På 1,8 ha (0,5 + 0,3 + 1) konstateres 3 overtrædelser, der kan henføres til vægtningskategori 100 %. Overtrædelserne medfører bortfald af tilsagnet på det berørte areal. En konkret bedømmelse af overtrædelserne medfører, at de vejledende vægtningskategorier følges.

Den samlede nedsættelse af årets udbetaling i afgrødegruppen beregnes således:

<u>Trin 1:</u>

[20] Jf. artikel 35, stk. 5 i Kommissionens delegerede forordning (EU) 640/2014.
[21] Jf. artikel 35, stk. 6 i Kommissionens delegerede forordning (EU) 640/2014.

Beregning af sanktionsprocenten:
25 % vægtningskategori: 0,7 ha/10 ha x 25 % = 1,7 %
100 % vægtningskategori: 1,8 ha/10 ha x 100 % = 18 %
Den samlede sanktionsprocent er 1,7 % + 18 % = 19,7 %.

Trin 2:
Anvendelse af sanktionstrappen:
Den samlede sanktionsprocent på 19,7 % lander i intervallet *10 < sanktionsprocent ≤ 20* i sanktionstrappen, så sanktionsprocenten skal ganges med faktor 1,2.

Det betyder, at årets udbetaling i denne afgrødegruppe skal nedsættes med 19,7 % x 1,2= 23,64 %.

Desuden skal tilsagnet på de 1,8 ha bortfalde med krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud, og tilsagnet skal nedskrives til 8,2 ha.

Et eksempel på overtrædelser på både mark- og bedriftsniveau

Eksempel 3:
Afgrødegruppen er på 10 ha.
Der er ikke gentagne overtrædelser.

1. Overtrædelse 1 på et areal på 1 ha.
2. Overtrædelse 2 på samme areal som overtrædelse 1.
3. Overtrædelse 3 på et areal på 2 ha.
4. Overtrædelse, der ikke knytter sig til arealer (overtrædelse på bedriftsniveau)

Trin 1:
Beregning af sanktionsprocenten:

Overtrædelse 1
Vægtningskategori: 25 %
Sanktionsprocenten: 25 % x 1/10 = 2,5 %

Overtrædelse 2
Vægtningskategori: 50 %
Sanktionsprocenten: 50 % x 1/10 = 5,0 %

Overtrædelse 3
Vægtningskategori: 25 %
Sanktionsprocenten: 25 % x 2/10 = 5,0 %

Den samlede sanktionsprocent for overtrædelserne 1, 2 og 3 er 12,5 %

Trin 2:
Anvendelse af sanktionstrappen:

Da den samlede sanktionsprocent er over 10 % men under 20 %, skal den samlede sanktionsprocent ganges med en faktor på 1,2.

Den samlede sanktionsprocent efter anvendelse af sanktionstrappen: 12,5 % x 1,2 = 15,0 %

Trin 3:
Overtrædelse på bedriftsniveau:

Overtrædelse 4
Vægtningskategori: 10 %
Sanktionsprocenten: 10 % x 10/10 = 10 %.
Overtrædelse 4 knytter sig ikke til de enkelte arealer, og arealet med overtrædelse skal fastsættes som størrelsen af afgrødegruppen. Sanktionstrappen skal ikke anvendes på denne type overtrædelse. Vægtningskategorien og sanktionsprocenten bliver dermed den samme.

Trin 4:
Beregning af den samlede nedsættelse af årets tilskud for afgrødegruppen
15 % + 10 % = 25 %

Det betyder, at årets udbetaling i afgrødegruppen skal nedsættes med 25 %.

Ingen af overtrædelserne medfører bortfald af tilsagn, så tilsagnshavers tilsagn er stadig på 10 ha.

9.7.2 Gentagelse af overtrædelse

Efter de nye regler skal der også tages hensyn til, om der er tale om en *gentagelse* af en overtrædelse af en forpligtelse eller en anden forpligtelse. Ved vurderingen af om der foreligger en gentagelse, ser vi på om der inden for de seneste 4 år forud for overtrædelsen, er konstateret en lignende overtrædelse hos den samme støttemodtager vedrørende en lignende foranstaltning. Det betyder at vi også ser på overtrædelser i forhold til tilsagnsordninger under det tidligere landdistriktsprogram (2007-2013).

Der foreligger en gentagelse, når der er tale om flere lignende overtrædelser konstateret hos samme støttemodtager og vedrørende den samme foranstaltning eller støtteordning inden for programperioden. I ansøgningsåret 2015 kan vi ved vurderingen af gentagelse gå tilbage til overtrædelser konstateret i 2011.

NaturErhvervstyrelsen kan beslutte, at nedsættelsen skal skærpes ved anvendelse af en særlig sanktionstrappe for gentagelser, der ser således ud:

Sanktionstrappe for gentagelser:

Interval for sanktionsprocent	**Faktor sanktionstrappe**	**Højeste sanktionsprocent efter trappe**
0 < sanktionsprocent ≤ 10	1,2	12
10 < sanktionsprocent ≤ 20	1,5	30
20 < sanktionsprocent ≤ 50	1,8	90

50 < sanktionsprocent ≤ 100	2,0	100*

* Sanktionsprocenten kan aldrig overstige 100.

Sanktionstrapperne bruges kun på overtrædelser, der knytter sig til de enkelte arealer, og finder derfor ikke anvendelse for bedriftsovertrædelser eller overtrædelser vedrørende tillæg.

9.7.3 Suspension

Som noget nyt indeholder de nye forordningsregler mulighed for, at du i visse tilfælde kan afhjælpe en overtrædelse, således at årets udbetaling ikke reduceres.[22]

Støtten kan kun suspenderes, hvis overtrædelsen ikke umuliggør den endelige opfyldelse af formålet med støtteordningen, og hvis det forventes, at tilsagnshaver er i stand til at afhjælpe situationen. Det betyder, at du i disse tilfælde har mulighed for at undgå nedsættelse af støtten, såfremt du inden en frist bringer overtrædelsen til ophør.

9.8 Krydsoverensstemmelse

Alle krydsoverensstemmelseskrav skal overholdes for hele bedriften (CVR-/CPR-nummeret) for tilsagn om tilskud til miljø- og økologiordningerne under Landdistriktsprogrammet. En overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav på bedriften kan medføre reduktion i årets udbetaling af støtte under landdistriktsprogrammet, herunder tilskud til miljø- og økologiordningerne. En del af krydsoverensstemmelseskravene er GLM-kravene, som skal overholdes på alle landbrugsarealer.

Du kan læse mere om krydsoverensstemmelse, herunder reglerne for reduktion af støtte i Vejledning om krydsoverensstemmelse og Vejledning om kontrol med krydsoverensstemmelse.

[22] Jf. artikel 36 i Kommissionens delegerede forordning (EU) 640/2014.

10 Retsgrundlag

De væsentligste retsregler for tilskud til miljø- og økologiordningerne fremgår af:

Braklagte randzoner langs vandløb og søer
Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 96 af 28. januar 2010 om tilskud til Braklagte randzoner langs vandløb og søer med senere ændringer.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 591 af 8. juni 2007 om tilskud til Braklagte randzoner langs vandløb og søer med senere ændringer.

Pleje af græs og naturarealer
Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 83 af 30. januar 2012 om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer med senere ændringer.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 59 af 27. januar 2011 om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer med senere ændringer.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 92 af 28. januar 2010 om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer med senere ændringer.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 592 af 8. juni 2007 om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer med senere ændringer.

Miljøbetinget tilskud
Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 1300 af 12. december 2014 om Miljøbetinget tilskud.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 95 af 28. januar 2010 om Miljøbetinget tilskud med senere ændringer.

Omlægningstilskud til økologisk jordbrug
Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 1302 af 9. december 2014 om tilskud til Omlægning til økologisk jordbrug.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 37 af 22. januar 2013 om tilskud til Omlægning til økologisk jordbrug med senere ændringer.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 94 af 28. januar 2010 om tilskud til Omlægning til økologisk jordbrug med senere ændringer.

Opretholdelse af ændret afvanding
Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 93 af 28. januar 2010 om tilskud til opretholdelse af ændret afvanding med senere ændringer.

Fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold
Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 370 af 26. april 2012 om tilskud til fastholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold med senere ændringer.

Fødevareministeriets bekendtgørelse nr. 1019 af 26. august 2010 om tilskud til fastholdelse af vådområder med senere ændringer.

Retsgrundlaget for Tilsagn om tilskud til Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger givet før 1. januar 2007 kan du finde på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside: http://naturerhverv.fvm.dk

Diverse love
Bekendtgørelse nr. 1544 af 16. december 2014 om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.

Lov nr. 1360 af 16. december 2014 om Landdistriktsfonden

Lov nr. 316 af 31. marts 2007 om udvikling af landdistrikterne (Landdistriktsloven) med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1015 af 9. oktober 2006 af lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (nu lov om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v.) med senere ændringer.

Forordninger
Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1305/2013 af 17. december 2013

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013

Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 809/2014 af 17. juli 2014

Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 808/2014 af 17. juli 2014

Kommissionens delegerede forordning (EU) 640/2014 af 11. marts 2014

Kommissionens delegerede forordning (EU) 807/2014 af 11. marts 2014

Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (EUFUL) med senere ændringer.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1320/2006 af 5. september 2006 om regler for overgangen til den ordning for støtte til udvikling af landdistrikterne, der er indført ved Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 med senere ændringer.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1974/2006 af 15. december 2006 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) med senere ændringer.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1975/2006 af 7. december 2006 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 for så vidt angår kontrol og krydsoverensstemmelse i forbindelse med støtteforanstaltninger til udvikling af landdistrikterne med senere ændringer.

Kommissionens forordning (EF) nr. 796/2004 af 21. april 2004 om gennemførelsesbestemmelser vedr. krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem som omhandlet i Rådsforordning (EF) 1789/2003 med senere ændringer og som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1122/2009 af 30. november 2009 om gennemførselsbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 for så vidt angår krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem inden for rammerne af de ordninger for direkte støtte til landbrugerne, som er omhandlet i nævnte forordning og om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forord-

ning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår krydsoverensstemmelse inden for rammerne af støtteordningen for vin.

Kommissionens forordning (EF) nr. 1122/2009 af 30. november 2009 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 for så vidt angår krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem inden for rammerne af de ordninger for direkte støtte til landbrugere, som er omhandlet i nævnte forordning, og om gennemførelsesbestemmelser til Rådets Forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår krydsoverensstemmelse inden for rammerne af støtteordningen for vin.

Kommissionens forordning (EU) Nr. 65/2011 af 27. januar 2011 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 for så vidt angår kontrol og krydsoverensstemmelse i forbindelse med støtteforanstaltning til udvikling af landdistrikterne

Bilag 1. Forenelighedstabel

Tilsagnstype	Tilsagnstype	Gammel Ø-støtte (LDP)	Omlægningstilskud (OM), 5 år, 2007-2014	MB til juletræer, 5 år, 2010-2014	Økologisk Arealtilskud, 2014-	Økologisk Arealtilskud (basis og Omlægningstillæg), 2014-	Økologisk Arealtilskud (basis og Kvælstoftillæg), 2014-	Miljøvenlig drift af græs, 20 år, 1997-2002	Pleje med afgræsning, rydning eller høslæt, 20 år, 1997-2003	Udtagning af agerjord, 20 år, 1994-2002	Udtagning af græsarealer, 20 år, 1997-2003	Ændret afvanding, 20 år, 1997-2003	Etablering af vådområder, 20 år, 2003-2006	Miljøvenlig drift af vådområder, 20 år, 2006-2008	Etablering af braklagte randzoner, 5 år, 2007-2011	Fastholdelse af vådområder, 20 år, VMPIII, 2007-2014	Pleje af vådområder, 5 år, 2007-2014	Pleje af græs- og naturarealer, 5 år, 2010-2011	Opretholdelse af ændret afvanding, 5 år, 2010-2014	Fastholdelse af vådområder, 20 år, 2010-2014	Pleje af græs og naturarealer 5 år, (- EB), 2012-2014	Pleje af græs og naturarealer 5 år, (+ EB), 2012-2014	Ændret afvanding, 5 år, 2015-	Pleje af græs og naturarealer 5 år, (- EB), 2014-	Pleje af græs og naturarealer 5 år, (+ EB), 2014-	Kvælstofområder, 2015 -	Fosforvådområder, 2015-	Natura 2000 Hydrologi, 2015 -	Lavbundsområder, 2015 -	**GB og Randzoner, mv**	Randzoner	Grundbetaling	Beskyttelseszone om vandboringer
	Gammel Ø-støtte (LDP)																																
35	Omlægningstilskud (OM), 5 år, 2007-2014	1																															
26	MB til juletræer, 5 år, 2010-2014	1	1																														
36	Økologisk Arealtilskud (basis), 2014-	1	1																														
36 om	Økologisk Arealtilskud (basis og Omlægningstillæg), 2014-	1																															
37	Økologisk Arealtilskud (basis og Kvælstoftillæg), 2014-	1	1																														
4	Miljøvenlig drift af græs, 20 år, 1997-2002	1	1																														
5	Pleje med afgræsning, rydning eller høslæt, 20 år, 1997-2003	1	1																														
7	Udtagning af agerjord, 20 år, 1994-2002	1																															
8	Udtagning af græsarealer, 20 år, 1997-2003	1																															
9	Ændret afvanding, 20 år, 1997-2003	1	1																														
13	Etablering af vådområder, 20 år, 2003-2006	1	1																														
16	Miljøvenlig drift af vådområder, 20 år, 2006-2008	1	1																														
41	Etablering af braklagte randzoner, 5 år, 2007-2011	1																															
50	Fastholdelse af vådområder, 20 år, VMPIII, 2007-2014	1	1																														
51	Pleje af vådområder, 5 år, 2007-2014	1	2													1																	
52	Pleje af græs- og naturarealer, 5 år, 2010-2011	1	1																														
54	Opretholdelse af ændret afvanding, 5 år, 2010-2014	1	1																														
55	Fastholdelse af vådområder, 20 år, 2010-2014	1	1														1	1															
56	Pleje af græs- og naturarealer 5 år, (- EB), 2012-2014	1	1													1			1	1													
57	Pleje af græs- og naturarealer 5 år, (+ EB), 2012-2014	1	1													1			1	1													
64	Ændret afvanding, 5 år, 2015-	1	1															1			1	1											
66	Pleje af græs- og naturarealer 5 år, (- GB), 2014-	1	1													1			1	1			1										
67	Pleje af græs- og naturarealer 5 år, (+ GB), 2014-	1	1													1			1	1			1										
75	Kvælstofvådområder, 2015 -	1	1															1	1		1	1		1	1								
76	Fosforvådområder, 2015 -	1	1															1	1		1	1		1	1								
77	Natura 2000 Hydrologi, 2015 -	1	1															1	1		1	1		1	1								
78	Lavbundsområder, 2015 -	1	1															1	1		1	1		1	1								
	GB og Randzoner, mv																																
	Randzoner	1	3	3	3	3	3	5	5	5	5	5	5	5	3	6	6	1	6	6	1	4	6	1	4	6	6	6	6				
	Grundbetaling og ny ø-støtte	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1		1	1	1	1	1		1		
	Beskyttelseszone om vandboringer	1						1	1	1	1	1	1	1				1			1	1		1	1						1	1	

Blank	Ikke forenelige
1	Forenelige foranstaltninger, dvs. begge tilskud udbetales.
2	Kun forenelige, hvis der ikke er forpligtelse til udtagning af produktion.
3	Tilskuddet reduceres til 0 kr.
4	Kun hvis randzonen er GB støtteberettiget.
5	Omfattet af randzoneloven, men tilskuddet udbetales.
6	Tilsagn indgået før 1/2-2013 er ikke omfattet af randzoneloven i tilsagnsperioden. For tilsagn indgået efter 1/2-2013 reduceres tilskuddet til 0 kr.

Bilag 2 Oversigt over forskelle mellem ordninger for Pleje af græs- og naturarealer

Betingelser	**Tilsagn fra 2010, 2011, 2012, 2013 og 2014 Tilsagnstype 52, 56 og 57**	**Tilsagn fra 2015 Tilsagnstype 66 og 67**
Udfyldelse af gødningskvoteberegning	Nej	Nej
Mulighed for at tilskudsfodre	Nej - Kun med dispensation	Nej - Tilskudsfodring i kalveskjul dog tilladt
Brug af halm til strøelse	Nej – kun med dispensation	Ja
Muligt at komme ud af tilsagn ved salg eller bortforpagtning.	Nej	Ja
Tilskud til GLM søer	Nej	Ja
Forbud mod vanding	Ja	Nej
Forbud mod aktivitet der medfører erosion	Ja	Nej
Afgræsningsmetode	Vælges mellem • Fast græsningstryk 1. juni til 31. august • Tæt og lavt plantedække pr. 31. august	Vælges mellem • Fast græsningstryk 1. juni til 31. august • Kan ikke kombineres med grundbetaling • Synligt afgræsset 15. september
Krav til antal storkreature ved fast græsningstryk	1,5 sk/ha – lavere græsningstryk kan godkendes efter ansøgning	1,2 sk/ha– lavere græsningstryk kan godkendes efter ansøgning
Fast græsningstryk kan kombineres med grundbetaling	Ja – ved tilsagnstype 52 og 57	Nej
Krav til tilsagn med slæt	Slæt kan erstattes med afgræsning	Krav om minimum et slæt om året – kan suppleres, men ikke erstattes med afgræsning
Ny sanktionsmodel	Ja	Ja

Listen er ikke udtømmelig. Se de enkelte vejledninger for hvad der gælder for dit tilsagn.

Bilag 3 Sanktionsoversigt for Pleje af græs- og naturarealer

Vejledende oversigt over sanktionspraksis Pleje af græs- og naturarealer for tilsagn indgået 2010-2014

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og omfang bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde. Der anvendes følgende vægtningskategorier:

- **Kategori 0**: 2 %
- **Kategori 1**: 10 %
- **Kategori 2**: 25 %
- **Kategori 3**: 50 %
- **Kategori 4**: 100 %
- **Kategori 4+bortfald**: 100% + bortfald af tilsagn på arealet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Overtrædelse	Sanktion
Tilskudsfodring (forpligtigelse til afgræsning og forpligtigelse til slæt eller afgræsning)	**Kategori 3 for hele marken:** Fodring med ensilage eller kraftfoder **Kategori 2 for hele marken:** Fodring med hø og wraphø. Fodring med halm. Fodring i kalveskjul.
For få dyr på marken ved krav om fast græsningstryk (forpligtigelse til afgræsning)	**Kategori 4 + bortfald:** Hvis der ikke er tegn på, at der har været dyr på arealet medfører det, at marken bortfalder fra dit tilsagn. **Kategori 4:** Der er op til 60 % af det fastsatte krav til storkreaturer på arealet. **Kategori 3:** Der er 60-84 % af det fastsatte krav til storkreaturer på arealet. **Kategori 2:** Der er 85-94 % af det fastsatte krav til storkreaturer på arealet. **Kategori 1:** Der er 95-99 % af det fastsatte krav til storkreaturer på arealet.
Afgræsset af andet end drøvtyggende husdyr eller heste	**Kategori 4** Afgræsning med andet end drøvtyggende husdyr eller heste
Arealet er plejet, men lever ikke op til kravet om at fremstå med tæt lavt plantedække (forpligtigelse til afgræsning og forpligtigelse til slæt eller afgræsning)	**Kategori 3:** • Der er tegn på, at der har været/er dyr på arealet, men plantedækket ikke er tæt lavt. • Hvis der er delområder på marken hvor dyrene ikke har været, men har haft adgang til, så marken i sin helhed har været afgræsset, medfører det en kategori 3 på delområderne. • Der er ikke taget slæt, men marken er slået, uden

	at plantematerialet er fjernet. **kategori 4 + bortfald:** der er ikke taget slæt, lavet afpudsning eller har været dyr på arealet
Direkte tilførsel af gødning til arealet (forpligtigelse til afgræsning og forpligtigelse til slæt eller afgræsning)	**Kategori 4+bortfald:** Direkte tilførsel af gødning til arealet.
Direkte tilførsel af pesticider til arealet (forpligtigelse til afgræsning og forpligtigelse til slæt eller afgræsning)	**Kategori 4+bortfald:** Brug af pesticider på arealet. Sprøjtning under hegn beregnes som længden af overtrædelsen ganget med en fast bredde på 2 meter.
Slåning/afgræsning i forbudsperioden (forpligtigelse til afgræsning og forpligtigelse til slæt eller afgræsning)	**Kategori 3:** Slåning i forbudsperioden. Afgræsning i forbudsperioden for fuglevenlig drift **Kategori 4 + bortfald** Slåning i forbudsperioden ved tillæg til fuglevenlig drift
Samhegning (forpligtigelse til afgræsning – med forpligtigelse til fast græsningstryk)	**Kategori 1 på hele marken:** • Samhegning af arealer med tilskud som ikke har krav om fast græsningstryk • Samhegning med anden ejer/forpagters areal
Omlægning (bl.a. jordbearbejdning og isåning) (forpligtigelse til afgræsning og forpligtigelse til slæt eller afgræsning)	**Kategori 4+ bortfald:** Omlægning af tilsagnsarealet, herunder jordbearbejdning og isåning
Græs- eller naturareal i hele tilsagnsperioden	**Kategori 4 + bortfald** Arealet er ikke udlagt som græs- eller naturareal i hele tilsagnsperioden
Opretholdelse af plantedækket ved tilsagnets begyndelse	**Kategori 2**
Fastholdelse af plantedække i tilsagnsperioden	**Kategori 4 + bortfald** **Hvis der ikke er noget plantedække egnet til græsning eller slæt.**
Frøproduktion	**Kategori 2** Der produceres frø på tilsagnsarealet
Vanding	**Kategori 2** Tilsagnsarealet vandes
Aktiviteter der medfører erosion	**Kategori 2** Der er lavet aktiviteter der medfører erosion
Omlægning	**Kategori 4 + bortfald** Arealet omlægges
Slæt og afpudsning kun som en del af afgræsningen	**Kategori 2** Fladedækkende afpudsning **Kategori 2** Ikke en naturlig del af driften med afgræsning
Midlertidige oversvømmelser, hvor plantedækket er ødelagt (forpligtigelse til afgræsning og forpligtigelse til slæt eller af-	**Kategori 4:** Ødelagt plantedække på grund af oversvømmelse

græsning)	
Manglende opbevaring af skatte-, moms- og drifts-regnskaber (forpligtigelse til afgræsning og forpligtigelse til slæt eller af-græsning)	**Kategori 1** Manglende opbevaring af skatte, moms og driftsregnska-ber
Følgende krav vil altid fører til bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte. (forpligtigelse til afgræsning og forpligtigelse til slæt eller af-græsning)	• Arealet er ikke beliggende i en mark, der på an-søgningstidspunktet opfylder kravet for beliggen-hed • Marken er på ansøgningstidspunktet ikke over 0,3 ha og heller ikke sammenhængende med en anden mark, så de tilsammen er over 0,3 ha • Tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer eller forpagter ved tilsagnsperiodens begyndelse • Arealet er tilplantet med skov ved tilsagnsperio-dens begyndelse • Arealet er pålagt fredsskovspligt, bortset fra ube-voksede fredsskovspligtige arealer • Arealet er omfattet af en tilskudsordning til skov-brug • Der er en udtagningsforpligtelse på arealet • Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet • Arealet er omfattet af en forpligtigelse til afgræs-ning eller slæt i perioden 1. september – 31. de-cember 2014.

Bilag 4 Sanktionsoversigt for Omlægningstilskud til økologisk jordbrug

Vejledende praksis for nedsættelser af årets udbetaling ved overtrædelser på tilskud til omlægning til økologisk jordbrug (OM-tilsagn) for 2015

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og omfang bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.
I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende 5 maksimale vægtningskategorier:

- Kategori 0: medfører op til 2 % nedsættelse
- Kategori 1: medfører op til 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører op til 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører op til 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører op til 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører op til 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn

Overtrædelse	
Støtteberettigelseskriterier	**Konsekvens af overtrædelse**
Arealet er ikke under omlægning til økologisk jordbrugsproduktion ved tilsagnsperiodens begyndelse	Støtteberettigelses kriterier, og vil altid fører til bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte. Medfører altid bortfald og krav om tilbagebetaling af tilskud
Der foreligger forpligtelse, aftalte eller servitut om at opfylde betingelserne for økologisk jordbrugsproduktion eller til udtagning af arealet	
Areal omfattet af Ikke-foreneligt tilsagn	
Bedrift er ikke autoriseret af til økologisk jordbrugsproduktion eller omfattet af en ansøgning herom i hele tilsagnsperioden, bedriftsniveau	
Rådighed, tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer eller forpagter i hele tilsagnsperioden	
Arealet er tilplantet med skov	
Areal pålagt fredskovspligt er tilplantet med træer eller buske	
Manglende jordbrugs-/landbrugsmæssig udnyttelse 1. tilsagnsår (ikke støtteberettiget under ordningerne enkeltbetaling/grundbetaling i 1. tilsagnsår)	
Tilsagnsarealet var ikke et sammenhængende areal på mindst 0,30 ha ved tilsagnsperiodens begyndelse	
Forpligtelser eller andre forpligtelser	Konsekvens af overtrædelse
Tilsagnshaver har ikke indberettet, at tilsagnsbetingelserne er overholdt inden den 1. august i det pågældende tilsagnsår	Kategori 4 + bortfald
Opbevaring af regnskaber – mangler, bedriftsniveau	Kategori 2
Areal ikke drevet under økologisk jordbrugsproduktion i hele tilsagnsperioden	**Kategori 3:** Areal sprøjtet med pesticider eller med

	kunstgødning som følge af vinddrift fra naboareal. Areal genomlægges straks. **Kategori 4** Areal sprøjtet med pesticider eller ikke kunstgødning. Areal genomlægges straks.
Plantedække (under 50 % græsmarksplanter) – lyng, mosser, laver, mm.	Kategori 4
Træer/buske (vedr. kravet om max 50/ha)	Kategori 4
Manglende jordbrugsmæssig/landbrugsmæssig udnyttelse	Kategori 4
Vandlidende areal	Kategori 4
Grøfter, der kan afgræsses (som dermed er landbrugsareal)	Kategori 4
Mindre end 50 % græsmarksplanter på arealer med permanent græs eller græs i omdrift, – lyng, mosser, laver, mm.	Kategori 4
Mere end 50 træer eller buske pr. ha	Kategori 4
Mindst 4 træer eller buske pr. 100 m2 (klynge) **tjek**	Kategori 4
Manglende afgræsning eller slæt, 15. maj til 31. august **(Bemærk 31. august)**	**Kategori 3:** Areal er kun afpudset. **Kategori 4 på basistilskud:** Arealet er heller ikke afpudset og opfylder derved ikke støttebetingelserne under grundbetaling
Ikke lavt plantedække den 31. august **(Bemærk 31. august)**	**Kategori 3:** Areal er kun afpudset. **Kategori 4 på basistilskud:** Arealet er heller ikke afpudset og opfylder derved ikke støttebetingelserne under grundbetaling
Ikke støtteberettiget afgrøde	Kategori 4
God landmandspraksis og lokalt anerkendte normer ikke opretholdt	Kategori 4
Plantetæthed for permanente afgrøder ikke overholdt	Kategori 4
Gange og køreveje udgør mere end 20 % af areal med lavskov	Kategori 4
Areal ikke dyrket landbrugsmæssigt med hensyn til høst [Permanente afgrøder, fx ikke-høstede frugttræer, ikke velplejet kultur i veldefinerede rækker]	Kategori 4
Etableringen er ikke foretaget i perioden 1.januar til 15. juli 2015	Kategori 4
Arealet er ikke tilplantet med arter godkendte til energiafgrøder	Kategori 4
Klynge af træer ældre end 10 år [juletræer]	Kategori 4
Juletræer ikke i kort omdrift	Kategori 4
Juletræer Mindre end 3000 træer pr. ha [gælder kun tilsagn fra **2012** og senere]	Kategori 4
KO-krav 2A1, 2B1, 2C1, 2D1 og 2D2	Kategori 1

Bilag 5 Sanktionspraksis for Miljøbetinget tilskud for juletræer og pyntegrønt

Vejledende praksis for nedsættelser af årets udbetaling ved overtrædelser på Miljøbetinget tilskud (MB-tilsagn) for 2015

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og omfang bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde.

I skemaet er der for hver type af overtrædelse fastsat følgende 5 maksimale vægtningskategorier:

- Kategori 0: medfører op til 2 % nedsættelse
- Kategori 1: medfører op til 10 % nedsættelse
- Kategori 2: medfører op til 25 % nedsættelse
- Kategori 3: medfører op til 50 % nedsættelse
- Kategori 4: medfører op til 100 % nedsættelse
- Kategori 4 + bortfald: medfører op til 100 % nedsættelse, samt bortfald af tilsagn

Overtrædelse	**Konsekvens af overtrædelse**
Støtteberettigelseskriterier	**Konsekvens af overtrædelse**
Der foreligger forpligtelse, aftalte eller servitut om ikke at bruge pesticider	Støtteberettigelses kriterier, og vil altid fører til bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte. Medfører altid bortfald og krav om tilbagebetaling af tilskud
Areal omfattet af Ikke-foreneligt tilsagn	
Rådighed tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer eller forpagter i hele tilsagnsperioden	
Arealet er tilplantet med skov	
Areal pålagt fredskovspligt er tilplantet med træer eller buske	
Manglende jordbrugs-/landbrugsmæssig udnyttelse 1. tilsagnsår (ikke støtteberettiget under EB i 1. tilsagnsår)	
Tilsagnsarealet var ikke et sammenhængende areal på mindst 0,30 ha ved tilsagnsperiodens begyndelse	
Forpligtelser eller andre forpligtelser	**Konsekvens af overtrædelse**
Tilsagnshaver har ikke indberettet, at tilsagnsbetingelserne er overholdt inden den 1. august i det pågældende tilsagnsår	Kategori 4 + bortfald
Opbevaring af regnskaber – mangler, bedriftsniveau	Kategori 2
Forbud mod tilførsel af plantebeskyttelsesmidler ikke overholdt [fx sprøjtning, bejdset udsæd mv.]	**Kategori 3:** Areal sprøjtet med pesticider som følge af vinddrift fra naboareal. Areal genomlægges

	straks. **Kategori 4** Areal sprøjtet med pesticider eller anvendt bejdset udsæd
Plantedække (under 50 % græsmarksplanter) - siv, vådbundsplanter, brændenælder, mm.	Kategori 4
Træer/buske (vedr. kravet om max 50/ha)	Kategori 4
Manglende jordbrugsmæs-sig/landbrugsmæssig udnyttelse	Kategori 4
Vandlidende areal	Kategori 4
Grøfter, der kan afgræsses (som dermed er landbrugsareal)	Kategori 4
Vandlidende, permanent	Kategori 4
Mindre end 50 % græsmarksplanter Permanent græs og omdriftsgræs	Kategori 4
Mere end 50 træer eller buske pr. ha.	Kategori 4
Mindst 4 træer eller buske pr. 100 m2 (klyn-ge)	Kategori 4
Manglende afgræsning eller slæt, 15. maj til 31. august **(Bemærk 31. august)**	**Kategori 3:** Areal er kun afpudset. **Kategori 4:** Arealet er heller ikke afpudset og opfylder derved ikke støttebetingelserne under grund-betaling
Ikke lavt plantedække den 31. august **(Be-mærk 31. august)**	**Kategori 3:** Areal er kun afpudset. **Kategori 4** Arealet er heller ikke afpudset og opfylder derved ikke støttebetingelserne under grund-betaling
Ikke støtteberettiget afgrøde	Kategori 4

God landmandspraksis og lokalt anerkendte normer ikke opretholdt	Kategori 4
Plantetæthed for permanente afgrøder ikke overholdt	Kategori 4
Gange og køreveje udgør mere end 20 % af areal [lavskov o.l.]	Kategori 4
Areal ikke dyrket landbrugsmæssigt med hensyn til høst [Permanente afgrøder, fx ikke-høstede frugt-træer]	Kategori 4
Etableringen er ikke foretaget i perioden 1.januar til 15. juli 2014	Kategori 4
Arealet er ikke tilplantet med arter godkendte til energiafgrøder	Kategori 4
Klynge af træer ældre end 10 år [juletræer]	Kategori 4
Juletræer ikke i kort omdrift	Kategori 4
Mindre end 3000 træer pr. ha [gælder kun tilsagn fra **2012** og senere]	Kategori 4
KO-krav 2A1, 2B1, 2C1, 2D1 og 2D2	Kategori 1
Gødningskvoteberegn. 2013/**2014** kunne ikke fremvises	Kategori 2
Gødningskvoteberegning 2013/**2014** ikke opdateret	**Kategori 2:**
Gødningskvoteberegning 2013/**2014** ikke fremvist, men eftersendt	Kategori 2
Bedriftens N-kvote i gødningskvoteberegning 2013/2014 ikke reduceret korrekt	Kategori 2
N-kvote i gødningskvoteberegning 2013/2014 ikke reduceret med 25 %, markniveau	Kategori 2
Gødningskvoteberegning 2013/**2014** er man-gelfuldt udfyldt	Kategori 4

Af gødningsregnskab fremgår, at der er overgødsket i forhold til 140 kg-reglen	**Bagatel ingen sanktion:** Max. 0,5 kg N/ha eller den samlede overgødskning er under 25 kg N på hele bedriften: Ingen sanktion. **Kategori 1** Overgødskningen på bedriftsniveau er mellem 0,5 og 2 kg N/ha, og den samlede overgødskning er over 25 kg N **Kategori 4:** Overgødskningen på bedriftsniveau er over 2 kg N/ha, og den samlede overgødskning er over 25 kg N
Af gødningsregnskab fremgår, at der er overgødsket i forhold til 75%-reglen	**Bagatel ingen sanktion** Overgødskningen på bedriftsniveau er max. 1 % af den reduktion, der beregnes som følge af 75%-reglen eller den samlede overgødskning er under 25 kg N på hele bedriften: Ingen sanktion. **Kategori 1:** Overgødskningen på bedriftsniveau er mellem 1% og 5% af den reduktion, der beregnes som følge af 75%-reglen og den samlede overgødskning er over 25 kg N på hele bedriften **Kategori 4** Overgødskningen på bedriftsniveau er over 5% af den reduktion, der beregnes som følge af 75%-reglen, og den samlede overgødskning er over 25 kg N.

Bilag 6 Sanktionspraksis for Opretholdelse af ændret afvanding

Vejledende oversigt over sanktionspraksis for overtrædelse af betingelserne for Opretholdelse af ændret afvanding

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og omfang bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde. Der anvendes følgende vægtningskategorier:

Kategori 0: 2 %

Kategori 1: 10 %

Kategori 2: 25 %

Kategori 3: 50 %

Kategori 4: 100 %

Kategori 4+bortfald: 100 % + bortfald af tilsagn på arealet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud for arealet

Formål med ordningen: Sikring af afvandingsforhold, som er gunstige for naturen, herunder for fugle, der yngler og søger føde.

Overtrædelse	Sanktion
Tilsagnsbetingelserne om afvandingsforholdene overtrædes	**Kategori 3:** Der er grøblerender på arealet, men de er ikke dybe nok. Der gives et påbud om grøbling. **Kategori 3:** Opfyldning af tværgrøbler er optrådt. Der gives påbud om retablering. **Kategori 4+bortfald:** Der er ikke etableret grøblerender på arealet. **Kategori 4+bortfald:** Påbuddet efterleves ikke.
Tilførsel af gødning	**Kategori 3:** Arealet er tilført gødning udover det, der efterlades af græssende husdyr.
Anvendelse af sprøjtemidler	**Kategori 4:** Der er sprøjtet på arealet.
Manglende opretholdelse af plantedække før tilsagn	**Kategori 3:** Du har fjernet eller ødelagt det plantedække, som var på

	arealerne før tilsagnsperiodens begyndelse.
Omlægning/fastholdelse af plantedække	**Kategori 4:** Omlægning (fx jordbearbejdning og isåning). **Kategori 3:** Manglende fastholdelse af plantedække (fx optrædning, nedlægning af rør o.l.).
Manglende afpudsning	**Kategori 3:** Der er ikke foretaget afpudsning. **Kategori 2:** Der er foretaget afpudsning, men arealet fremstår ikke med tæt, lavt plantedække den 31. august i tilsagnsåret.
Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber	**Kategori 1:** Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber.
Følgende krav vil altid medføre 100 % nedsættelse, bortfald af tilsagnet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt støtte	• Arealet er ikke udpeget som et areal, der kan søges om tilsagn til. • Arealet er på ansøgningstidspunktet ikke over 0,30 ha. • Arealet er omfattet af en forpligtelse til ændret afvanding. • Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet. • For tilsagn, der begyndte den 1. september 2014: Arealet er omfattet af forbud mod anvendelse af pesticider, dyrkning og gødskning inden for 25 m fra en boring, der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg. • Tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer eller forpagter i hele tilsagnsperioden. • Der er bevoksede fredskovspligtige arealer. • Arealet er omfattet af aftale eller servitut til genopretning af vådområder. • Du afgiver i et tilsagnsår ikke senest den 1. august en erklæring om, at betingelserne for tilsagnet opfyldes. • NaturErhvervstyrelsen vurderer ikke, at afvandingsforholdene er eller kan etableres. • Arealet overdrages i løbet af tilsagnsperioden uden, at erhververen indtræder i tilsagnet.

Bilag 7 Sanktionspraksis for Fastholdelse af vådområder mv.

Vejledende oversigt over sanktionsregler for overtrædelse af betingelserne for Fastholdelse af vådområder

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og omfang bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Inddelingen bygger på en faglig vurdering. Vurderingen af en overtrædelse vil altid bero på en konkret bedømmelse i det enkelte tilfælde. Der anvendes følgende vægtningskategorier:

Der vil blive sanktioneret efter 5 kategorier med følgende procentnedsættelser af årets tilskud:

Kategori 0: 2 %
Kategori 1: 10 %
Kategori 2: 25 %
Kategori 3: 50 %
Kategori 4: 100 %
Kategori 4+bortfald: 100% + bortfald af tilsagn på arealet og krav om tilbagebetaling af tidligere udbetalt tilskud til arealet.

Overtrædelser, som altid medfører kategori 4 + bortfald

- Arealet indgår ikke i et vådområdeprojekt
- Projektet gennemføres ikke
- Der tinglyses ikke servitut for samtlige ejendomme med arealer inden for projektområdet
- Tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer eller forpagter ved tilsagnsperiodens begyndelse
- Arealet er tilplantet med skov ved tilsagnsperiodens begyndelse
- Arealet er ved tilsagnsperiodens begyndelse et permanent vanddækket areal, og vanddækket skyldes andre forhold end projektets afvandingsforhold eller et tilsagn
- Der er en udtagningsforpligtelse på arealet
- Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet
- Der er en uforenelig servitut på arealet
- Der er bevoksede fredskovspligtige arealer

Overtrædelse	Sanktion
Etablering af skov eller dyrkning af afgrøder (servitutbestemmelse)	**Kategori 3:** Påbud om retablering af græs. **Kategori 4+bortfald:** Græs er ikke retableret efter påbud. **Kategori 4:** Flerårig overtrædelse med dyrkning af afgrøder.
Anvendelse af sprøjtemidler (servitutbestemmelse)	**Kategori 3:** Pletsprøjtning til og med 0,1 ha. **Kategori 4:** Fladedækkende sprøjtning over 0,1 ha.
Tilførsel af gødning (servitutbestemmelse)	**Kategori 4**
Tilførsel af jordforbedringsmidler (servitutbestemmelse)	**Kategori 3**
Omlægning/fastholdelse af plantedække (servitutbestemmelse)	**Kategori 3:** Omlægning **Kategori 2:** Manglende fastholdelse af plantedække ved tilsagnets start, hvor arealet var natur- eller græsareal.
Tilskudsfodring (servitutbestemmelse)	**Kategori 2:** Tilskudsfodring med halm, hø eller wraphø. **Kategori 3:** Tilskudsfodring med ensilage eller kraftfoder.
Manglende opretholdelse af eksisterende plantedække	**Kategori 3**
Manglende etablering af plantedække	**Kategori 3** Hvis tilsagnet er i første år **Kategori 4:** Hvis tilsagnet er 2. til 20. år
Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber	**Kategori 1:** Manglende opbevaring af skatte-, moms- og driftsregnskaber.

Bilag 8 Sanktionsbilag for Braklagte randzoner

Vejledende vurdering af en række overtrædelsers alvor og omfang bedømt i forhold til formålet med tilskudsordningen. Formål med ordningen er at reducere tilførslen af fosfor, kvælstof og pesticider til overflade vandet.

Der vil blive sanktioneret efter 4 kategorier med følgende procentnedsættelser af årets tilskud:

Kategori 1: 2%

Kategori 1: 10 %

Kategori 2: 25 %

Kategori 3: 50 %

Kategori 4: 100 %

Hvor kategori 0 indtil videre antages at have lille negativ konsekvens for arealet og 4 stor konsekvens for arealet.

Overtrædelse	Forslag til sanktionspraksis
Området er landbrugsmæssigt udnyttet, herunder afgræsset eller der er dyrket afgrøder	**Kategori 2:** Afgræsning **Kategori 3:** Afgræsset og tilskudsfodret. **Kategori 4+bortfald:** Afgrødedyrkning.
Manglende afpudsning	**Kategori 3** Der er ikke foretaget en afpudsning
Afpudset i forbudsperiode	**Kategori 2** Der er afpudset i perioden fra 1. maj til og med 30. juni
Anvendelse af sprøjtemidler	**Kategori 4 +bortfald** Der er anvendt plantebeskyttelsesmidler
Tilførsel af gødning	**Kategori 4 + bortfald** Der er anvendt gødning
Tilførsel af jordforbedringsmidler	**Kategori 3** Der er anvendt jordforbedringsmidler
Manglende opretholdelse af eksisterende plantedække	**Kategori 3** Plantedækket er brudt
Manglende etablering af plantedække	**Kategori 3** Der er ikke etableret plantedække i første tilsagnsår **Kategori 4:** 2.-5. år
Manglende opbevaring af skatte-	**Kategori 1:**

, moms- og driftsregnskaber	Manglende opbevaring af skatte-, moms- og drifts-regnskaber.
Overtrædelser, som altid medfø-rer kategori 4 + bortfald	• Tilsagnshaver driver ikke arealet som ejer el-ler forpagter ved tilsagnsperiodens begyndelse • Der er en udtagningsforpligtelse på arealet • Der er uforenelige tilskudsordninger på arealet • Der er en uforenelig servitut på arealet • Der er bevoksede fredskovspligtige arealer • Arealet er ikke beliggende langs åbent vandløb eller sø over 100 m^2 • Mere end halvdelen har været udlagt som ikke jordbrugsmæssigt udnyttet forud for tilsagns-periodens begyndelse

Bilag 9 Oversigt over relevante afgrødekoder, der kan bruges på 5- og 20-årige ordninger.

Tilsagnstype	Foranstaltning	Relevant afgrø grø-de-kode	Kommentar
4	Miljøvenlig drift af græsarealer	248	Tilsagnsarealer i Natura 2000 vil kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordningen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er samtidig en betingelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Kode **248** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer. Brug koderne **253** (Miljøgræs MVJ-tilsagn (80 N) eller **254** (Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N) til landbrugsarealer. Naturlignende arealer skal anmeldes med afgrødekode **318**. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling.
5	Pleje af græs og naturarealer med afgræsning, rydning, slæt	253 254 318	
7	20-årig udtagning af agerjord	309 311 312 313 314 319	Arealet vil kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordningen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er samtidig en betingelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Afgrødekode **309** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer. Brug afgrødekode **312**, hvis arealet er et landbrugsareal. Naturlignende arealer skal anmeldes med afgrødekode **319**. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling. Brug afgrødekode **313**, hvis arealet er tilplantet med skov, og du ikke modtager støtte til arealet fra Naturstyrelsen.

Tilsagnstype	Foranstaltning	Relevant afgrøgrødekode	Kommentar
			Er tilsagnet fra før år 2000 og er der samtidig opnået støtte til skovrejsning fra Naturstyrelsen, anvendes **311** (Skovrejsning på tidligere landbrugsjord 1) eller **314** (20-årig udtagning af agerjord med skovrejsning fra NST)
8	20-årig udtagning af græsarealer uden for omdrift	309 312 319	Arealet vil kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordningen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er samtidig en betingelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Afgrødekode **309** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer. Brug afgrødekode **312**, hvis arealet er et landbrugsareal. Naturlignende arealer skal anmeldes med afgrødekode **319**. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling.
9	Ændret afvanding	248 309 254 318	Tilsagn givet fra og med 2001 vil kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordningen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er samtidig en betingelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Ligger arealet i græs, anvendes afgrødekode **254** (Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N). Er arealet ikke et landbrugsareal (dvs. at arealet ikke lever op til kravene i grundbetalingsordningen) anvendes **318**. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling. Kode **248** og **309** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer.
13	Etablering af vådområder Med udtagningsfor-	309 317	Arealer, hvor der er en udtagningsforpligtelse, vil kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordnin-

Tilsagnstype	Foranstaltning	Relevant afgrøgrødekode	Kommentar
	pligtelse	319	gen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er samtidig en betingelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Kode **309** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer. Hvis arealet er et landbrugsareal (dvs. at arealet lever op til kravene i grundbetalingsordningen), anvendes afgrødekode **317**. Hvis arealet ikke er et landbrugsareal, anvendes afgrødekode **319**. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling.
13	Etablering af vådområder Uden udtagningsforpligtelse	248 254 318	Arealer med tilsagn vil kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordningen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er samtidig en betingelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Kode **248** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer. Hvis arealet er et landbrugsareal (dvs. at arealet lever op til kravene i grundbetalingsordningen), anvendes afgrødekode **254** (Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N). Naturlignende arealer skal anmeldes med afgrødekode 318. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling.
16	Miljøvenlig drift af vådområder Med udtagningsforpligtelse	248 309 317 319	Arealer, hvor der er en udtagningsforpligtelse, vil kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordningen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er samtidig en betingelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Kode **309** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer.

Tilsagnstype	Foranstaltning	Relevant afgrø grø-de-kode	Kommentar
			Hvis arealet er et landbrugsareal (dvs. at arealet lever op til kravene i grundbetalingsordningen), anvendes afgrødekode **317**. Hvis arealet ikke er et landbrugsareal, anvendes afgrødekode 319. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling.
16	Miljøvenlig drift af vådområder Uden udtagningsforpligtelse	248 254 318	Arealer med tilsagn vil kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordningen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er samtidig en betingelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Kode **248** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer. Afgrødekode **254** (Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N) anvendes, hvis du søger grundbetaling, og det er et landbrugsareal (dvs. at arealet lever op til kravene i grundbetalingsordningen). Naturlignende arealer skal anmeldes med afgrødekode 318. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling.
26	Miljøbetinget tilskud til juletræer og pyntegrønt		Alle relevante afgrødekoder - se kapitel 3
35	Omlægning til økologisk jordbrug		Alle relevante afgrødekoder - se kapitel 4
36	Økologisk Arealtilskud		Alle relevante afgrødekoder – se vejledning Økologisk Arealtilskud
37	Økologisk Arealtilskud med tillæg for reduceret kvælstoftilførsel		Alle relevante afgrødekoder – se vejledning Økologisk Arealtilskud
41	Braklagte randzoner tilsagn	309 319	Arealet kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordningen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er samtidig en betin-

Tilsagnstype	Foranstaltning	Relevant afgrødekode	Kommentar
		320	gelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Kode **309** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer. Hvis arealet er et landbrugsareal (dvs. at arealet lever op til kravene i grundbetalingsordningen), anvendes afgrødekode **320**. Hvis arealet ikke er et landbrugsareal, anvendes afgrødekode **319**. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling.
50 55	Fastholdelse af vådområder	248 249 309 254 264 318	Arealer med tilsagn vil kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordningen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er samtidig en betingelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Kode **248**, **249** og **309** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer. Afgrødekode **254** (Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N)) anvendes, hvis du søger grundbetaling, og det er et landbrugsareal (dvs. at arealet lever op til kravene i grundbetalingsordningen) med permanent græs, dvs. hvis der ikke har været anden afgrøde end græs på arealet inden for de sidste 5 år. Afgrødekode **264** (Græs og kløver uden norm) anvendes, hvis du søger grundbetaling, og det er et landbrugsareal, hvor der har været anden afgrøde end græs på arealet inden for de sidste 5 år. Naturlignende arealer skal anmeldes med afgrødekode **318**. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling.
51	Pleje af vådområder	249 254	Arealer med tilsagn vil kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordningen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er

Tilsagnstype	Foranstaltning	Relevant afgrødekode	Kommentar
		318	samtidig en betingelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Kode **249** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer. Hvis arealet er et landbrugsareal, anvendes afgrødekode **254** (MVJ-tilsagn uden N-kvote). Naturlignende arealer skal anmeldes med afgrødekode **318**. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling.
52 56 57 66 67	Pleje af græs- og naturarealer	248 249 254 264 318	Arealer i Natura 2000-områder: Arealer med tilsagn vil kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordningen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er samtidig en betingelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Kode **248** og **249** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer. Kode **254** (Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N)) anvendes, hvis du søger grundbetaling, og det er et landbrugsareal (dvs. at arealet lever op til kravene i grundbetalingsordningen) med permanent græs (dvs. hvis der ikke har været anden afgrøde end græs på arealet inden for de sidste 5 år). Kode **264** (Græs og kløver uden norm) anvendes, hvis du søger grundbetaling, og det er et landbrugsareal, hvor der har været anden afgrøde end græs på arealet inden for de sidste 5 år. Naturlignende arealer skal anmeldes med afgrødekode **318**. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Du skal dog være opmærksom på, at det kun i sjældne tilfælde vil være muligt at søge om grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32, når du har et tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-

Tilsagnstype	Foranstaltning	Relevant afgrødekode	Kommentar
			landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling.
54	Opretholdelse af ændret afvanding (i Tøndermarsken)	248 249 254 264 318	Arealer med tilsagn vil kunne opnå grundbetaling, uanset om arealet opfylder kravene til plantedække i grundbetalingsordningen, hvis der retmæssigt blev udbetalt enkeltbetaling for arealet i 2008. Det er samtidig en betingelse, at arealerne overholder tilsagnsbetingelserne. Kode **248** og **249** kan kun anvendes på 25 meter beskyttelseszoner om vandboringer. Afgrødekode **254** (Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N)) anvendes, hvis du søger grundbetaling, og det er et landbrugsareal (dvs. at arealet lever op til kravene i grundbetalingsordningen) med permanent græs (dvs. hvis der ikke har været anden afgrøde end græs på arealet inden for de sidste 5 år). Afgrødekode **264** (Græs og kløver uden norm) anvendes, hvis du søger grundbetaling, og det er et landbrugsareal, hvor der har været anden afgrøde end græs på arealet inden for de sidste 5 år. Naturlignende arealer skal anmeldes med afgrødekode **318**. Koden kan bruges, hvis der søges grundbetaling efter undtagelsesbestemmelserne i artikel 32. Koden kan også bruges til at anmelde ikke-landbrugsarealer med tilsagn, hvor der ikke søges grundbetaling.
55	Fastholdelse af vådområder		Se under type 50
56 og 57	Pleje af græs- og naturarealer		Se under type 52
66 og 67	Pleje af græs- og naturarealer 2015		Se under type 52

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Tlf.: 3395 8000
Fax.: 3395 8080

E-mail: mail@naturerhverv.dk
naturerhverv.dk

ISBN: 978-87-7120-626-5